

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI SPRAWIEDLIWOŚCI
I PRAW CZŁOWIEKA
(NR 29)
z dnia 10 lipca 2024 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 29)

10 lipca 2024 r.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradująca pod przewodnictwem posła **Pawła Śliza (Polska2050-TD)**, przewodniczącego Komisji, oraz **Patryka Jaskulskiego (KO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek obrad:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. (druk nr 425) wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 464) w zakresie:

1) części budżetowej 04 – Sąd Najwyższy:

– dochody i wydatki;

2) części budżetowej 05 – Naczelny Sąd Administracyjny:

– dochody i wydatki;

3) części budżetowej 06 – Trybunał Konstytucyjny:

– dochody i wydatki;

4) części budżetowej 08 – Rzecznik Praw Obywatelskich:

– dochody i wydatki;

5) części budżetowej 10 – Urząd Ochrony Danych Osobowych:

– dochody i wydatki,

6) części budżetowej 13 – Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu:

a) dochody i wydatki,

b) dotacje podmiotowe i celowe;

7) części budżetowej 52 – Krajowa Rada Sądownictwa:

– dochody i wydatki;

8) części budżetowej 15 – Sądy powszechne:

– dochody i wydatki;

9) części budżetowej 37 – Sprawiedliwość:

a) dochody i wydatki,

- b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
  - c) dotacje podmiotowe i celowe;
  - 10) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 755 – Wymiar sprawiedliwości:
    - dochody i wydatki;
  - 11) zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów;
  - 12) dotacji podmiotowych;
  - 13) instytucji gospodarki budżetowej:
    - a) Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej,
    - b) Mazowieckiej Instytucji Gospodarki Budżetowej Mazovia,
    - c) Centrum Cyberbezpieczeństwa;
  - 14) państwowych funduszy celowych:
    - a) Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej,
    - b) Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieszonych Zakładów Pracy;
  - 15) części budżetowej 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury:
    - a) dochody i wydatki,
    - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
  - 16) części budżetowej 89 – Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15:
    - a) dochody i wydatki,
    - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
- rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2023 roku (druk nr 483) w zakresie działania Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli: **Arkadiusz Myrcha** sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, **Zbigniew Kapiński** prezes Sądu Najwyższego kierujący pracą Izby Karnej wraz ze współpracownikami, **Jan Rudowski** wiceprezes Naczelnego Sądu Administracyjnego wraz ze współpracownikami, **Zofia Hoffmann** dyrektor Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego wraz ze współpracownikami, **Marcin Wiącek** rzecznik praw obywatelskich wraz ze współpracownikami, **Mirosław Wróblewski** prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych wraz ze współpracownikami, **Mateusz Szpytma** zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej wraz ze współpracownikami, **Rafał**

Puchalski wiceprzewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa wraz ze współpracownikami, **Jarosław Onyszczyk** dyrektor Biura Prezydialnego w Prokuraturze Krajowej wraz ze współpracownikami, **Paulina Rezler** dyrektor generalny Państwowej Komisji do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wraz ze współpracownikami, **Karol Czajkowski** zastępca dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami oraz **Anna Rybczyńska** pełniąca obowiązki wicedyrektor Departamentu Budżetu i Finansów w Najwyższej Izbie Kontroli wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Daniel Kędzierski**, **Ewa Kwiatkowska**, **Maciej Zaremba** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Otwieram posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Witam państwa posłów oraz zaproszonych gości. Witam przedstawicieli dysponentów poszczególnych części budżetowych, przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli oraz Ministerstwa Finansów.

Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum. Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. z druku nr 425 wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli z druku nr 464 w zakresie działania Komisji. Pkt 2 to rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2023 roku z druku nr 483 w zakresie działania Komisji.

Przystępujemy do realizacji pkt 1 porządku dziennego. W pierwszej kolejności wysłuchamy referatów dotyczących wykonania budżetu państwa w 2023 roku w poszczególnych częściach i przeprowadzimy dyskusję, natomiast głosowanie nad opinią Komisji przeprowadzimy po omówieniu wszystkich części. W związku z tym, że otrzymaliśmy na piśmie objaśnienia do właściwych części budżetu, analizę Najwyższej Izby Kontroli oraz opinie Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji uprzejmie proszę wszystkich państwa referentów o krótkie wystąpienia. Prośbę kieruję zarówno do przedstawicieli dysponentów poszczególnych części budżetowych, jak i do przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli. Również państwa posłów proszę o konkretne pytania w przedmiotowej dyskusji. Przedstawiciele Ministerstwa Finansów proszę o sygnalizowanie potrzeby zabrania głosu w dyskusji za każdym razem, kiedy zajdzie taka potrzeba.

Przechodzimy zatem do rozpatrywania właściwych dla Komisji części budżetowych. Rozpoczynamy od części budżetowej nr 04 – Sąd Najwyższy. Witam pana sędziego Zbigniewa Kapińskiego, prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Karnej, w zastępstwie Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego. Witam panią Annę Guzik, szefową Kancelarii Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego oraz panią Iwonę Matuszyk, dyrektora Biura Finansowego Sądu Najwyższego, główną księgową. Proszę bardzo o referat dysponenta tej części budżetowej.

Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracą Izby Karnej Zbigniew Kapiński:

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo. Prognoza dochodów w części 04 – Sąd Najwyższy na 2023 rok zakładała wpływy w wysokości 230 tys. zł – dochody SN w 2023 roku wyniosły łącznie 1043 tys. zł. Wyższe wykonanie dochodów wynikało głównie ze znacznie wyższych wpływów z opłat sądowych, najmu składników majątkowych oraz wyższych zwrotów z lat ubiegłych.

Według ustawy budżetowej na 2023 rok plan wydatków wynosił 218 999 tys. zł, natomiast wykonanie wydatków wyniosło 190 274 tys. zł. Jednocześnie po uwzględnieniu środków postawionych do dyspozycji ministrowi finansów przez Sąd Najwyższy w wysokości 27 147 tys. zł wykonanie planu wydatków przekracza 99% planu.

W ramach poniesionych wydatków pierwszą grupę stanowią świadczenia na rzecz osób fizycznych, w ramach której wydatkowano kwotę w wysokości 41 372 tys. zł, co stanowi 96,8% planu po zmianach. Główne wydatki w tej grupie to wydatki na uposażenia sędziów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne. Na 31 grudnia 2023 r. liczba uprawnionych do pobierania świadczeń wyniosła 138 osób, w tym 105 sędziów w stanie spoczynku oraz 33 osoby pobierające świadczenia rodzinne.

Największą grupę wydatków w ramach drugiej grupy stanowią wydatki bieżące, które zostały zrealizowane w wysokości 145 324 tys. zł, co stanowi 86,6% planu po zmianach. Główne wydatki w tej grupie to wynagrodzenia sędziów Sądu Najwyższego, pracowników Sądu Najwyższego wraz ze składkami na ubezpieczenie społeczne, a także wydatki poniesione na obsługę i utrzymanie obiektu kompleksu urbanistycznego wymiaru sprawiedliwości przy placu Krasińskich w Warszawie.

Do głównych wydatków zalicza się koszty obsługi technicznej systemów budynku, koszty obsługi usług ochrony obiektu i utrzymania czystości czy zakup energii elektrycznej. Znaczne wydatki poniesiono również na kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych w związku z koniecznością zapłaty zasądzonych wyrokami sądowymi kwot odszkodowania i zadośćuczynienia za doznaną krzywdę na podstawie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu państwa polskiego.

Trzecią grupę stanowią wydatki majątkowe, w ramach której wydatkowano 3578 tys. zł. W ramach wydatków majątkowych zakupiono między innymi 10 serwerów z 2 przełącznikami sieciowymi łączącymi nowe serwery z siecią Sądu Najwyższego oraz szafy serwerowe. Zakupiono dodatkowy napęd do posiadanej biblioteki taśmowej pozwalający na przyspieszenie zapisu danych oraz zwiększenie bezpieczeństwa systemu zabezpieczenia tych danych. Ponadto zakupiono dwa samochody osobowe celem odnowienia posiadanej floty. Dodatkowo zamontowano system telewizji przemysłowej oraz system alarmowy, zmodernizowano również układ kompensacji mocy biernej w gmachu sądu, co przyczyniło się do zmniejszenia kosztów zużycia energii elektrycznej.

Na koniec pragnę dodać, że Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu Sądu Najwyższego za 2023 rok i nie sformułowała żadnych uwag ani wniosków pokontrolnych. Dodatkowo w ocenie Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji Kancelarii Sejmu wykonanie wydatków Sądu Najwyższego za 2023 rok nie budzi wątpliwości. W związku z tym uprzejmie proszę szanowną Komisję o pozytywne zaopiniowanie wykonania budżetu w części 04 – Sąd Najwyższy za 2023 rok. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję za przedstawiony referat. Bardzo proszę o przedstawienie analizy przez przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

Pełniący obowiązki dyrektor Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Warszawie Stanisław Jarosz:

Stanisław Jarosz, pełniący obowiązki dyrektor Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Warszawie, która przeprowadzała kontrolę wykonania budżetu państwa w Sądzie Najwyższym.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu w części 04 – Sąd Najwyższy. W ramach kontroli wydatków szczegółowemu badaniu poddaliśmy 8,6% zrealizowanych w ubiegłym roku wydatków i nie stwierdziliśmy nieprawidłowości. Wydatki zostały wykonane w sposób celowy i gospodarny, a objęte badaniem postępowania o udzielenie zamówień publicznych – bo badaliśmy kilka zamówień publicznych – przeprowadzono zgodnie z obowiązującymi przepisami. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego zgodnie z art. 175 ustawy o finansach publicznych prawidłowo sprawowała nadzór nad realizacją budżetu tej części. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała sporządzenie przez Sąd Najwyższy sprawozdań budżetowych za 2023 rok oraz sprawozdania za IV kwartał ubiegłego roku w zakresie operacji finansowych o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji. Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Pozwolicie państwo, że przedstawię konkluzję opinii Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji. Konkluzja jest taka, że realizacja dochodów w części 04 – Sąd Najwyższy nie budzi zastrzeżeń. Także wykonanie wydatków Sądu Najwyższego w 2023 roku nie budzi wątpliwości. W związku z powyższym, że zakończyliśmy całe czynności sprawozdawcze, otwieram dyskusję. Kto z pań i panów posłów chciałby zgłosić się do dyskusji? Pan przewodniczący Jaskulski. Czy ktoś jeszcze? Dziękuję bardzo. Panie posle, oddaję głos.

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

Dziękuję. Mam kilka pytań. W ostatnim czasie w opinii publicznej była głośnie sprawa związana z mieszkaniami, które przysługują sędziom Sądu Najwyższego, w związku z tym chciałbym zadać pytanie. Po pierwsze, jaki jest zasób mieszkaniowy Sądu Najwyższego z podziałem na mieszkania własne i wynajmowane? Nie wiem, czy mogę zadać od razu kilka pytań?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, proszę zadać wszystkie pytania w całości.

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

Drugie pytanie, kto korzysta z tych mieszkań i w jakim zakresie? Trzecie pytanie, jaki jest koszt utrzymania mieszkania własnego, a jaki jest koszt utrzymywania mieszkania, które jest wynajmowane? Czwarte pytanie, czy w ostatnim roku zakupiono nowe mieszkania? Uprzejmie proszę o odpowiedź.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Czy można prosić o odpowiedź?

Prezes SN kierujący pracą Izby Karnej Zbigniew Kapiński:

Szanowny panie przewodniczący, szanowna Komisjo, na chwilę obecną mogę powiedzieć, że szczegółowe odpowiedzi na te pytania zostaną udzielone na piśmie. W tej chwili pragnę powiedzieć, że Sąd Najwyższy dysponuje aktualnie 49 mieszkaniami, natomiast wszystkie informacje dotyczące kwestii kosztów, utrzymania oraz sposobu dysponowania zostaną przekazane na piśmie.

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Zamykam dyskusję związku z tym, że nie ma dalszych głosów. Dziękuję bardzo za ten referat i za udzielone odpowiedzi.

Przechodzimy do części budżetowej 05 – Naczelny Sąd Administracyjny. Witam pana Jana Rudowskiego, wiceprezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, prezesa Izby Finansowej. Witam pana Pawła Maszkiewicza, zastępcę szefa Kancelarii Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz panią Agnieszkę Dziedzic, główną księgową. Bardzo proszę o referat dysponenta części budżetowej 05 – Naczelny Sąd Administracyjny.

Wiceprezes Naczelnego Sądu Administracyjnego Jan Rudowski:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Przedstawiając to sprawozdanie z wykonania budżetu, mógłbym rozpocząć od podsumowania, czyli biorąc pod uwagę pozytywną opinię Najwyższej Izby Kontroli oraz uwagi przedstawione przez Biuro Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji Kancelarii Sejmu również wyrażającą pozytywną opinię o realizacji budżetu, proszę Wysoką Komisję o przyjęcie przedstawionej informacji z wykonania budżetu. Jestem finansistą, bo orzekam w izbie, która ma taką nazwę oraz zajmuję się sprawami podatkowymi, więc chciałbym powiedzieć parę zdań i przytoczyć co najmniej dwie liczby. Środki, które Naczelny Sąd Administracyjny posiadał w 2023 roku w kwocie około 700 000 tys. zł, umożliwiły utrzymywanie wysokiej sprawności orzeczniczej sądów administracyjnych, a tym samym zapewnienie obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu. Równocześnie Naczelny Sąd Administracyjny zrealizował dochody, które przede wszystkim pochodzą ze spisów od skarg i skarg kasacyjnych w kwocie 57 000 tys. zł, tj. wyżej od zaplanowanych.

Główne wydatki oczywiście koncentrują się na wydatkach związanych z kosztami wynagrodzeń osobowych uposażeń dla sędziów w stanie spoczynku, bo to jest ponad 80% wydatków Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Co istotne i na to zwracało uwagę Biuro Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji Kancelarii Sejmu, w 2023 roku poprawiła się sprawność orzecznicza. Zakładany parametr sześciu miesięcy oczekiwania na rozpoznanie skargi przed wojewódzkim sądem administracyjnym – a tych skarg wpływa zawsze powyżej 70 tys. w roku – uległ znacznej poprawie, bo wyniósł 4,28 miesiąca, a w stosunku do roku poprzedniego było

to 5,36 miesiąca. Również kierownictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego uznaje, że jest to jedno z najważniejszych zadań, jakie stoi przed nami do realizacji i pozytywnie zostało zrealizowane w 2023 roku.

Zwraca również uwagę fakt, że kontynuujemy pracę związaną z budową kompleksowego systemu teleinformatycznego do obsługi postępowań sądowo-administracyjnych. Budowa tego systemu realizowana w 2023 roku będzie kontynuowana w kolejnych latach i również w założeniach do budżetu przewidujemy na kolejne lata środki, które umożliwią wdrożenie takiego systemu.

Reasumując, sądownictwo administracyjne po uzupełnieniu środków z rezerwy celowej na wynagrodzenia związane z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego K 1/23, posiadało pełne zabezpieczenie budżetowe realizacji zadań orzeczniczych obejmujące zarówno środki na sfinansowanie wynagrodzeń, osobowych kosztów postępowań sądowych, kosztów utrzymania obiektów sądowych, jak i umożliwiające realizację niezbędnych nakładów inwestycyjnych, co w rezultacie miało bezpośrednie przełożenie na pozytywne wyniki w zakresie sprawności orzeczniczej.

Biorąc to wszystko pod uwagę, uprzejmie proszę Wysoką Komisję o przyjęcie przedstawionej informacji z wykonania budżetu za 2023 rok. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie prezesie. Bardzo proszę o przedstawienie analizy przez przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

Pełniąca obowiązki wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej NIK Agnieszka Bernaś-Coşkun:

Dzień dobry. Agnieszka Bernaś-Coşkun, pełniąca obowiązki wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej.

Wysoka Komisjo, szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2023 roku w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny.

Kontrola wykazała, że dochody zostały wykonane w kwocie ponad 57 000 tys. zł, tj. o 14% wyższej, niż zaplanowano. Wydatki zostały poniesione zgodnie z zasadami gospodarowania środkami publicznymi na zadania służące realizacji celów jednostki. W badanej próbie wydatków wynoszącej ponad 6% wydatków NSA nie stwierdzono nieprawidłowości. Prezes NSA zgodnie z art. 175 ust. 1 i ust. 2 ustawy o finansach publicznych sprawował skuteczny nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu w tej części. NIK pozytywnie zaopiniowała również prawidłowość sporządzania sprawozdań budżetowych za 2023 rok. Sprawozdania budżetowe zostały sporządzone prawidłowo i terminowo. W wyniku niestwierdzenia nieprawidłowości NIK nie formułowała żadnych wniosków pokontrolnych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję. Pozwolicie państwo, że przedstawię konkluzję opinii Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji. Konkluzja brzmi: wykonanie budżetu państwa w 2023 w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny nie budzi zastrzeżeń.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś z pań i panów posłów chciałby zabrać głos w dyskusji? Pan przewodniczący Jaskulski, proszę uprzejmie.

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

Mam jedno bardzo krótkie techniczne pytanie. Z czego tak naprawdę został uzyskany dochód w wysokości 1495 tys. w części dochodowej?

Wiceprezes NSA Jan Rudowski:

Jeżeli chodzi o część dochodową Naczelnego Sądu Administracyjnego, to oczywiście podstawowe dochody budowane są ze spisów od skarg i skarg kasacyjnych. Dochody z tytułu kar i grzywien wyniosły około 1 000 000 zł. Oczywiście w tej kwocie zawarte są kary i grzywny plus kary umowne związane z dostawą energii elektrycznej.

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

Ciekawe. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję. Zamykam dyskusję. Bardzo państwu dziękuję za obecność na Komisji.

Przechodzimy do kolejnego punktu części budżetowej 06 – Trybunał Konstytucyjny. Chciałbym powitać panią Zofię Hoffman, dyrektora Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego oraz pana Bartosza Skware, dyrektora Biura Służby Prawnej. Witam również panią Annę Sipe, główną księgową i pana Michała Strzępka, radcę prawnego. Bardzo proszę o referat dysponenta tej części budżetowej.

Dyrektor Kancelarii Trybunału Konstytucyjnego Zofia Hoffmann:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, w imieniu prezesa Trybunału Konstytucyjnego mam przyjemność przedstawić krótkie sprawozdanie z wykonania budżetu za 2023 rok. Szczegółowe sprawozdanie opisowe z wykonania dochodów i wydatków Trybunału Konstytucyjnego zostało państwu posłom doręczone, więc przedstawię tylko podstawowe informacje.

Po stronie dochodów planowano kwotę 30 tys. zł, a wykonanie nastąpiło w wysokości 34 tys. zł. Podstawowym źródłem dochodów były zwroty nadpłaconych w latach poprzednich składek emerytalno-rentowych oraz wpływy z innych rozliczeń. Po stronie wydatków planowano kwotę 48 659 tys. zł. W związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego K 1/23 w trakcie roku budżetowego uruchomiono rezerwę celową na pokrycie zobowiązań wymagalnych, tj. wypłatę wynagrodzeń sędziom i uposażeń sędziom w stanie spoczynku od wyższej podstawy 6156,25 zł. W konsekwencji plan finansowy uległ zwiększeniu do kwoty 50 285 tys. zł. Ostatecznie wykonanie zrealizowano w wysokości 96,7% planowanej kwoty, tj. w wysokości 48 624 tys. zł.

Wydatki Trybunału Konstytucyjnego były realizowane w dwóch działach: w dziale 751 – urzędy naczelnych organów władzy państwowej kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa oraz w dziale 753 – obowiązkowe ubezpieczenia społeczne. Przeciętna liczba wypłaconych świadczeń z zakresu ubezpieczenia społecznego wyniosła 37, w tym 32 świadczenia dla sędziów w stanie spoczynku i 5 świadczeń dla członków rodzin.

Wydatki bieżące w części 06 zostały zrealizowane w wysokości 35 500 tys. zł, co stanowi 96% planu po zmianach. Wydatki majątkowe zrealizowano w kwocie 803 tys. zł, czyli niecałe 87% planu.

W zakresie usług remontowych najpoważniejszymi przedsięwzięciami były remont instalacji hydrantowej w budynku Trybunału, odtworzenie izolacji przeciwwilgociowej, remont trzech pomieszczeń biurowych oraz remont posadzek w holu przed salą rozpraw.

W zakresie zakupów o charakterze majątkowym w roku sprawozdawczym zrealizowano zadania związane z zakupem czterech serwerów, dwóch macierzy dyskowych, urządzeń do przechowywania danych, dwóch tak zwanych switchów, czyli urządzeń sieciowych łączących serwery, dwóch urządzeń wielofunkcyjnych – kserokopiarek oraz rozbudowano system wizyjny do transmisji obrad Trybunału Konstytucyjnego.

Jeśli chodzi o zatrudnienie, to nie zmieniło się ono w porównaniu z rokiem wcześniejszym i wyniosło 137 etatów – 15 sędziów i 122 pracowników Kancelarii Biura Służby Prawnej. Wynagrodzenia pracowników zostały zwaloryzowane w ustawowej wysokości 7,8%.

Szczegółowe zestawienie planowanych i wykonanych wydatków według ich rodzaju i przeznaczenia prezentuje sprawozdanie, które zostało państwu posłom doręczone. Dodam tylko na koniec, że Najwyższa Izba Kontroli i Biuro Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji pozytywnie oceniły wykonanie budżetu za 2023 rok. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję. Bardzo proszę o przedstawienie analizy przez przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

Pełniący obowiązki wicedyrektor Delegatury NIK w Białymstoku Wojciech Zambrzycki:

Dzień dobry. Wojciech Zambrzycki, pełniący obowiązki wicedyrektor Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku, która realizowała kontrolę w Trybunale Konstytucyjnym. Pozytywnie oceniliśmy wykonanie budżetu państwa w roku 2023 w części 06 – Trybunał Konstytucyjny. Objęte kontrolą około 5% wydatków zostało poniesionych na realizację zadań statutowych lub zabezpieczenie funkcjonowania Trybunału.

Wydatków tych dokonywano zgodnie z zasadami gospodarowania środkami publicznymi w sposób oszczędny i celowy oraz zgodnie z przepisami i procedurami wewnętrznymi regulującymi udzielanie zamówień publicznych.

Stwierdzone nieprawidłowości, a właściwie jedna, nie miały istotnego znaczenia dla wykonania budżetu państwa w części 06 – Trybunał Konstytucyjny, bowiem dotyczyły wydatków w wysokości 33 tys. zł, czyli 0,07% ogółu wydatków Trybunału. Polegały one na zaakceptowaniu przez panią prezes Trybunału nierzetelnie uzasadnionych wniosków stanowiących podstawę do rozliczenia kosztów przejazdów samochodem prywatnym sędziom Trybunału.

Poza tym Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje prawidłowość sporządzania przez Trybunał sprawozdań budżetowych i sprawozdań w zakresie operacji finansowych. Pomimo stwierdzonych nieprawidłowości należy ocenić, że sprawowanie przez dysponenta w części 06 nadzoru i kontroli nad wykonaniem budżetu były skuteczne. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo serdecznie dziękuję. Pozwolicie państwo, że przedstawię konkluzję opinii Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji. Konkluzja brzmi: wykonanie budżetu państwa w części 06 – Trybunał Konstytucyjny w 2023 nie budzi zastrzeżeń.

Otwieram dyskusję. Kto z pań i panów posłów chce zabrać głos? Bardzo proszę, pan poseł.

Poseł Dominik Jaśkowiec (KO):

Dziękuję. Pani przewodniczący, poseł Dominik Jaśkowiec, szanowni państwo, mam kilka pytań, bo jednak pojawiają się wątpliwości dotyczące struktury wydatkowej, jeśli chodzi o pracę Trybunału. Przede wszystkim chodzi o podwyżki wynagrodzeń, ponieważ zgodnie z tymi dokumentami, w których posiadaniu jesteśmy, wynagrodzenia wzrosły o 21%. Dotyczyło to wszystkich sędziów i pracowników, przy czym wzrost wynagrodzeń sędziów to było 22%, a pracowników 11,6%. Pani, która przedstawiała to sprawozdanie, mówiła o wzroście około 8%. Czy ten ogólny wzrost o 21% wynagrodzeń wynikał z tego, że na dwa miesiące przed wyborami parlamentarnymi zostały przyznane premie? Czy te premie otrzymali wszyscy pracownicy Trybunału Konstytucyjnego, czy tylko część? Jakie były kryteria przyznawania tych premii? Podane jest, że były to jednorazowe kryteria uznaniowe. Przyznano również 122 nagrody i też mam pytanie o kryteria, na podstawie jakich te nagrody były przyznawane? Wiąże się z tym pytanie, czy podobne premie i nagrody były przyznawane w latach niewyborczych, czy był to tylko taki jednorazowy gift związany z okresem wyborczym? Budzi to zastrzeżenia.

Kolejna kwestia, o której rozszerzenie proszę, czyli w trakcie ubiegłego roku wydano 116 tys. zł złotych na zakup jedzenia. To oczywiście nie są duże kwoty, natomiast jakbyśmy na to popatrzyli, to jest to całoroczne wyżywienie kilkunastu osób według kosztów wyżywienia, które podaje GUS, uśredniając wydatki Polaków na jedzenie. W związku z tym tutaj też prosiłbym o informację, jaką żywność zakupiono za te 116 tys. zł. Trybunał Konstytucyjny nie jest dużą jednostką i jest tam zatrudnionych chyba 136 osób łącznie z sędziami.

Co niepokoi mnie w sprawozdaniu? Wzrost niepokrytych zobowiązań – jest tu wzrost o ponad 11% w stosunku do roku 2022. Czy jest to jednorazowe zjawisko, czy występuje ono również w latach poprzednich? Czyli mamy jakiś obszar zobowiązań, które nie są pokrywane i niestety z roku na rok jest ich coraz więcej.

Kwestia dotycząca delegacji, ponieważ mamy dwa obszary delegacji – 73 tys. zł to wydatki sędziów związane z podróżami służbowymi prywatnymi samochodami i dotyczy to trzech sędziów. Były one zanegowane z uwagi na niewskazanie wymaganych przepisami prawa przesłanek do korzystania z tego środka transportu. Natomiast bulwersuje mnie kwota 33 tys. zł, czyli wydatki kolejnych dwóch sędziów na korzystanie z prywatnego samochodu w sytuacji, kiedy posiadali oni roczne bilety sieciowe na podróż pociągami Intercity. To już jest pewnego rodzaju niegospodarność. W związku z tym mam pytanie. Czy te wydatki zostaną zwrócone przez sędziów, zwłaszcza te 33 tys. zł? Czy zostaną podjęte jakieś działania w tej sprawie?

Na koniec już ostatnie pytanie, czyli jak wygląda średni czas postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym? Czy on się zwiększył, czy zmniejszył w stosunku do roku 2015? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję, panie pośle. W związku z ilością pytań proponuję, żeby na pana pytania od razu odpowiedział dysponent tej części budżetowej. Bardzo proszę.

Dyrektor Kancelarii TK Zofia Hoffmann:

Dziękuję. Panie przewodniczący, rozpocznę od kwestii wynagrodzeń pracowników. W analizie przedstawionej przez Biuro Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji jest oczywiście napisane, że według informacji Najwyższej Izby Kontroli przeciętne wynagrodzenie brutto pracowników merytorycznych wyniosło 11 524 zł i było nominalnie wyższe o 19,3% od przeciętnego wynagrodzenia w roku poprzednim. Padła taka sugestia ze strony pana posła, że nie znajduje to potwierdzenia w sprawozdaniu Trybunału Konstytucyjnego. Myślę, że kluczem do zrozumienia tej sprawy jest kwestia przyjętej metodologii. Otóż Najwyższa Izba Kontroli przy liczeniu tego wynagrodzenia przyjęła po pierwsze, waloryzację ustawową, czyli 7,8%, przyjęła również specjalny dodatek motywacyjny do tej kwoty, który był przyznany wszystkim urzędnikom państwowym na podstawie ustawy, więc to jest coś nadzwyczajnego, co było przyznane wszystkim pracownikom w 2020 roku oraz wszelkie środki, które powstały na skutek tak zwanego ruchu kadrowego, czyli to są wszelkie kwoty, które pozostały po zasiłkach macierzyńskich, rodzicielskich, ojcowskich, długotrwałych zwolnieniach lekarskich i bezpłatnych urlopowach. Myślę, że tutaj też wkradła się pewna nieścisłość, bo na pewno nie dotyczy to tylko pracowników merytorycznych, ale wszystkich pracowników Trybunału Konstytucyjnego. Ja tylko chciałabym przedstawić jedną liczbę, która też jest opisana w sprawozdaniu Trybunału, że w odniesieniu do wynagrodzeń pracowników, mówimy o podstawowym wynagrodzeniu brutto, był wzrost w porównaniu z rokiem 2022 z kwoty 8701 zł do kwoty 9712 zł, więc jest to o wiele mniejsza kwota, niż wynikająca z metodologii przyjętej przez Najwyższą Izbę Kontroli. To tyle odnośnie do tej sprawy.

Jeśli chodzi o kwestię nagród. W Trybunale Konstytucyjnym, tak jak w większości instytucji, co roku pracownicy otrzymują nagrody. Źródłem tych nagród jest fundusz nagród w wysokości 3% całego funduszu płacowego. Ostatecznie o przyznaniu wysokości nagrody decyduje prezes Trybunału Konstytucyjnego po zasięgnięciu opinii przełożonych i zespołów, w których pracownicy wykonują swoje obowiązki. Pani prezes podjęła decyzję, że jest to 3% wynagrodzenia brutto każdego pracownika, więc jest to w moim odczuciu bardzo sprawiedliwy podział i nie ma to nic wspólnego z jakimiś sugestiami dotyczącymi roku wyborczego. Przyznawane są również inne nagrody czy świadczenia o charakterze uznaniowym. Źródłem finansowania tych nagród są oszczędności wynikające z ruchów kadrowych, które przyznawane są przez prezesa Trybunału Konstytucyjnego po zasięgnięciu bezpośrednich opinii u przełożonych w odniesieniu do osób, które szczególnie wyróżniają się pracą i wykonywaniem swoich obowiązków.

Jeśli chodzi o żywność. Kupujemy żywność na potrzeby reprezentacyjne w związku ze spotkaniami prezesa Trybunału Konstytucyjnego i sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Są to zakupy, które dokonuje każda instytucja publiczna na takie cele. Myślę, że niczym się nie wyróżniamy. Chcę też zwrócić uwagę, że nie zamawiamy usług cateringowych, a jeśli już to bardzo rzadko i tylko przy okazji jakichś nadzwyczajnych konferencji. Być może ja nie umiem tego ocenić i te wydatki na żywność są nieznacznie wyższe, ale to wynika z tego, że nie zamawiamy cateringu. Czy pan poseł mógłby mi przypomnieć jakie było pytanie dotyczące delegacji sędziowskiej?

Poseł Dominik Jaśkowiec (KO):

Oczywiście mogę przypomnieć. Chodzi głównie o te delegacje sędziowskie, kiedy sędziowie korzystali z prywatnego samochodu, a posiadali roczne bilety sieciowe na podróż w pierwszej klasie pociągami Intercity. Jest to kwota 33 tys. zł dotycząca dwóch sędziów. Czy będą wykonywane jakieś działania związane z ewentualnym zwrotem tych środków i jakie działania podjęto, żeby tego sytuacji nie powtarzały się w przyszłości?

Dyrektor Kancelarii TK Zofia Hoffmann:

Panie pośle, jeszcze raz chcę to wyraźnie podkreślić, że Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu. Faktycznie, że stwierdziła drobną nieprawidłowość w tej materii i sprawa dotyczyła wyłącznie dwóch sędziów. Pozwolę sobie zacytować wniosek pokontrolny „NIK wnosi o zwiększenie nadzoru nad procesem udzielania zgody sędziom Trybunału stale mieszkającym poza Warszawą na odbycie innej niż w ramach PKP formy podróży”. Oznacza to, że Najwyższa Izba Kontroli w żaden sposób nie zakwestionowała zasadności takiego przywileju czy takiego świadczenia, które Trybunał Konstytucyjny pokrywa z własnych środków na rzecz sędziów. Pani prezes Trybunału Konstytucyjnego wydała w tej materii dość szczegółowe zarządzenie. Zasadą są przejazdy koleją, natomiast w okresie pandemicznym i w innych uzasadnionych szczególnych przypadkach sędzia może zwrócić się do prezesa Trybunału o zgodę na inną formę odbycia podróży, a te nadzwyczajne okoliczności miały właśnie miejsce. Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli nie były one dostateczne i zbyt szczegółowo odzwierciedlone na wniosku złożonym do prezesa Trybunału Konstytucyjnego. Pani prezes złożyła szczegółowe wyjaśnienia i są one in extenso przytoczone w wystąpieniu pokontrolnym Najwyższej Izby Kontroli. Ja tylko przytoczę jeden fragment skierowany przez panią prezes do Najwyższej Izby Kontroli, że uwzględniając sugestie dotyczące szerszego uzasadniania wniosków sędziów dla transparentności związanej z wydatkowaniem środków budżetowych w uzasadnionych przypadkach zwracać się będą do sędziów o dodatkowe uzasadnienie wniosków z uwzględnieniem okoliczności zarówno ochrony praw osobistych, jak i urzędu sędziego Trybunału Konstytucyjnego. Nie przewidujemy zwrotu tej kwoty 33 tys. zł przez tych sędziów, dlatego że środki były wydatkowane w sposób zasadny, czego również nie zakwestionowała Najwyższa Izba Kontroli. Dziękuję bardzo.

Poseł Dominik Jaśkowiec (KO):

Nie chodziło mi o te nagrody, o których tylko wspomniałem, a bardziej chodziło mi o premie uznaniowe, dlatego że państwo przed wypłatą premii uznaniowych wystąpili do ministra finansów o zwiększenie planu finansowego Trybunału. Minister finansów przyznał te pieniądze na wypłatę wynagrodzeń, po czym 23 sierpnia wypłaciliście ekstra premie uznaniowe, a następnie w państwa sprawozdaniu mamy informację, że nastąpił wzrost zobowiązań niepokrytych w 2023 roku w stosunku do 2022 roku. Proszę wybaczyć, ja rozumiem oczywiście formalną ocenę Najwyższej Izby Kontroli, ale takie działania budzą pewnego rodzaju niepokój. Zwiększacie państwo plan finansów, po to, żeby wypłacić premie uznaniowe 23 sierpnia, a następnie mamy niewykonane zobowiązania. To nie jest duże niewykonanie, natomiast ono rośnie z roku na rok. Z tego co pamiętam, teraz wzrosło o 11%, więc w tej kwestii oczekiwałbym jakichś wyjaśnień nawet na piśmie, bo ta sytuacja budzi moje zastrzeżenie.

Dyrektor Kancelarii TK Zofia Hoffmann:

W kwestii stricte finansowej nawet pani księgowa nie jest w stanie odpowiedzieć panu na to pytanie, więc odniesiemy się na piśmie. Jeśli chodzi o pieniądze, które dostaliśmy z rezerwy celowej, to nie były pieniądze na premie uznaniowe dla pracowników, a było to wykonanie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, które odmroziło wynagrodzenia i waloryzację uposażeń sędziów i sędziów w stanie spoczynku. Dotyczyło to zarówno sędziów sądów powszechnych, Sądu Najwyższego i prokuratorów. Nie miało to nic wspólnego z pieniędzmi na nagrody czy jakieś specjalne premie dla pracowników. Stanowczo dementuję takie nieporozumienie. Mogę powiedzieć tylko tyle.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Pan przewodniczący Jaskulski.

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

W ostatnich latach, a nawet dniach było dużo kontrowersji dotyczących funkcjonowania Trybunału Konstytucyjnego. Chciałbym przypomnieć sprawę mieszkania pani sędzi Przyłębskiej, która wynajmowała mieszkanie służbowe mimo faktu posiadania domu pod Warszawą. Moje poważne wątpliwości budzi fakt, że w wykonaniu budżetu najem w 2023 roku wzrósł z kwoty 456 tys. zł do kwoty 600 tys. zł, a więc jest to wzrost o ponad

31%. Chcę zapytać, z czego wynika ta kwota i jakie jest jej uzasadnienie? Czy pani sędzia Przyłębska nadal korzysta z wynajmowanego mieszkania, a jeżeli tak, to jaki jest koszt najmu tego mieszkania? Czy i którzy sędziowie, bo wiemy, że inni sędziowie też korzystają z tych wynajmowanych mieszkań, więc prosiłbym o wskazanie. To jest pierwsza część moich pytań.

Druga będzie dotyczyć faktu, że pani sędzia Przyłębska jeszcze kilka lat temu krytykowała sędziów Trybunału Konstytucyjnego, którzy kumulowali urlopy po to, by później uzyskać ekwiwalent urlopowy. Była taka praktyka wysyłania sędziów na urlop. W związku z tym mam pytania, bo wiemy o tym, że wzrosła liczba niewykorzystanych urlopów wśród sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Czy wzrost niewykorzystanych urlopów wiąże się i można powiązać ze wzrostem liczby rozpatrywanych skarg, skoro wzrosła liczba niewykorzystanych urlopów? Czy osoby niekorzystające z urlopów codziennie są w Trybunale Konstytucyjnym? Czy Państwowa Inspekcja Pracy badała te kwestie? Jeżeli tak, to jakie konkluzje tej kontroli zostały przedstawione? Jeżeli mogę prosić o odpowiedzi na te nurtujące mnie pytania, to będę bardzo zobowiązany.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Bardzo proszę o odpowiedź na pytania dysponenta tej części budżetowej.

Dyrektor Kancelarii TK Zofia Hoffmann:

Dziękuję. Szanowni państwo, jeśli chodzi o mieszkania, to zgodnie z art. 17 ustawy o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego sędziemu Trybunału stale zamieszkałemu poza Warszawą przysługuje bezpłatne zakwaterowanie w mieście stołecznym Warszawa. Jest to świadczenie i przywilej mający walor ustawowy. Potwierdzam, że pani prezes korzysta z mieszkania służbowego, ponieważ mieszka poza Warszawą. Miesięczny koszt, który ponosi Trybunał na mieszkanie służbowe pani prezes wynosi 6848,85 zł. Łącznie z panią prezes z mieszkań służbowych korzysta jeszcze dziewięciu sędziów. Koszty tych mieszkań są na bardzo zbliżonym poziomie. Panie pośle, prawdą jest, że wydatki na mieszkania służbowe sędziów wzrastają z przyczyn prozaicznych i obiektywnych, a mianowicie najemcy podnoszą czynsz, wzrastają koszty wynajmu mieszkań i dotyczy to całej Warszawy. Tylko tyle mogę powiedzieć.

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

Odnotowano wzrost kosztów dotyczących mieszkań aż o 30% w skali roku.

Dyrektor Kancelarii TK Zofia Hoffmann:

Tak. Ostatnio były bardzo duże waloryzacje. Zerwaliśmy praktycznie każdą umowę najmu, stąd te wzrosty.

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

Czy myśleliście państwo, żeby to zoptymalizować, bo rozumiem, że to najemcy podnoszą czynsz rok do roku? Czy myśleliście o tym, żeby poszukać ewentualnie innych mieszkań, które mogłyby pozwolić zaoszczędzić trochę środków finansowych?

Dyrektor Kancelarii TK Zofia Hoffmann:

Panie pośle, zastanowimy się nad takim rozwiązaniem. Zgodnie z zarządzeniem pani prezes staramy się, żeby mieszkania dla sędziów Trybunału Konstytucyjnego były w miarę blisko centrum. To jest pierwsza rzecz. Druga rzecz, którą chcę wyraźnie podkreślić, jest to, że nie są to duże mieszkania. Jeśli metraż przekracza 60 m², to wówczas sędzia Trybunału Konstytucyjnego dopłaca z własnych środków do kosztów utrzymania takiego mieszkania. Z reguły są to bardzo niewielkie mieszkania – pokój z kuchnią, ale w dobrej lokalizacji. Stąd być może takie koszty.

Poseł Patryk Jaskulski (KO):

Pani dyrektor, moja prośba i sugestia jest taka, żeby zwrócić na to uwagę w przyszłości, dlatego że występuje pani przed Wysoką Komisją i są tutaj posłowie, którzy też są posłami przyjezdnymi. My też mamy możliwość skorzystania z hotelu poselskiego albo skorzystania z ryczałtu i posłowie znajdują te mieszkania w bliskiej okolicy wokół Sejmu w kwocie mniejszej niż 4000 zł. Często są to też mieszkania spełniające te walory,

więc mam tutaj poważną wątpliwość, czy te środki nie są wydatkowane zbyt lekką ręką na te cele. Zwłaszcza że, tak jak zwróciłem uwagę, pani Przyłębska wynajmuje mieszkanie, mimo faktu, że mieszka naprawdę blisko. Budzi to moje etyczne wątpliwości. Oddaję głos i proszę o odpowiedź w kwestii urlopowej.

Dyrektor Kancelarii TK Zofia Hoffmann:

Panie pośle, jeżeli chodzi o urlopy sędziów, to przedmiotem posiedzenia tej Komisji nie są kwestie pracownicze. W żaden sposób nie jestem upoważniona przez prezesa Trybunału Konstytucyjnego do składania jakichkolwiek wyjaśnień. Mogę tylko potwierdzić, że rzeczywiście była kontrola Państwowej Inspekcji Pracy i jest to fakt publiczny. Jeśli chodzi o pracowników, mogę powiedzieć, że dotyczyło to bardzo niewielkiej grupy. Zaległości urlopowe były niewielkie. Najwięcej zaległego urlopu miała koleżanka, która wróciła po urlopie macierzyńskim. Jak państwo wiecie urlopy macierzyńskie doprowadzają do tego, że pracownicy są skazani na kumulowanie urlopów. Wszystkie zaległe urlopy pracowników zostały wykorzystane. Co do sędziów mogę powiedzieć tylko tyle, że zalecenia Państwowej Inspekcji Pracy są realizowane.

Posel Patryk Jaskulski (KO):

Prosiłbym jednak o odpowiedź na piśmie, jak wygląda kwestia zaległych urlopów sędziów, a nie pracowników Trybunału Konstytucyjnego.

Posel Michał Wójcik (PiS):

Panie przewodniczący...

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo proszę nie przeszkadzać. Nie udzieliłem panu posłowi głosu. Panie pośle, nie udzieliłem panu głosu, proszę pozwolić skończyć panu przewodniczącemu. Dziękuję.

Posel Patryk Jaskulski (KO):

Myślę, że powinniśmy się troszczyć o budżet, a kwestia wykonania budżetu i zaległego urlopu czy ewentualnego ekwiwalentu może mieć poważny wpływ na kwestie związane z finansami, wydatkowaniem i kosztem utrzymania Trybunału Konstytucyjnego. Rozumiem, że dzisiaj nie jest pani w stanie odpowiedzieć na to pytanie, natomiast bardzo panią proszę o to, żeby przesłać do Komisji dokładną informację, jak wygląda kwestia wykorzystywania urlopu przez wszystkich sędziów i jakie są to liczby zaległych urlopów. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Tomczykiewicz.

Posel Maciej Tomczykiewicz (KO):

Chciałem tylko na początek zwrócić uwagę, że informacja przekazana przez panią jakoby udzielenie zgody przez panią prezes na dojazdy samochodem – na kwotę 30 tys. zł – było zasadne, to stwierdzenie w pani ustach jest nieprawdziwe, bo właśnie problemem jest to, na co zwróciła uwagę Najwyższa Izba Kontroli, że ani Najwyższa Izba Kontroli, ani my nie jesteśmy w stanie skontrolować tego, czy te zgody były zasadne. Ani we wnioskach, ani w uzasadnieniu tej zgody nie ma dostatecznej ilości informacji, które by pozwoliły sprawdzić, czy te zgody zostały wydane zgodnie z przesłankami z wprowadzonymi przepisami w tym zakresie przez panią prezes Trybunału.

Natomiast, jeżeli chodzi o pytania, wspomniała pani, że catering nie występuje lub występuje w stopniu marginalnym, to tu jest moje pytanie do pkt 255, czyli tam, gdzie są usługi pozostałe. W tej tabeli mamy różne usługi i wśród wielu innych usług jest wymieniony catering – jest podana kwota jest kwota 1061, czyli mamy już ponad milion złotych. I w tym miejscu chciałbym zapytać, jaka część tej kwoty została przeznaczona na catering?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję, panie pośle. Bardzo proszę o udzielenie odpowiedzi.

Dyrektor Kancelarii TK Zofia Hoffmann:

Panie pośle, to jest oczywiście bardzo duży paragraf i nie jestem panu w tej chwili w stanie powiedzieć, jaka to jest wielkość. Odniosę się do tego na piśmie i przed-

stawię też oczywiście jakiego typu żywność zakupujemy w ramach wydatków w pozostałych paragrafach.

Posel Maciej Tomczykiewicz (KO):

Proszę powiedzieć, czy sędziowie Trybunału lub pracownicy Trybunału dostają wyżywienie w ramach ich obowiązków służbowych i orzecznich w ramach kupowanej żywności i cateringu?

Dyrektor Kancelarii TK Zofia Hoffmann:

Nie, panie pośle. Pracownicy otrzymują tylko wodę.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panowie posłowie, spokój. Jeżeli poseł widzi konieczność zadania takiego pytania, to takie pytanie zostanie zadane, a jeżeli ono nie będzie na temat, to będę zwracał uwagę. Jest to pytanie dotyczące finansów i prosiłbym, żebyśmy się wzajemnie szanowali. Dziękuję serdecznie. Pan poseł Tomczykiewicz.

Posel Maciej Tomczykiewicz (KO):

Proszę odpowiedzieć na moje pytanie, bo ono nie dotyczyło tylko pracowników. Odpowiedziała pani oczywiście bardzo wygodnie, że pracownicy dostają tylko wodę, ale ja pytałem o sędziów. Czy z kupowanej żywności, czy w ramach kupowanego i dostarczanego cateringu sędziowie Trybunału Konstytucyjnego dostają jedzenie w ramach pełnienia obowiązków służbowych i orzecznich?

Posel Michał Wójcik (PiS):

Co nie zjedzą, to sędziowie wyjadają.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, to było bardzo niesmaczne. Panie pośle, są to wydatki, które budzą poważne wątpliwości posłów. Mamy ocenić wykonanie budżetu, więc bardzo proszę, żebyśmy pracowali, a nie kpili sobie, bo to nie jest zabawa, tylko to jest poważna Komisja. Pani przewodnicząca, bardzo proszę.

Posel Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Proszę panów z Prawa i Sprawiedliwości o pewną powagę. Państwa stosunek do pieniędzy publicznych jest znany i obecnie zajmuje się tym prokuratura, a wkrótce zajmie się sąd.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję, pani poseł. Czy w takim razie mogę prosić o odpowiedź?

Dyrektor Kancelarii TK Zofia Hoffmann:

Panie przewodniczący, oczywiście sędziowie są częstowani podczas spotkań i narad kawą, herbatą, ciastkiem czy wafelkiem. Nie umiem na to inaczej odpowiedzieć. Nie chcę tutaj ironizować, ale często podczas wykonywania swoich obowiązków służbowych otrzymują poczęstunki. Natomiast catering jest zamawiany wyłącznie przy okazji konferencji, istotnych wydarzeń czy delegacji, które odwiedzają Trybunał. Nie zamawiamy cateringu dla sędziów.

Posel Maciej Tomczykiewicz (KO):

Jeżeli nie jest pani w stanie odpowiedzieć teraz, to bardzo proszę o odpowiedź na piśmie, bo mając na uwadze kwoty, które państwo przeznaczają na zakup żywności, zdaje się, że nie chodzi o wafelki i wodę mineralną. Proszę o odpowiedź, czy wartość tych posiłków jest doliczana do PIT jako przychód z tak zwanych nieodpłatnych świadczeń.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Szanowni państwo posłowie, widzę, że państwo się bardzo dobrze bawicie, natomiast niektórzy inni posłowie chcieliby pracować. Jeżeli chcecie państwo sobie pożartować i poopowiadać kawały, to zapraszam za ścianę. Pan poseł Tomczykiewicz zadał pytanie. Panie pośle, jeśli można, proponowałbym, żeby zadał pan już wszystkie pytania, które pan ma i żeby odpowiedź na nie padła hurtem.

Panie pośle, nie chciałbym stosować metod dyscyplinujących.

Bardzo pana proszę o powagę. Pan poseł Tomczykiewicz.

Posel Maciej Tomczykiewicz (KO):

Dziękuję. Jeżeli chodzi o następne pytania, to mając na uwadze, że ilość orzeczeń wydawanych przed Trybunałem Konstytucyjnym w okresie 2016-2023 to jest jakaś 1/4 wcześniej wydawanych orzeczeń, czy Trybunał rozważał ograniczenie ilości pracowników, bo chyba nie jest potrzebnych 120 pracowników do obsługi 1/4 orzeczeń, które były kiedyś wydawane? Czy zdaniem Trybunału jakiegokolwiek nagrody dla sędziów czy dla pracowników Trybunału są zasadne w sytuacji, kiedy tak mało pracy jest wykonywanej przez Trybunał Konstytucyjny? Czy w związku z tym w ogóle rozważane było ograniczenie zatrudnienia? Czy te etaty są w pełni wykorzystywane, czyli czy obłożenie pracą pracowników Trybunału Konstytucyjnego faktycznie odpowiada umowom na pełne etaty, czy tej pracy jest zdecydowanie mniej. Jeżeli tej pracy jest tyle, żeby faktycznie taka ilość pracowników była potrzebna, to jak sobie radzili pracownicy w podobnej ilości przed 2015 rokiem, kiedy orzeczeń wydawanych było 3-4 razy tyle co teraz?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, bardzo proszę zmierzać do meritum.

Posel Maciej Tomczykiewicz (KO):

To wszystko z mojej strony. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję. Bardzo proszę o odpowiedź na pytania.

Dyrektor Kancelarii TK Zofia Hoffmann:

Panie pośle, nie przewidujemy zmniejszenia zatrudnienia. Chcę powiedzieć, że kwestie pracownicze i urzędnicze powinny być niezależne od spraw politycznych i oceny pracy sędziów. Trybunał Konstytucyjny ma dostateczną liczbę wykwalifikowanych pracowników Kancelarii i Biura Służby Prawnej przygotowanych do świadczenia pracy na rzecz sędziów.

Posel Maciej Tomczykiewicz (KO):

Bardzo przepraszam, ale moje pytanie było, czy nie mamy ich przypadkiem w Trybunale za dużo? To, że mamy ich dość, to nie ma wątpliwości, ale mając na uwadze, że drastycznie spadła ilość pracy wykonywanej przez Trybunał Konstytucyjny, czy było weryfikowane zapotrzebowanie na pracowników?

Dyrektor Kancelarii TK Zofia Hoffmann:

Nie mamy za dużo. W ocenie prezesa Trybunału Konstytucyjnego mogę tylko powiedzieć, że ocena działalności Trybunału Konstytucyjnego wyłącznie z perspektywy statystycznej i ilościowej jest niewłaściwa. Musimy wziąć pod uwagę kwestię pozycji Trybunału Konstytucyjnego, to znaczy jego niezależności wynikającej bezpośrednio z art. 173 konstytucji oraz kwestie niezawisłości sędziów i podlegania wyłącznie konstytucji. W związku z tym statystyka nie powinna być jedynym narzędziem do oceny pracy Trybunału. Mogę się tylko odwołać do informacji rocznej, czyli dokumentu opisującego co roku działalność merytoryczną Trybunału Konstytucyjnego i tam zawarte są nie tylko bardzo szczegółowe dane statystyczne, ale również opisane są problemy i zagadnienia konstytucyjne poruszane przez Trybunał. Jest to prawdą, że Trybunał statystycznie mniej orzeka, ale to nie oznacza, że nie funkcjonuje i że można kwestionować jego działalność, wysuwając jeszcze tak daleko idące sugestie.

Posel Maciej Tomczykiewicz (KO):

Szanowna pani...

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, bardzo proszę nie przeszkadzać.

Posel Maciej Tomczykiewicz (KO):

Tylko, że ja nie kwestionuję...

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, proszę pozwolić odpowiedzieć i później będzie pan mógł podsumować. Proszę kontynuować odpowiedź.

Dyrektor Kancelarii TK Zofia Hoffmann:

Uważam, że są to bezpodstawne supozycje, które sprowadzają się do tego, że powinniśmy zmniejszyć zatrudnienie w Trybunale Konstytucyjnym. Chciałabym też powiedzieć, że kwestia obsługi Trybunału Konstytucyjnego w wymiarze urzędniczym jest niezmienna i niezależna od liczby orzeczeń. Przecież trzeba utrzymać budynek, muszą być osoby, które zajmują się stroną techniczną, finansową, musimy obsługiwać wypłaty sędziów, wypłaty pracowników, wypłaty sędziów w stanie spoczynku, musi być też zapewniona kadra merytoryczna, która zajmuje się przyjmowaniem wniosków, które wpływają do Trybunału i anonimizacją dokumentów, publikacją orzeczeń, korektą, więc te czynności są absolutnie niezależne od kwestii liczby orzeczeń. Powiem szczerze, że zupełnie nie rozumiem takiego podejścia.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Panie pośle, ma pan kolejne pytanie?

Poseł Maciej Tomczykiewicz (KO):

Nie. Chcę się odnieść do pewnej kwestii.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Ma pan 30 sekund.

Poseł Maciej Tomczykiewicz (KO):

Oczywiście, 30 sekund. Z całym szacunkiem, ale ja wcale nie twierdziłem, że Trybunał nie działa, tylko że Trybunał działa w zdecydowanie okrojonym zakresie w stosunku do tego, co było kiedyś i grzecznie panią zapytałem, czy Trybunał w osobie pani Julii Przyłębskiej analizował, czy może w związku z ograniczoną działalnością nie powinna być zmniejszona liczba pracowników. Wcale nie twierdziłem, że tak powinno być.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Pan poseł Sławomir Ćwik.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Dzień dobry. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chcę podnieść kwestię natury ogólnej, która w mojej ocenie ma wpływ na rzetelność sprawozdania, a mianowicie jest to kwestia obsady stanowiska prezesa Trybunału. Podnosiłem już tę kwestię w trakcie przedstawiania informacji o istotnych problemach w działaniu i funkcjonowaniu Trybunału Konstytucyjnego przedstawionego Sejmowi za 2022 rok. Wówczas w ramach pytań zwróciłem się do pani sędzi Przyłębskiej o udostępnienie kopii uchwały zgromadzenia ogólnego, które desygnowało panią sędzię Przyłębską na prezesa Trybunału Konstytucyjnego. Do chwili obecnej odpowiedzi z kopią tej uchwały zgromadzenia ogólnego nie otrzymałem. W związku z tym nadal możemy podtrzymywać kwestię, że pani sędzia Przyłębska nigdy nie została skutecznie i zgodnie z prawem powołana na stanowisko prezesa Trybunału Konstytucyjnego, a nawet gdyby okazało się, że została powołana, to zgodnie z ustawą o Trybunale Konstytucyjnym z 2016 roku kadencja prezesa Trybunału wynosi 6 lat i upłynęła 22 grudnia 2022 r. W związku z tym w 2023 roku Trybunał Konstytucyjny działał bez prawidłowo powołanego prezesa Trybunału Konstytucyjnego, co ma istotny wpływ na funkcjonowanie Trybunału i podejmowanie decyzji. Moje pytanie zmierza do tego, jak należałoby traktować to sprawozdanie w sytuacji, gdyby uznać, że funkcja prezesa Trybunału nie była należycie obsadzona i decyzje podejmowane przez sędzię Przyłębską były bezprawne? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Bardzo proszę o odpowiedź.

Dyrektor Kancelarii TK Zofia Hoffmann:

Panie przewodniczący, panie pośle, zagadnienia, które pan poruszył, mają charakter ustrojowy, a nie urzędniczy. W żaden sposób się do tego nie odniosę. Obowiązuje zasada domniemania legalności działania organów państwowych i na tym poprzestanę. Przytoczę tylko fragment uzasadnienia Naczelnego Sądu Administracyjnego, który odniósł się do zagadnienia, które pan poruszył, a sądy administracyjne oczywiście sprawują nadzór

nad kontrolą działalności administracji publicznej. Pozwolę sobie tylko to przeczytać i zakończyć swoją wypowiedź w tej materii „Zarzut nieprawidłowego powołania osoby do pełnienia funkcji organu nie może być sam przez się równoznaczny z zarzutem braku prawidłowego umocowania czy też naruszenia właściwości tego organu do podejmowania czynności mieszczących się w zakresie jego działania. Akt taki jest aktem istniejącym w obrocie prawnym, wywołuje skutki prawne, które do czasu wyeliminowania go z obrotu prawnego są uznawane przez prawo. W obrocie prawnym pozostaje postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 21 grudnia 2016 r. o powołaniu prezesa Trybunału Konstytucyjnego. Powyższe znajduje uzasadnienie w zasadzie domniemania ważności takiego aktu”. Również w wyroku z 18 czerwca 2019 r., którego fragment przytoczyłam, jest powołanie się na podobne wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego, więc w świetle orzeczeń Naczelnego Sądu Administracyjnego i zasady domniemania legalności działania organów władzy publicznej nie mogę przyjąć tego argumentu. Tylko takie wyjaśnienia mogę złożyć w tej sprawie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo za odpowiedź. Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Panie przewodniczący, muszę odnieść się do tej skandalicznej wypowiedzi pana posła Ćwika.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Nie. Panie pośle, teraz jest czas zadawania pytań, a nie na ocenę wypowiedzi posłów. Czy ma pan jakieś pytanie? Dziękuję bardzo. Zamykam dyskusję w tym miejscu. Bardzo państwu dziękuję za obecność na dzisiejszym posiedzeniu Komisji.

Przechodzimy do kolejnego punktu części budżetowej 08 – Rzecznik praw obywatelskich. Chciałbym powitać pana profesora Marcina Wiącka, rzecznika praw obywatelskich oraz pana Michała Szwastę, dyrektora generalnego Biura Rzecznika Praw Obywatelskich. Osobiście chciałbym podziękować panu rzecznikowi, że zaszczylił nas swoją obecnością na tej Komisji. Jest mi niezwykle miło, że sam pan rzecznik nas dzisiaj odwiedził.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Panie przewodniczący, wniosek formalny.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Sekunda. Za chwilę będzie pan mógł złożyć wniosek formalny. Panie pośle, bardzo proszę, żeby nie uczył mnie pan regulaminu, bo myślę, że go znam, a jak mam jakieś wątpliwości, to mamy doradcę, który jest z nami i zawsze służy nam pomocą. Wiem, w którym momencie należy rozpoznać wniosek formalny i pan nie będzie mnie pouczał. Skończę swoją wypowiedź i przejdziemy do wniosku formalnego. Skończyłem na przywitaniu pana rzecznika. Panie pośle, ma pan swój czas na złożenie wniosku formalnego.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Panie przewodniczący, wnoszę o zmianę sposobu prowadzenia tej dyskusji. Pan poseł Ćwik nie zadawał pytania o wykonanie budżetu, tylko dopuścił się niegodnej posła na Sejm Rzeczypospolitej próby delegitymizacji konstytucyjnego organu, jakim jest Trybunał, kłamiąc, że zostało złamane prawo. Panie pośle Ćwik, dobrze pan wie, że ustawa dotycząca kadencyjności prezesa Trybunału Konstytucyjnego weszła w życie już po tym, kiedy został wybrany prezes Trybunału. Właśnie na to chcę zwrócić uwagę. Na wczorajszym posiedzeniu wnioskodawcy nowej ustawy o Trybunale Konstytucyjnym nie znali nawet treści projektu, pod którym się podpisaliście. Napisali wam go lobbyści z Fundacji Batorego, co zresztą wczoraj sami przyznaliście. Ubieracie dzisiaj w piórka obrońców praworządności, opowiadacie, że nowa ustawa będzie miała charakter społeczny i apolityczny. W rzeczywistości lobbyści przynoszą wam ustawę – zresztą niewpisani do rejestru organizacji lobbingowej. Dalej będziemy monitorowali tę sprawę.

Poseł Anna Maria Żukowska (Lewica):

Nie są lobbyistami.

Posel Paweł Jabłoński (PiS):

Pani poseł, są lobbystami, zgodnie z art. 2 ustawy o działalności lobbingsowej. Panie przewodniczący, wnoszę o to, żebyśmy zmienili sposób prowadzenia tej dyskusji. Jeśli jacyś posłowie pana zdaniem rzeczywiście odbiegają od tematu to proszę, żeby zwracał im pan uwagę w sposób równomierny. Pan poseł Ćwik nie mówił o budżecie, tylko mówił o Trybunale Konstytucyjnym, a po trzech sekundach mojej wypowiedzi uniemożliwił mi pan odniesienie się tej skandalicznej wypowiedzi.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Myślę, że to było trochę więcej niż trzy sekundy. Dziękuję bardzo. Proszę zwrócić uwagę, że traktuję i staram się równo traktować wszystkich posłów. Panu posłowi Tomczykiewiczowi zwróciłem uwagę, ograniczając jego pytania. Panie pośle, wniosek przeciwny?

Posel Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Zgłaszam wniosek przeciwny do wniosku pana posła Jabłońskiego. Panie pośle, w swoim pytaniu wyraźnie zazaczyłem, że chodzi mi o skutki dla oceny sprawozdania finansowego z wykonania budżetu Trybunału Konstytucyjnego, gdyby uznać, że sędzia Przyłębska nie pełniła skutecznie funkcji prezesa Trybunału. To było pytanie bardzo ściśle związane z kwestią budżetową. Jeżeli mogę oczekiwać na udzielenie odpowiedzi na to postawione pytanie, to ponawiam moje pytanie z Sejmu o przesłanie kopii uchwały zgromadzenia ogólnego desygnującego sędzię Przyłębską na prezesa Trybunału Konstytucyjnego.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję, panie pośle. Panie pośle Ćwik, bardzo proszę nie wchodzić w polemiki. Panie pośle, cały czas zarzuca pan mnie i panu posłowi Ćwikowi, że nie znamy przepisów, więc chcę zwrócić uwagę, że pana wniosku formalnego nie da się przegłosować, ponieważ złożył pan wniosek o zmianę sposobu prowadzenia dyskusji. Na jaki? Musi pan sformułować poprawnie ten wniosek, żebyśmy mogli go przegłosować. Bardzo pana proszę, żeby sprecyzował pan swój wniosek. Dziękuję.

Posel Paweł Jabłoński (PiS):

Panie przewodniczący, nie słuchał pan, więc powtórzę. Wnoszę o zmianę sposobu prowadzenia dyskusji na taki, w którym posłowie tej Komisji będą traktowani przez pana przewodniczącego w sposób równy, to znaczy nie będzie pan odbierał głosu po trzech sekundach posłom opozycji, tylko dlatego, że nie podoba się panu to, co mówimy. Pan poseł Ćwik opowiadał rzeczy niezgodne z prawem.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Panie pośle, chodziło mi tylko o to, żeby sprecyzował pan swój wniosek.

Posel Paweł Jabłoński (PiS):

Proszę, żeby nie robił pan tego, co zrobił pan w tej chwili.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle Ćwik, bardzo proszę o niewchodzenie w polemikę. Pani przewodnicząca chciała jeszcze zabrać głos. Proszę uprzejmie.

Posel Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Szanowny panie pośle, mam wrażenie, że z tym, czy pani prezes jest, czy nie jest prezesem Trybunału, to mają problem sami członkowie i sędziowie Trybunału, bo przecież obserwował pan sytuację, gdzie część członków sędziów tak zwanego Trybunału Konstytucyjnego uważa, że pani Przyłębska zakończyła już...

Posel Paweł Jabłoński (PiS):

Co to znaczy tak zwanego Trybunału?

Posel Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Panie pośle, nie mamy niezależnego Trybunału, dlatego pracujemy nad nową ustawą.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, nie wchodzimy sobie w słowo.

Posel Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Mam taki apel, bo to jest już któraś Komisja, gdzie przychodzicie państwo i robicie rozróżbę po to tylko, żeby była rozróżba, bo żadnego innego powodu nie widzę. Mam zawsze taką prośbę, czy może się pan nie zgodzić ze mną po zakończeniu mojej wypowiedzi? Wspólnie można śpiewać, ale mówmy pojedynczo. Są z nami goście i z szacunku do ludzi, którzy przyszli na to nasze posiedzenie, zachowujcie się państwo przyzwoicie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do głosowania wniosku formalnego o zmianę sposobu prowadzenia dyskusji na taki, żeby równomiernie odbierać wszystkim głos.

Posel Paweł Jabłoński (PiS):

Panie przewodniczący, żeby równomiernie traktować wszystkich posłów. Proszę słuchać tego, co mówię.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dobrze. Wszyscy równi wobec prawa. Kto z pań i panów posłów jest za wnioskiem pana posła Jabłońskiego? Kto z pań i panów posłów jest przeciwny? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo. Bardzo proszę o podanie wyników. Głosowało 22 posłów: za 12 posłów, przeciw 9, 1 głos wstrzymujący się...

Posel Michał Wójcik (PiS):

Frustrujące jest to, że nie chcecie równości posłów.

Posel Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Panie pośle, jest pan jakiś pobudzony.

Posel Anna Maria Żukowska (Lewica):

Ja głosowałam za państwa wnioskiem.

Posel Paweł Jabłoński (PiS):

Bardzo dziękuję. Doceniam współpracę z Lewicą. Bardzo doceniam. Liczę na to, że będziemy stosowali się do tych zasad.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Będziemy wszystkich równo traktować i proszę państwa o to samo. Proszę państwa, idziemy dalej do roboty. Jeżeli można, to proszę o zabranie głosu rzecznika praw obywatelskich. Dziękuję bardzo.

Rzecznik praw obywatelskich Marcin Wiącek:

Bardzo dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo. Jeżeli chodzi o budżet Biura Rzecznika Praw Obywatelskich po stronie dochodów, to plan dochodów na 2023 rok został określony w wysokości 20 tys. zł. Zrealizowane dochody były wyższe o 56 tys. zł od planowanej kwoty. Taki poziom dochodów wynika z faktu, że wniosek do rzecznika jest wolny od opłat, dlatego Biuro nie uzyskuje żadnych dochodów z tej działalności, a uzyskane dochody wynikają między innymi z takich źródeł jak kary umowne czy zwroty wyegzekwowanych świadczeń, rozliczenia zwrotów z lat ubiegłych czy zwroty kosztów zastępstwa procesowego.

Jeżeli chodzi o stronę wydatkową, to wykonanie wydatków w 2023 roku w podziale na grupy przedstawiło się następująco. W grupie świadczenia na rzecz osób fizycznych była to kwota 193 tys. zł, czyli jest to niecałe 93% planu po zmianach. Jeśli chodzi o wykonanie w grupie wydatki bieżące jednostek budżetowych, to kwota wynosi 57 725 tys. zł, czyli jest to około 97,5% planu po zmianach. Oczywiście największą część środków w tej grupie stanowiły wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi, a także wydatki związane z funkcjonowaniem Biura. Wykonanie w grupie wydatków majątkowych zostało zrealizowane w kwocie 8937 tys. zł, to jest niecałe 92% planu po zmianach. W tym zakresie możemy wyróżnić wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych, które wynosiły nieco ponad 2000 tys. zł, oprogramowanie, sprzęt biurowy, samochody osobowe, sprzęt techniczny czy utwory audiowizualne i projekty graficzne. Również chciałbym odnotować, że około 6876 tys. zł zostało przeznaczone na prace związane z modernizacją

budynku, w którym znajduje się jedna z siedzib Biura Rzecznika Praw Obywatelskich przy ul. Długiej 23/25. Bardzo dziękuję.

Posel Anna Maria Żukowska (Lewica):

Dziękuję bardzo. Poproszę o stanowisko NIK do przedstawionej przez pana rzeczownika informacji.

Pełniąca obowiązki wicedyrektora Departamentu Budżetu i Finansów NIK Anna Rybczyńska:

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, Anna Rybczyńska, pełniąca obowiązki wicedyrektor Departamentu Budżetu i Finansów.

Wysoka Komisjo, szanowni państwo, w tegorocznej kontroli budżetowej w części 08 ocenie podlegała realizacja wydatków budżetu państwa, sporządzanie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał, jak również prowadzenie ksiąg rachunkowych, a co za tym idzie, ocenie poddano również system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania sprawozdań oraz prowadzenia ksiąg. Ocenie podlegały także nadzór i kontrola sprawowana przez dysponenta części. Na podstawie ocen częściowych wspomnianych obszarów ocena końcowa realizacji budżetu w części 08 sformułowana została w formie opisowej, to znaczy nie można było wyrazić zarówno oceny pozytywnej, jak i negatywnej wykonania budżetu państwa w tej części. W wyniku badań kontrolnych przeprowadzonych na próbie blisko 15% wydatków zrealizowanych w tej części, stwierdzono, że wydatki rzecznika praw obywatelskich w roku 2023 przeznaczono na realizację zadań statutowych jednostki zgodnie z planem finansowym oraz zasadami gospodarki finansowej określonymi w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych, z wyjątkiem wydatku w kwocie 91,500 zł poniesionego na najem długoterminowy samochodu osobowego. W ocenie Izby sposób pozyskania pojazdów w formie najmu długoterminowego nie wypełniał wymogów oszczędnego gospodarowania środkami budżetowymi, a część warunków dotyczących jego parametrów technicznych określonych jako konieczne do spełnienia nie wynikała z faktycznych potrzeb Biura Rzecznika Praw Obywatelskich. Wydatki z tytułu tego najmu w całym okresie obowiązywania umowy, czyli trzech lat, to jest kwota blisko 300 tys. zł.

Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie prowadzenie ksiąg rachunkowych i jednocześnie zaopiniowała pozytywnie kontrolowane sprawozdania. Stwierdzone w obszarze ksiąg rachunkowych nieprawidłowości dotyczyły kwestii formalnych i nie wpłynęły na prawidłowość prowadzenia tych ksiąg oraz danych wykazywanych w sprawozdaniach, jak również nie wskazywały na ryzyko obniżenia wiarygodności ksiąg i danych przedstawionych w sprawozdaniu.

Rzecznik praw obywatelskich prawidłowo sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu w części 08. Nie zidentyfikował on jednak potrzeby wzmocnienia nadzoru nad przestrzeganiem przepisów wewnętrznych Biura między innymi poprzez dokonywanie przeglądu i oceny zachowania należytej staranności i dbałości w przestrzeganiu ustanowionych procedur.

W obszarze kontrolowanych wydatków stwierdzono również nierzetelne postępowanie jednostki. Jako przykład: między innymi stwierdzono nieuzasadnioną zwłokę w dokonaniu blokady planowanych wydatków na kwotę 1700 tys. zł, gdzie od powzięcia informacji, że wydatek nie będzie realizowany do momentu decyzji o dokonaniu blokady, upłynęło ponad 8 miesięcy. Natomiast w sytuacji podjęcia decyzji o rezygnacji z zakupów inwestycyjnych przez okres ponad 10 miesięcy nie dokonano aktualizacji planu rzeczowo-finansowego wydatków majątkowych w zakresie wykazanych zakupów.

Nierzetelnie przeprowadzono także analizę potrzeb na etapie określenia przedmiotu zamówienia pod nazwą przebudowa budynku użyteczności publicznej przy ul. Długiej 23/25. Informację o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych rzecznik praw obywatelskich przekazał i poinformował o podjętych działaniach w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję. Pozwolicie państwo, że przedstawię konkluzję opinii Biura Ekspertyz i Ocen Skutków Regulacji. Konkluzja brzmi: wykonanie dochodów budżetowych było wyższe od prognozy, jednak ze względu na ich charakter nie budzi wątpliwości. Wykonanie wydatków budżetu państwa w części 08 – rzecznik praw obywatelskich nie budzi większych zastrzeżeń.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś z pań i panów posłów chciałby się zgłosić? Bardzo proszę, pan poseł Kaleta.

Poseł Sebastian Kaleta (PiS):

Dziękuję. Nie widzę w tym punkcie zgłoszeń aktualnej koalicji większościowej, a w kontekście pytań zadawanych wobec poprzedniej instytucji...

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, były zgłoszenia. Spokojnie.

Poseł Sebastian Kaleta (PiS):

Nie widziałem. Niemniej ta drobiazgowość przy poprzednim sprawozdaniu, jeśli chodzi o niektóre wydatki Trybunału Konstytucyjnego, pokazuje, że swoje złośliwości czasami realizują państwo w taki sposób, że urąga to podstawowej i elementarnej powadze urzędu.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, bardzo proszę o zadawanie pytań.

Poseł Sebastian Kaleta (PiS):

Panie przewodniczący, to jest wstęp do mojego pytania.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Jasne. Chciałbym tylko, żebyśmy zadawali merytoryczne pytania. Dziękuję bardzo.

Poseł Sebastian Kaleta (PiS):

Zanim zadam pytanie, dokonuję wstępu polegającego na uzasadnieniu, dlaczego chcę zadać takie, a nie inne pytanie. W sprawozdaniu dotyczącym rzecznika praw obywatelskich Najwyższa Izba Kontroli kwestionuje jeden z wydatków, jeśli chodzi o umowę długoterminową auta. Ja osobiście nie do końca dzielam wszystkie uwagi NIK w tym zakresie, bo jest to kwestia co najmniej dyskusyjna. Niemniej jest ona o wiele bardziej poważna, jeśli w ogóle chodzi o politykę zakupową aut w instytucjach publicznych, bo tutaj mowa jest o długoterminowym wynajmie aut. Jakoś nie widzę chętnych ze strony koalicji, żeby o to pytać, a zamiast tego pytacie o to, co serwuje się do jedzenia pracownikom Trybunału Konstytucyjnego. Formalnie będąc zmuszonym do wyrażenia dezaprobaty dla sposobu zadawania pytań w poprzednim punkcie, zgodnie z szanowaniem sekwencji, w której jesteśmy, czyli zadawania pytań – zadam pytanie, ale jednocześnie pragnę wskazać panu rzecznikowi, że wcale nie oczekuję odpowiedzi. Mam pytanie dotyczące tego, czy pracownicy urzędu Rzecznika Praw Obywatelskich spożywają kawę, herbatę, jakieś ciastka czy inne rzeczy na terenie urzędu i podczas spotkań? Czy doliczane jest to do PIT? Zaznaczam panie rzeczniku, że jest to forma retoryczna i wcale nie oczekuję od pana odpowiedzi, bo w poprzednim punkcie było to niepoważne i uważam, że nie powinniśmy się tym zajmować. Sygnalizuję tylko brak powagi tego, co się stało i co się odbyło bez komentarza pana przewodniczącego.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Pana pytania również nie skomentuję dla równości stron. Dziękuję. Panie rzeczniku, czy chciałby pan odpowiedzieć, czy traktujemy to pytanie jako pytanie retoryczne?

Rzecznik praw obywatelskich Marcin Wiącek:

Panie przewodniczący, pozostawiam to panu do rozstrzygnięcia.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

W takim razie rozważmy zasadność tego pytania w swoich sercach. Czy ktoś z pań i panów posłów chce jeszcze zabrać głos? Pan poseł Jabłoński, bardzo proszę.

Posel Paweł Jabłoński (PiS):

Dziękuję. Mam pytanie, może trochę bardziej szczegółowe.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Ale nie retoryczne?

Posel Paweł Jabłoński (PiS):

Nie. Mam bardzo konkretne pytanie i mam nadzieję, że uzyskamy taką informację, choć zrozumieć, jeśli nie będzie ona możliwa do przekazania dzisiaj. Chodzi mi o aktywność rzecznika praw obywatelskich w zakresie postępowań sądowych z zakresu prawa pracy. To była kwestia, na którą zwracałem uwagę wielokrotnie w poprzednich latach, zwłaszcza w okresie pełnienia funkcji rzecznika praw obywatelskich przez pana poprzednika, bo mieliśmy taką kuriozalną sytuację, że o ile prawo pracy jest jednym z najczęstszych obszarów, w których najczęściej dochodzi w Polsce do różnego rodzaju naruszeń praw obywatelskich przez brak równowagi między pozycją pracodawców a pracowników, to aktywność rzecznika praw obywatelskich przez długie lata w tym zakresie była bardzo niska. Została kiedyś przedstawiona taka statystyka, że chyba w 2018 albo 2019 roku rzecznik praw obywatelskich występował w 45 postępowaniach sądowych z zakresu prawa pracy, z tego 1/3 to były postępowania dotyczące osób, z którymi stosunek pracy rozwiązało Ministerstwo Spraw Zagranicznych z powodu ich współpracy ze służbą bezpieczeństwa. Było to dość specyficzne podejście, ale mam nadzieję, że właśnie w tym zakresie aktywność rzecznika praw obywatelskich się zwiększa – nie w kontekście obrony dawnych współpracowników SB tylko w kontekście ochrony ludzi, którzy są dyskryminowani przez pracodawców i którzy mają różnego rodzaju problemy z tym związane, bo są one dość powszechne. Mam pytanie o to, jakie środki są przeznaczane na ten cel? Czy w zakresie budżetu z ostatniego roku mógłby pan powiedzieć coś więcej? Ile było takich spraw, jakie koszty były z tym związane i ewentualnie, czy istnieje konieczność zwiększania budżetu w tym zakresie w kolejnych latach? To już de lege ferenda.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Jeśli można, proszę o udzielenie odpowiedzi.

Rzecznik praw obywatelskich Marcin Wiącek:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowny panie pośle, w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich zgodnie z kompetencjami rozpatrujemy również sprawy z obszaru prawa pracy. Na życzenie pana posła zobowiązuję się do przedstawienia danych statystycznych dotyczących tego obszaru działalności Biura Rzecznika, natomiast nie jestem przekonany, czy jest możliwe wyodrębnienie z budżetu rzecznika tej części, która jest przeznaczana na nazwijmy to obsługę spraw z zakresu prawa pracy. Przepraszam, ale nie jestem fachowcem w tym zakresie, ale pan dyrektor generalny widzę, że przyznaje mi rację. Nie mamy możliwości przedstawienia wiarygodnych danych, gdyż te koszty rozkładają się równomiernie względem całego Biura, natomiast chciałbym zadeklarować, że każda sprawa z obszaru prawa pracy czy ubezpieczeń społecznych, która wpływa do Biura Rzecznika, jest w odpowiedni sposób analizowana przez moich współpracowników z Zespołu Prawa Pracy i jeśli zachodzą podstawy do skorzystania z kompetencji rzecznika, czyli na przykład przystąpienia do postępowania sądowego, bo w szczególności o to proszą nas wnioskodawcy, to wówczas podejmowana jest taka aktywność z naszej strony. Bardzo proszę pana posła o przedstawienie zapotrzebowania i jeżeli będziemy w stanie pozyskać jakiegokolwiek dane w formie pisemnej, to oczywiście zrobimy wszystko, żeby zadośćuczynić takiej prośbie.

Posel Paweł Jabłoński (PiS):

Będę bardzo wdzięczny, jeśli uzyskam taką odpowiedź na piśmie, zwłaszcza jeśli chodzi o liczbę spraw, które są prowadzone rocznie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo serdecznie dziękuję. Pani poseł Bielawska.

Posel Sylwia Bielawska (KO):

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, panie rzeczniku, zapoznając się z dokumentami, które otrzymaliśmy, z pewną dozą zaniepokojenia odebrałam informację Najwyższej Izby Kontroli o tym, że zostały zauważone pewne błędy formalne. W pewnym momencie zostały one oczywiście przez pana jako osobę sprawującą nadzór zauważone i podjęte zostały odpowiednie kroki, ale w związku z tym mam pytanie. Czy te błędy dotyczące zamknięcia ksiąg rachunkowych wynikają z tego, że są to nowi pracownicy? Do tej pory w sprawozdaniach nie zauważyliśmy takich błędów, a pamiętam, jak w grudniu kiedy pracowaliśmy nad budżetem dla państwa, zwracał pan również uwagę na to, że ma pan problem z pozyskaniem merytorycznych pracowników. Druga kwestia, o którą chciałam zapytać dotyczy tego, że w 2023 roku prowadziliście państwo dwa bardzo ważne badania odnośnie do identyfikacji mechanizmów dyskryminacyjnych za publiczne środki i wiem, że te badania zostały zakończone. Kiedy będzie publikacja tych raportów? Kiedy będziemy mogli poznać wyniki tych badań? Z czego wynika tak długa przerwa w zakresie zmiany planu rzeczowo-finansowego, o której również wspomina w swoim raporcie Najwyższa Izba Kontroli?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję, pani poseł. Jeżeli można, to proszę o odpowiedź.

Rzecznik praw obywatelskich Marcin Wiącek:

Pozwolę sobie odpowiedzieć na drugie pytanie, natomiast jeżeli pan przewodniczący pozwoli, to w kwestii dotyczącej specjalistycznych zagadnień, czyli ksiąg rachunkowych i zmiany planu rzeczowo-finansowego poprosiłbym o udzielenie głosu panu dyrektorowi generalnemu.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Oczywiście. Nie ma problemu.

Rzecznik praw obywatelskich Marcin Wiącek:

Pani posłanka pytała o badania, które są wykonywane w Zespole do spraw Równego Traktowania w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich. Przeprowadzenie takich badań oczywiście jest uwzględniane w budżecie. W tej chwili trwają prace finalne, ponieważ wyniki takich badań również podlegają mojej weryfikacji i przed opublikowaniem wyników badań staram się jeszcze ocenić takie badania pod kątem metodologii i rzetelności ich wykonania, ponieważ jako rzecznik praw obywatelskich firmuję efekt przeprowadzenia takich badań. W związku z tym, skoro pani posłanka o to pyta i sprawa jest pilna, to zobowiązuję się do tego, że bez zbędnej zwłoki dokonamy finalizacji tych badań, tak żeby można było podać i opublikować to do wiadomości publicznej.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. W takim razie proszę o zabranie głosu pana Michała Szwasta, dyrektora generalnego Biura Rzecznika Praw Obywatelskich.

Dyrektor generalny Biura RPO Michał Szwast:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, odnośnie do pierwszego pytania pani posłanki w zakresie ksiąg rachunkowych. Faktycznie w trakcie kontroli NIK okazało się, że te księgi rachunkowe, które są u nas prowadzone za pomocą programu komputerowego, nie zostały zamknięte w sposób trwały za 12 następujących po sobie okresów sprawozdawczych, tj. od grudnia 2022 roku do listopada 2023 roku, co formalnie stanowi naruszenie art. 23 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Jaka była przyczyna powyższego zdarzenia? Tak jak wyjaśnialiśmy w czasie kontroli, aktualizacja systemu, który stosujemy do prowadzenia księgowości i rachunkowości, czyli Asseco Softlab, która została przyjęta do użytkowania w grudniu 2022 roku, zmieniła wiele parametrów i ustawień w systemie. Zmienił się zarówno sposób logowania, ustawienia okienek oraz procedur, których zmiany stwierdzono już podczas bieżącej pracy. Sposób zamknięcia okresu sprawozdawczego stosowany na poprzedniej wersji systemu okazał się niewystarczający przy przejściu na wersję aktualną. Po spotkaniu z pracownikiem Asseco trwałe zamknięcie wszystkich okresów sprawozdawczych zostało dokonane

w dniu 19 lutego 2024 r., czyli w trakcie kontroli. W okresie tym księgi nie były otwierane, poza otwarciem w trakcie oględzin, nie było więc możliwości dodania nowych zapisów, co potwierdzono również w czasie kontroli stosownymi zapisami systemu historii zmian, więc można powiedzieć, że było to naruszenie i miało ono charakter formalny, ale nie zaburzyło rzetelności ksiąg rachunkowych, gdyż faktycznie żadne zmiany w tym zakresie nie były dokonywane. Pani poseł, czy mógłbym prosić o ponowne zadanie tego trzeciego pytania, bo szczerze mówiąc, nie usłyszałem?

Poseł Sylwia Bielawska (KO):

Tak. Moje trzecie pytanie wynikało z tego, jakie były przyczyny, że był tak długi okres czasu pomiędzy powzięciem informacji a zmianą w planie rzeczowo-finansowym, o którym wspomina raport NIK?

Dyrektor generalny Biura RPO Michał Szwał:

Chodzi o kwestię dokonania blokady środków? Tutaj nie zgadzamy się z rozstrzygnięciem Najwyższej Izby Kontroli, czemu daliśmy wyraz w zastrzeżeniach do protokołu pokontrolnego. Te zastrzeżenia zostały oddalone ostatecznie w uchwale NIK. Podtrzymuję swoje stanowisko, że art. 177 ustawy o finansach publicznych ma charakter fakultatywny i umożliwia dokonywanie blokady środków finansowych, a nie zobowiązuje do dokonania tej blokady. My nie traktowaliśmy tych środków jako środków nadmiarowych i zbędnych, tylko przeznaczaliśmy je na inne, niezbędne celowe wydatki, które nie zostały zakwestionowane przez NIK, a których niemożliwość pierwotnego pokrycia wynikała z obniżenia naszego budżetu o ponad 12 000 tys. zł w porównaniu z planem, który przedstawiliśmy ministrowi finansów. Te wydatki w sposób celowy i gospodarny były realizowane przez cały rok budżetowy. Pieniądze, które faktycznie pozostały, zostały ostatecznie zwrócone na początku listopada w formie blokady i była to kwota około 700 tys. zł z 1500 tys. zł, czyli były to te środki, które wcześniej faktycznie były przeznaczone na system klasy R, więc tak naprawdę te środki wróciły do budżetu państwa na początku listopada 2023 roku. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję. Zamykam dyskusję. Chcę bardzo podziękować panu rzecznikowi i panu dyrektorowi za dzisiejszą obecność i szczegółową odpowiedź na pytania.

Przechodzimy do kolejnej części budżetowej 10 – Urząd Ochrony Danych Osobowych. Chciałbym powitać pana Mirosława Wróblewskiego, prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, pana Roberta Tyszewicza, dyrektora Urzędu Ochrony Danych Osobowych oraz panią Ilonę Bogusławską, główną księgową. Bardzo proszę o referat dysponenta tej części budżetowej.

Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych Mirosław Wróblewski:

Bardzo dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, chciałbym przedstawić sprawozdanie z wykonania budżetu w części 10 – Urzędu Ochrony Danych Osobowych za rok 2023.

Jeżeli chodzi o dochody zrealizowane w 2023 roku, to wyniosły one 224 tys. zł i wynikały przede wszystkim z kar nałożonych przez prezesa Urzędu.

Jeżeli chodzi o wydatki, to wykonanie wydatków w 2023 roku wyniosło 44 457 tys. zł, co stanowiło 98% planu po zmianach ujętego w ustawie budżetowej. W strukturze wydatków największy udział miały wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, które łącznie wyniosły 34 008 tys. zł. Wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem Urzędu i pozostałe wydatki bieżące w łącznej wysokości wyniosły 8997 tys. zł. W skład tej kwoty największą pozycję stanowiły opłaty czynszowe za wynajmowane pomieszczenia biurowe, tj. 5021 tys. zł. W tym miejscu krótkie słowo komentarza. Jak państwo wiecie, Urząd od początku istnienia nie posiada własnej siedziby i nadal zmuszony jest do najmu na rynku komercyjnym. Z końcem tego roku wygasa umowa najmu i konieczna będzie zmiana siedziby. Polski Holding Nieruchomości, który zarządza budynkiem, nie przedłuża już umów ze względu na planowany wieloletni remont biurowca, który należy do jednych z najstarszych w Warszawie. Z rozeznania rynku wynika, że takich cen jak obecne nie uda się już uzyskać, a brak jest odpowiednich nieruchomości w zasobach

Skarbu Państwa i w zasobie komunalnym, w związku z tym na przyszły rok niestety będą musiały zostać zaplanowane kwoty wyższe niż dotychczas.

Kolejna pozycja w ramach wydatków związanych z funkcjonowaniem Urzędu, to zakup usług informatycznych i usług pocztowych na kwotę 1160 tys. zł. Dodatkowo zakup materiałów wyposażenia, w tym usługi wydawnicze, artykuły biurowe i akcesoria komputerowe na kwotę 1176 tys. zł. Na szkolenia wydatkowano 59 tys. zł. Na usługi remontowe, naprawy i konserwacje sprzętu biurowego 224 tys. zł. Koszty postępowania sądowego, w tym obowiązkowe opłaty związane z postępowaniem kasacyjnym oraz zwrot kosztów postępowania na rzecz strony określonej w wyroku sądowym, wyniosły 116 tys. zł. Łączne wydatki na podróże krajowe i zagraniczne to 179 tys. zł.

Wydatki majątkowe Urzędu w 2023 roku wyniosły 1451 tys. zł, co po przeprowadzonych zmianach w ciągu roku stanowi 99,5%. W ramach tych wydatków zostały zakupione przede wszystkim sprzęt informatyczny, różnego rodzaju UPS, urządzenia wielofunkcyjne, półka dyskowa do macierzy, serwery, przełączniki sieciowe.

Wydatki dokonywane były w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasady uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów i optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów. W ramach wygoształdowanych w trakcie roku wolnych środków na podstawie decyzji prezesa Urzędu dokonywane były przeniesienia między paragrafami klasyfikacji wydatków budżetowych.

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, uprzejmie proszę o rozpatrzenie sprawozdania Urzędu Ochrony Danych Osobowych i pozytywne zaopiniowanie jego realizacji.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo serdecznie dziękuję. Bardzo proszę o przedstawienie analizy przez przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

Pełniąca obowiązki wicedyrektor Departamentu Budżetu i Finansów NIK Anna Rybczyńska :

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Anna Rybczyńska, pełniąca obowiązki wicedyrektor Departamentu Budżetu i Finansów. Krótko powiem, że Najwyższa Izba Kontroli nie badała wykonania budżetu państwa w tej części budżetowej w 2023 roku.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Pozwolę sobie przedstawić konkluzję opinii Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji. Konkluzja brzmi, że wykonanie budżetu państwa w części 10 – Urząd Ochrony Danych Osobowych w 2023 roku nie budzi zastrzeżeń.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś z pań i panów posłów chciałby zabrać udział w dyskusji? Nie widzę. Dziękuję. Zamykam dyskusję. Chcę bardzo podziękować przedstawicielom Urzędu Ochrony Danych Osobowych za obecność.

Przechodzimy do dalszej części budżetowej 13 – Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Chciałbym powitać pana Mateusza Szpytmę, zastępcę prezesa IPN, panią Magdalenę Głowę, dyrektora generalną IPN oraz panią Katarzynę Wichę, dyrektora Biura Budżetu i Finansów IPN. Bardzo proszę o przedstawienie referatu dysponenta tej części budżetowej.

Zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej Mateusz Szpytma:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo posłowie, szanowni państwo, dziękuję za zaproszenie na dzisiejszą Komisję. Wraz z panią dyrektorem Magdaleną Głową i panią dyrektorem Katarzyną Wichą reprezentujemy dzisiaj Instytut Pamięci Narodowej i jego prezesa doktora Karola Nawrockiego. Chciałbym przedstawić pokrótce sprawozdanie z realizacji budżetu Instytutu Pamięci Narodowej za 2023 rok. Nasz budżet wynikał oczywiście z uchwalonej ustawy budżetowej. Dochody budżetowe w naszej instytucji zostały zaplanowane w wysokości 2457 tys. zł, a wykonanie wyniosło 3745 tys. zł – to jest więcej o 52,6%. Było to związane z większymi wpływami z tytułu składu oprocentowanych pożyczek udzielanych prokuraturom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych oraz ze sprzedaży naszych publikacji i gier edukacyjnych.

Wydatki budżetowe kształtowały się następująco. W ustawie budżetowej kwota planu wynosiła 535 613 tys. zł. Później po nowelizacji ustawy budżetowej plan wydatków został

zwiększony na specjalne dodatki motywacyjne dla pracowników i wyniósł 539 254 tys. zł. Ponadto w trakcie roku budżet IPN został dodatkowo zwiększony o następujące kwoty: 320 tys. zł decyzją Ministerstwa Finansów otrzymaliśmy dofinansowanie zadań z zakresu Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na zakup dwóch samochodów o napędzie elektrycznym dla oddziału IPN w Szczecinie. Druga kwota, także decyzją ministra finansów, tj. 5345 tys. zł, celem sfinansowania wypłaty i kwot zwiększonego wynagrodzenia dla prokuratorów. Ostatecznie plan wydatków Instytutu Pamięci Narodowej na 2023 rok wynosił 544 919 tys. zł, natomiast wykonanie to 538 765 tys. zł, co wynosi 98,9% realizacji planu po zmianach. Największy udział w strukturze wydatków miały wydatki w dziale 751 – urzędy naczelných organów władzy państwowej, tj. 90,3% wydatków. Wydatki majątkowe to 62 231 tys. zł, z tego na inwestycje budowlane wydano łącznie ponad 37 000 tys. zł, w tym 33 442 tys. zł w dziale 751 i 3755 tys. zł w dziale 921, tj. budowa i rozbudowa Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL. Na dotacje podmiotowe i celowe zaplanowano 20 364 tys. zł. Wykonanie wydatków w tej grupie wyniosło 15 303 tys. zł, co stanowi 75,1% planu dotacji. Instytut udzielił dotacji podmiotowej z budżetu państwa dla państwowej instytucji kultury Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w wysokości 10 277 tys. zł. Ponadto Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL otrzymało dotację celową na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych w wysokości 4559 tys. zł. Dotacja została przeznaczona na rzeczowe aktywa trwałe w wysokości 804 tys. zł oraz na budowę i rozbudowę Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w kwocie 3755 tys. zł. Pozostała kwota 467 tys. zł przeznaczona została na dotacje celowe na sfinansowanie lub dofinansowanie zadań związanych z opieką nad grobami w szczególności na pokrycie nakładów koniecznych na wykonywanie czynności dotyczących budowy, remontu i utrzymania grobów zgodnie z ustawą z dnia 22 listopada 2018 r. o grobach weteranów walk o wolność i niepodległość Polski.

Wydatki na wynagrodzenia wyniosły 248 000 tys. zł i zwiększyły się w stosunku do poprzedniego roku o 6,8%. Średnie wynagrodzenie pracowników w 2023 roku wyniosło dla osób niebędących prokuratorami 7613 zł brutto miesięcznie, a dla prokuratorów 28 382 zł brutto miesięcznie.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, oczywiście jestem otwarty na pytania i dyskusje. Wnoszę o pozytywne zaopiniowanie realizacji naszego budżetu.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Proszę o przedstawienie analizy przez przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

Pełniąca obowiązki dyrektor Delegatury NIK w Poznaniu Karolina Wirszyc-Sitkowska:

Dziękuję bardzo. Szanowny panie przewodniczący, szanowna Komisjo, Karolina Wirszyc-Sitkowska, pełniąca obowiązki dyrektor Delegatury NIK w Poznaniu.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie oceniła wykonanie budżetu państwa w 2023 roku w części 13 – Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

Szczegółowym badaniem pod kątem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności objęliśmy wydatki poniesione w centrali IPN na działalność bieżącą i majątkową oraz dotacje celową udzieloną instytucji kultury Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL na łączną kwotę 53 000 tys. zł, co stanowiło 18% wydatków w centrali IPN.

W wyniku kontroli stwierdziliśmy nieprawidłowości na łączną kwotę blisko 18 000 tys. zł, tj. 25% objętych badaniem będące efektem naruszenia prawa lub wydatkowania środków niegospodarnie i nienależycie. W szczególności dotyczyły one niegospodarnego wydatkowania środków na najem pomieszczeń w biurowcu w Warszawie z przeznaczeniem na funkcjonowanie Centralnego Przystanku Historia będące efektem ponoszenia opłat czynszowych za okres od maja do grudnia 2023 roku w łącznej kwocie blisko 8000 tys. zł za nieużytkowane pomieszczenia; nienależytego zarządzania finansami poprzez wydatkowanie środków w kwocie ponad 1000 tys. zł na zakup sprzętu multimedialnego i wyposażenia wraz z montażem, który nie został dostarczony

lub zamontowany i podłączony; dokonania poświadczenia nieprawdy w dokumentach odbioru potwierdzających odbiór sprzętu multimedialnego, pomimo że sprzęt ten nie został dostarczony; dokonania poświadczenia nieprawdy w dokumentach odbioru potwierdzających zamontowanie wyposażenia lub podłączenia sprzętu elektronicznego, pomimo że wyposażenie to nie zostało zamontowane, a sprzęt nie został podłączony; zlecenia osobom fizycznym świadczenia usług ochrony osób i mienia z wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego i broni palnej na kwotę blisko ponad 31 tys. zł, pomimo że osoby te nie posiadały koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia; wydatkowania środków w kwocie 4300 tys. zł na zakup licencji wyłącznej do gry komputerowej na 10 lat bez rzetelnego rozpoznania rynku i udokumentowania procesu negocjacji z właścicielem gry w szczególności co do ustalenia wartości rynkowej tej gry; przypadków wydatkowania środków w sposób nieoszczędny i nieefektywny takich jak zlecenia wykonania dedykowanego dla IPN kroju pisma za kwotę 120 tys. zł, zakupu praw do nadania nowej odmiany róży imienia Wiktorii 1920 na kwotę powyżej 34 tys. zł, zlecenia produkcji instrukcji filmowych do gier planszowych za kwotę 50 tys. zł czy zorganizowania imprezy o charakterze sportowym za kwotę blisko 150 tys. zł, która nie była związana z zadaniami statutowymi IPN oraz nierzetelnego dokonania ustalenia wartości dwóch zamówień publicznych poprzez zaniżenie wartości szacunkowych tych zamówień.

Ponadto w zakresie przyznawania i rozliczania dotacji celowej udzielonej instytucji kultury Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL na realizację zadania inwestycyjnego ujawniono brak należytego nadzoru IPN nad wydatkowaniem środków z dotacji celowej poprzez dopuszczenie do sfinansowania robót budowlanych na kwotę blisko 1500 tys. zł prowadzonych przed uzyskaniem pozwolenia na budowę. Objęte badaniem środki w kwocie 5700 tys. zł otrzymane z rezerwy celowej budżetu państwa, tj. 100% ogółu, zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, a blokady planowanych wydatków dokonano niezwłocznie po ujawnieniu okoliczności uzasadniających ich blokady.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała sporządzane przez IPN sprawozdania budżetowe za 2023 rok oraz sprawozdanie w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2023 roku. Sprawozdania sporządzono terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Przedstawię teraz konkluzję opinii Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji. Konkluzja jest następująca: Najwyższa Izba Kontroli oceniła negatywnie wykonanie budżetu państwa w 2023 roku w części 13 – IPN. W wyniku kontroli stwierdzono, że środki na łączną kwotę 17 920 tys. zł wydatkowano z naruszeniem przepisów prawa, nierzetelnie lub niegospodarnie.

Otwieram dyskusję. Kto z pań i panów posłów chciałby zabrać głos w dyskusji? Panie pośle, proszę uprzejmie.

Poseł Przemysław Witek (KO):

Dzień dobry państwu. Przemysław Witek, Koalicja Obywatelska, rzadko podpatrzę model wypowiedzi i działania moich kolegów z Prawa i Sprawiedliwości – nie ma tu co prawda byłego ministra pana posła Kalety. Nie muszą państwo odpowiadać, wypowiem się do was tak jak pan Kaleta do rzecznika praw obywatelskich. Chciałoby się powiedzieć, kwiat kompetencji polskiej administracji. Ja jestem tym posłem z Platformy Obywatelskiej, który bronił IPN i zawsze uważał, że jest on potrzebny, ale kiedy zapoznałem się z wynikami raportu Najwyższej Izby Kontroli, to uważam, że należy was po prostu zaorać. Jak państwo mogliście dopuścić do czegoś takiego? Jak mamy was bronić? Jak mamy was prezentować i próbować tłumaczyć, że realizujecie misję? Jak to jest możliwe? Kilkanaście milionów złotych nieprawidłowości... Pani poseł, nie zostały wyjaśnione i jest tam nawet nieprawne poświadczenie. Problem polega na tym, że nauczyliście się i prezentujecie taką manierę, że dyskutuje się z raportami NIK. Ten raport jest ostateczny i nie ma o czym gadać.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Pani poseł, nie udzieliłem pani głosu. Panie pośle, mam prośbę, proszę nie wchodzić w polemikę.

Poseł Przemysław Witek (KO):

Słuchajcie, nie chcę się nad wami znęcać, ale zwracam się do was z przerażeniem. Jak mamy próbować was bronić w tej sytuacji? Mnie się wydawało, że to, co robi IPN, jest ważne. W zasadzie to koniec mojej swobodnej wypowiedzi. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Proponuję, żeby wszyscy posłowie zadali pytania i potem odpowiecie państwo hurtem. Pani poseł Bielawska.

Poseł Sylwia Bielawska (KO):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo. Niestety z przykrością stwierdzam, że na posiedzeniu nie ma dzisiaj pana prezesa, ponieważ chciałabym mu zadać kilka bardzo ważnych pytań, na które w zasadzie tylko i wyłącznie on powinien odpowiedzieć. Dlaczego tak twierdzę? Twierdzę tak w nawiązaniu do naszej grudniowej rozmowy, bowiem kiedy po raz pierwszy w grudniu na posiedzeniu Komisji zwróciłam uwagę na pewnego rodzaju wydatki, które według mnie były nieuzasadnione w zakresie działalności Instytutu Pamięci Narodowej, to wówczas państwo posłowie z Prawa i Sprawiedliwości wygłosiliście bardzo płomienne mowy, ucząc mnie, czym jest patriotyzm i jak bardzo ważna jest ta instytucja. Po raz kolejny podkreślam, że nie neguję działalności IPN, a neguję sposób, w jaki środki publiczne są w tej chwili wydawane przez Instytut Pamięci Narodowej. Znowu odniosę się między innymi do Biura Nowych Technologii, bo raport NIK pokazuje, że tak naprawdę miałam rację. Nie mając tak szczegółowego wglądu do dokumentów, jak mieli kontrolerzy NIK, okazuje się, że wszystkie te kwestie, na które zwróciłam wtedy uwagę, znalazły potwierdzenie w raporcie NIK.

Brak obecności pana prezesa odczytuję po prostu jako wstyd, ponieważ ten raport jest niestety druzgocący i gdybym była prezesem, nie chciałabym, żeby utożsamiać mnie właśnie z tego typu zarzutami.

Mimo wszystko zadam pytanie. Jak to się stało, że wydatki na wynagrodzenia bezosobowe znowu wzrosły, skoro ostatnio prezes zapewniał, że absolutnie te wydatki nie będą wzrastać? Przypomnę, że wzrosły o 40% w stosunku do roku poprzedniego. Jak to się stało, że w sposób niewłaściwy wydatkowaliście państwo środki na licencję gry, która była już w obrocie i została tylko odrobinę zmodyfikowana, a zapłaciliście państwo ogromne pieniądze za tę licencję? Moje trzecie pytanie – jak to jest możliwe, że państwo płacicie ogromne pieniądze, zlecając reklamy i materiały informacyjne między innymi telewizji Republika, kiedy oglądalność tych programów jest na poziomie tysiąca wyświetleń każdego odcinka? Kto podejmuje decyzje, kierując zlecenie takiej reklamy między innymi do tego typu mediów?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Ćwik.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Mam pytanie do pana prezesa IPN, ponieważ ten raport NIK ma już prawie trzy miesiące. Jakie konsekwencje zostały wyciągnięte i jak te sprawy zostały wyjaśnione? Te nieprawidłowości stwierdzone przez NIK sięgają 18 000 tys. zł i myślę, że pewnie gdyby ktoś jeszcze to skontrolował, to obawiam się, że tych nieprawidłowości byłoby więcej. Chcę dopytać, jak zostały ocenione i jakie zostały wyciągnięte konsekwencje z tych przypadków? Ten przypadek gry, o której przed chwilą mówiła pani poseł Bielawska, dla mnie jest naprawdę skandaliczny. Gra, która funkcjonuje na rynku, gdzie jednym z beneficjentów rzeczywistych jest jeden z najbogatszych Polaków, który działa w tym segmencie gospodarki i w sytuacji, gdy gra być może nie sprzedawała się wystarczająco dobrze, to licencję do tej gry na kolejnych 10 lat kupuje instytucja państwowa wydając na to 4340 tys. zł. Naprawdę nie po to przeznaczany jest budżet IPN, aby wydawać pieniądze na takie rzeczy, gdzie brakuje ich w budżecie państwa na szereg innych, naprawdę

poważnych wydatków. Proszę się nie dziwić, że na przyszłe lata posłowie będą się bardzo zastanawiali nad przyznawaniem określonych środków w budżecie IPN. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Krystian Łuczak.

Poseł Krystian Łuczak (KO):

Panie przewodniczący, szanowni państwo. Rzeczywiście te pytania się powielają, bo Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że prezes Instytutu Pamięci Narodowej jako dysponent części Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu dokonał wydatków w łącznej kwocie 17 900 tys. zł z naruszeniem przepisów prawa, nierzetelnie i niegospodarnie. Mam konkretne pytanie. Co spowodowało powyższe uchybienia prowadzące do zmarnotrawienia publicznych milionów złotych? W dokumentach przedstawionych Komisji czytamy też, że IPN postanowił wykorzystać nowe technologie do działalności edukacyjnej, tak jak wspomniała pani poseł Bielawska. Dlaczego ponownie w sposób chaotyczny i niezgodny z prawem? Dlaczego w Instytucie Pamięci Narodowej dokonano zakupu licencji na okres 10 lat do gry Warsaw Rising: Miasto Bohaterów za kwotę ponad 4000 tys. zł, ale nie przeprowadzono rzetelnego udokumentowania i nie przeprowadzono również analizy wartości rynkowej? Kolejne pytanie. Dlaczego przy realizacji przedsięwzięć związanych z utworzeniem nowej siedziby Centralnego Przystanku Historia wydatkowano środki w kwocie 1000 tys. zł na zakup sprzętu i wyposażenia wraz z montażem, mimo że według raportu, który otrzymaliśmy, sprzętu nie dostarczono, a wyposażenie nie zostało zamontowane i podłączone? Ostatnie pytanie dotyczy kwestii zamówień publicznych. W Instytucie Pamięci Narodowej w trzech postępowaniach o łącznej wartości 3000 tys. zł dokonano nierzetelnego ustalenia wartości szacunkowej zamówień publicznych, co skutkowało niestosowaniem w dwóch z nich odpowiednich przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, które dotyczą zamówień o wartości równej lub przekraczającej progi unijne. Kto i dlaczego doprowadził do złamania prawa i dopuścił się uchybień w tej procedurze, o której wspomniałem? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Pani poseł Anna Milczanowska.

Poseł Anna Milczanowska (PiS):

Szanowni państwo, nie ulega wątpliwości, że odkąd Koalicja 13 grudnia doszła do władzy, a zresztą również wcześniej kiedy byliście państwo w opozycji, od wielu lat ustami wielu liderów, na przykład Platformy Obywatelskiej, jest mówione o tym, że Instytut Pamięci Narodowej będzie zlikwidowany. On was razi i czujecie obrzydzenie do tej instytucji. Ja tylko nie rozumiem dlaczego, bo wśród was jest wielu polityków, którzy tak jak my, ówczesna opozycja, czyli obóz Zjednoczonej Prawicy, tak jak wy mamy tę samą tożsamość i te same korzenie, bo wielu z nas łączyło kiedyś działanie w Solidarności.

Szanowni państwo, raport Najwyższej Izby Kontroli zrobiony został pod zamówienie. Proszę mi nie przerywać, bo przez dziewięć lat byłam prezydentem miasta Radomska i wiem, z jakimi zarzutami musiałam się nieraz zmierzać. Z zarzutami, które były napisane w protokołach przez wykonujących kontrole osób z Najwyższej Izby Kontroli. Czasami trzeba było spotkać się przed sądem i wtedy to prezydent miasta wygrywał, a nie to, co było napisane w tym protokole. Jest bardzo obszerne oświadczenie na temat tego protokołu i kontroli, które było 2 lipca. Najwyższa Izba Kontroli opublikowała ten raport, robiąc przy tym oczywiście wielką propagandę, co się tam dzieje – ktoś kradnie pieniądze w IPN. Szanowni państwo, opamiętajmy się...

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Pani poseł, nie chcę pani przerywać, ale mam pytanie. Czy pani wypowiedź będzie zmierzała do zadania pytania? Bardzo proszę o zmierzanie do zadania pytania.

Poseł Anna Milczanowska (PiS):

Tak, usłyszał pan już jedno, a nawet dwa pytania. To wygląda tak, jakby prezes Karol Nawrocki i obecny pan prezes czy ktoś z obecnych brali pieniądze do kieszeni. Przecież

to są absolutne bzdury. Na każdą rzecz postawioną przez Najwyższą Izbę Kontroli jest wyjaśnienie w bardzo obszernym oświadczeniu, które jest umieszczone na stronie Instytutu Pamięci Narodowej, łącznie z zarzutami dotyczącymi poświadczenia nieprawdy, na które wyartykułowaliście państwo swoje oburzenie. Rozumiem, że poświadczenie nieprawdy jest to złamanie prawa i to bardzo poważna sprawa, ale tutaj jest to bardzo precyzyjnie wytłumaczone i dla mnie jest do przyjęcia to, co się działo w IPN łącznie z Przystankiem Historia, który też może wielu z was się nie podobać. Taka sama sprawa jest z wynajęciem tego lokalu – rzuca się kwotą 8000 tys. zł, wynajęto za 8000 tys. zł i przez pół roku nie korzystano z tego lokalu, czyli tak, jakby ten lokal przez pół roku kosztował 8000 tys. zł, co jest absolutną bzdurą. Wystarczy przeczytać wyjaśnienia, bo na ten okres Instytut Pamięci Narodowej tak to zorganizował, że w ogóle nie płacono, a samo wynajęcie jest na wiele lat, jeżeli chodzi o Przystanek Historia, który cieszy się ogromnym powodzeniem i zainteresowaniem zwłaszcza wśród młodych ludzi. Kochani, jeszcze raz wracam do was z apelem, mówię do obecnie rządzących – nie rzucajcie takich kłód pod instytucję, która ma już ponad 25-letnie istnienie i która wykonała bardzo wiele spraw, jeżeli chodzi o historię Polski, bo jeżeli chodzi o prawdę, to tę prawdę trzeba badać i tę prawdę badają pracownicy Instytutu Pamięci Narodowej. Instytut ma ileś oddziałów i zanim przeczyta się raport Najwyższej Izby Kontroli, z całym szacunkiem do pani z NIK, która przedstawiała ten raport, ale warto też sięgnąć po oświadczenie i wyjaśnienia, które prezes Karol Nawrocki wraz ze swoimi zastępcami i pracownikami składali. Proszę was, przestańcie atakować Instytut Pamięci Narodowej, bo czasami historia lubi się mścić, a ze wszystkich działań historycznych warto wyciągać wnioski.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Pani poseł zadała pytania i od razu na nie odpowiedziała, więc bardzo dziękujemy za tę wypowiedź. Chciałbym zwrócić pani uwagę, że nie mierzi nas IPN, a zresztą pan poseł Witek bardzo szczegółowo powiedział, jak ważna jest to instytucja. Mierzi nas to, że pieniądze są wydawane w sposób nieprawidłowy i prosimy o wyjaśnienie tych kwestii. Teraz głos zabiorą posłowie w następującej kolejności: pan poseł Witek, pani przewodnicząca, pan poseł Tomczykiewicz i pan poseł Jabłoński.

Poseł Przemysław Witek (KO):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, jeszcze raz chcę podkreślić, że dla mnie osobiście działalność Instytutu Pamięci Narodowej jest ważna. Nie muszę jakoś szczególnie przekonywać moich kolegów z obecnej opozycji. Zwróćcie uwagę, że kiedy jakiś pracowity idiota zmienił ekspozycję wystawy w Gdańsku, to powiedziałem o tym z mównicy sejmowej. Staram się oceniać to uczciwie, ale dla mnie raport Najwyższej Izby Kontroli dla tej instytucji jest druzgocący. Zwróćcie państwo uwagę, że przerabiamy poszczególne części dysponentów budżetowych i te pozostałe raporty w większości są pozytywne bądź mówią o istotnych nieprawidłowościach, ale nie są jednak tak druzgocące jak w tej konkretnej sytuacji. Panie prezesie, w zasadzie mógłbym powiedzieć, żeby nie robił pan tego tej instytucji, spróbujcie to zweryfikować, nie dyskutujcie i nie uciekajcie od tematu, kontestując ustalenia kontroli NIK, bo to tak działa. To taka moja domykająca odpowiedź.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Pani przewodnicząca Piekarska.

Poseł Katarzyna Maria Piekarska (KO):

Muszę odpowiedzieć pani Milczanowskiej. Dla mnie pamięć narodowa też jest bardzo droga jako osobie, która pod koniec lat 80. organizowała jako członkini NSZ strajki celem zarejestrowania NSZ, ale to nieważne. Pani posłanko, już drugi raz będę musiała powtórzyć to, co wcześniej mówiłam przy Trybunale Konstytucyjnym, czyli to, że my nie atakujemy samej instytucji tylko wydatkowanie środków. Wie pani dlaczego? Bo to są środki publiczne i obywatele są zainteresowani, w jaki sposób instytucje wydatkują te środki. Tak jak powiedział pan poseł, ten raport jest druzgocący, powinniście się wstydzić i zamilknąć, natomiast wy macie takie podejście do wydatkowania środków publicznych, że w tej chwili interesuje się nimi prokuratura i mam nadzieję, że znajdzie to wyraz w aktach oskarżenia.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Jabłoński.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Odniosę się od razu do wypowiedzi pani przewodniczącej, skoro dzisiaj nie pierwszy raz straszy nas prokuraturą. Spodziewam się po waszych działaniach rzeczywiście, że takie ataki będą cały czas, że będziecie wszystkich podawać do prokuratury także Instytut Pamięci Narodowej, choćby na podstawie tego raportu, który, tak jak pani mówi, jest druzgocący. On jest druzgocący. Dla rozumu jest druzgocący, dlatego że jeżeli czytam w tym raporcie, że nierzetelne było to, że Instytut Pamięci Narodowej zakupił licencję na grę komputerową, która ma służyć do działań edukacyjnych w formie atrakcyjnej dla młodych ludzi – od lat przecież mówi się o tym, że potrzeba o naszej historii mówić w taki sposób, żeby zainteresować nią dzieci i młodzież, żeby robić to nie tylko poprzez książki i publikacje naukowe, których też jest cała masa, ale także w formie bardziej atrakcyjnej. Czytam w tym raporcie, że dokonano takiego wydatkowania środków w kwocie 4340 tys. zł na zakup licencji bez rzetelnego rozeznania rynku co do alternatywnych rozwiązań. Przepraszam bardzo, ale jakie są inne tego typu gry na rynku, które mogłyby posłużyć działaniom edukacyjnym? To jest pytanie do NIK. Co to znaczy? Czy NIK w tej chwili uzurpuje sobie prawo do tego, żeby mówić, że należało wyprodukować czy napisać nową grę? Szanujemy się trochę. To chodzi o edukację polskiej historii, korzystając z narzędzi istniejących albo tworzonych przez instytucje i NIK zarzuca nierzetelność, dlatego że nie było innych gier komputerowych w tym zakresie. Widocznie nie było. Ja natomiast mam wrażenie, że raport był przygotowany nierzetelnie i to bardzo obszerne wyjaśnienie, z którym mam wrażenie, że wielu posłów koalicji rządowej po prostu się nie zapoznało, odpowiada na bardzo wiele przeinaczeń i niezgodności z prawdą, które są zawarte w tym raporcie. Choćby w kontekście Przystanku Historia, gdzie też bardzo szczegółowo wyjaśniony jest proces działań upamiętniających rocznicę zwycięstwa nad Bolszewikami.

Do pana posła Witka, szanuję pana za to, że wypowiada się pan o IPN generalnie w sposób pozytywny, ale jeżeli pada stwierdzenie, że tę instytucję należy zaorać, to z całym szacunkiem, panie pośle, ale jest to bardzo widoczny wyraz dążenia partii politycznej i koalicji, w której pan się znajduje, w kontekście Muzeum II Wojny Światowej, w kontekście innych działań, a także tego, co teraz Jan Tomasz Grabowski opowiada o Polsce bez żadnej reakcji Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Akurat w sprawach dbałości o naszą pamięć i historię powinniśmy rzeczywiście działać razem. Liczę na to, że tak będzie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Tomczykiewicz.

Poseł Maciej Tomczykiewicz (KO):

Mając na uwadze dyskusję, która zaczęła się tu toczyć, przypomniał mi się cytat, który chciałbym państwu przypomnieć, czyli kiedy zaczynają dużo mówić o patriotyzmie, to pewnie znowu coś ukradli.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, czyli nie ma pan pytania? Pan poseł Witek, a następnie pan poseł Kaleta.

Poseł Przemysław Witek (KO):

Jeżeli IPN ma w ten sposób wydawać pieniądze publiczne, to jest to nie do zaakceptowania. Przejawiam wyjątkową wyrozumiałość dla tej instytucji, ale nie szukajcie wyrozumiałości gdzie indziej, jeżeli będziecie tak pracować. Tak, w tej sytuacji to będzie zaorane. Warto o tym mówić teraz i używać tych nieeleganckich słów. Krytykowałem to, co się stało na wystawie w Gdańsku, a teraz zwracam uwagę, że to będzie dla nas nie do zaakceptowania. Środków publicznych nie można w ten sposób wydatkować. Nie możemy zacząć zmiany od tego, że zaczniemy krytykować raport NIK. Trzeba wyciągnąć wnioski wewnątrz instytucji.

Posel Paweł Jabłoński (PiS):

A dlaczego nie?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle i pani poseł, bardzo proszę nie wchodzić w polemikę.

Posel Przemysław Witek (KO):

Pani poseł, nie ma znaczenia to, gdzie pracowałem. Raport NIK jest przepracowany gruntownie i rzetelnie. Mieliśmy możliwość procedury odwoławczej. Te wyniki są ostateczne i koniec. Należy tylko teraz wyciągnąć z tego wnioski.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Proszę o zabranie głosu pana posła Kaletę.

Posel Sebastian Kaleta (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Ocena raportu NIK w kontekście do działalności IPN jako druzgocącego służy tylko i wyłącznie celom politycznym z państwa strony, ponieważ IPN pozostaje dzisiaj jedną z nielicznych, niezależnych od władzy wykonawczej i większości parlamentarnej instytucji. Zarzuty NIK wobec działalności IPN, że gra komputerowa czy instrukcje multimedialne powinny być inne... NIK nie jest IPN. NIK jest od sprawdzania zasadności umów i są wyjaśnienia w tej sprawie, ale cała otoczka tego raportu i państwa stanowiska do niego jasno wskazują, że jest już prowadzona operacja przeciwko Instytutowi Pamięci Narodowej, w której pewną rolę wyznaczono również NIK. Dlatego też pojawiają się tego typu wnioski. Tam gdzie są umowy, są rozliczenia umów. Czasami wiemy doskonale, że nie wszyscy wykonawcy w 100% wywiązują się ze swoich zobowiązań i powstają spory. Jest to naturalna rzecz w tego typu raportach, natomiast z tego raportu jasno wynika, że szuka się każdego pretekstu, by zakwestionować zasadność działania IPN.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Przepraszam. Panie pośle, mam pytanie, czy pana wypowiedź jest wstępem do zadania pytania i czy to pytanie padnie?

Posel Sebastian Kaleta (PiS):

Tak. Panie przewodniczący, jest wstępem do zadania pytania.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

A przeszliśmy już do rozwinięcia? Pytam z czystej ciekawości, czy pan poseł zamierza zadać pytanie, bo z niecierpliwością na nie czekamy. Dziękuję bardzo.

Posel Sebastian Kaleta (PiS):

Panie przewodniczący, szanuję zasady, w których się obracamy, niemniej oczywiście szanując sugestię zastosowania się do dyscypliny czasowej przystąpię do konkluzji, która zwieńczona zostanie zadaniem pytaniem. Nie da się odnieść wrażenia, że to są właśnie cele państwa stanowiska do tego raportu, jak również tych, które są kwestionowane w stosunku do IPN. IPN dzisiaj jest ostoją obrony dobrego imienia Polski i w sytuacji, w której państwo nominuje do instytucji publicznych osoby, które w sposób jasny i oczywisty promują wersję historii utworzoną na rzecz realizacji polityki historycznej innych państw, powoduje, że IPN jest tą instytucją, która broni dzisiaj dobrej pamięci historii Polski i polskiego narodu, dlatego jest wam dzisiaj solą w oku. W związku z tym kieruję pytanie do pana prezesa Szpytmy, czy okoliczności ostatnich wydarzeń związanych z kwestią Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku i tych ocen, które są w raporcie NIK co do rzetelności niektórych działań edukacyjnych, IPN odbiera jako celową politykę atakowania tej instytucji celem jej przejęcia, tudzież, jak wskazano w jednej z wypowiedzi, zaorania? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Jeśli można, ja też mam pytania. Wydatki na pensje prokuratorów, asesorów i aplikantów wyniosły ponad 35 000 tys. zł, a według informacji jest 111 etatów, więc wychodzi na to, że średnia kwota to 320 tys. zł rocznie. Ile spraw jest prowadzonych przez pion prokuratorski IPN, że zatrudnionych jest 111 prokuratorów

z tak wysokim uposażeniem? Drugie pytanie, jaka jest średnia pensja pracowników IPN spoza pionu prokuratorskiego? Proszę, żebyście państwo odnieśli się również do kwestii informacji, która zawarta została w raporcie NIK o poświadczeniu nieprawdy w dokumentacji. Proszę o udzielenie odpowiedzi na wszystkie pytania zadane przez posłów. Dziękuję.

Zastępca prezesa IPN Mateusz Szpytma:

Bardzo dziękuję za wszystkie pytania, które padły. Na wstępie chcę powiedzieć, że odnieśliśmy się szczegółowo do każdej ze spraw, którą przedstawiła pani dyrektor już na etapie odniesienia się do wniosków pokontrolnych. Później pan prezes doktor Karol Nawrocki osobiście wziął udział w kolegium Najwyższej Izby Kontroli, gdzie stawiał czoło tym wszystkim zarzutom i odnieśliśmy się do wszystkich rzeczy, które padły na tej wielkiej konferencji prasowej, którą Najwyższa Izba Kontroli zorganizowała z udziałem aż czterech osób. Jak wspomniała pani poseł, to wszystko jest na stronie internetowej Instytutu Pamięci Narodowej w odniesieniu się do każdego z tych zarzutów. Najważniejszą rzeczą, o której chcę powiedzieć, jest to, że te wszystkie zarzuty, o których była tutaj mowa, nie spowodowały żadnego uszczerbku dla Skarbu Państwa – ani jedna złotówka w 2023 roku nie uległa zmarnowaniu. Oczywiście przyznaję, że jeśli chodzi o kwestie poświadczenia nieprawdy, to nie powinno mieć miejsca. Są to błędy, które przyjmujemy i będziemy czynić wszystko, aby nie powtórzyło się to w przyszłości, bo to nie powinno mieć nigdy miejsca.

Odpowiadając pytanie pana posła Przemysława Witka, czyli, jak macie nas bronić. Przede wszystkim tak bronić, żeby cała działalność Instytutu Pamięci Narodowej była zgodna z ustawą i żadna złotówka nie została zmarnowana w Instytucie Pamięci Narodowej. Chcę też podziękować za te słowa, które mówiły o tym, że Instytut Pamięci Narodowej jest ważny i potrzebny. To prawda. W dzisiejszych czasach widzimy, że każdy dzień przynosi potwierdzenie na to, że Instytut Pamięci Narodowej jest ważny.

Kilka pytań zadała pani poseł Sylwia Bielawska. Pierwsza rzecz, na którą zwróciła uwagę pani poseł, jest to, że nie ma pana prezesa Karola Nawrockiego. Chcę powiedzieć, że pan prezes Karol Nawrocki jest na zagranicznej delegacji w Wielkiej Brytanii, która była ustalona jeszcze przed podaniem terminu dzisiejszej Komisji. W zeszłym roku też nie było pana prezesa i również ja reprezentowałem pana prezesa Nawrockiego. Jeśli popatrzymy na urzędy, które sprawozdawały przed nami, to w większości też była to reprezentacja na poziomie zastępców.

Dlaczego wzrosły wydatki bezosobowe? Po prostu zawnioskowaliśmy o większy budżet, była większa działalność i zwiększone były również zadania dla Instytutu Pamięci Narodowej. Przypomnę, że zajmowaliśmy się bardzo wieloma sprawami, które nakłada na nas państwo polskie i ustawodawca.

Pani poseł poświęciła bardzo dużo czasu, jeśli chodzi o licencję na grę. Tak to właśnie jest, że jeśli dzisiaj chcemy docierać z historią do młodzieży, to musimy mieć różne narzędzia. To już nie są te czasy, że wystarczą podręczniki czy programy edukacyjne i telewizyjne. Mówię to nie bez pokrycia, bo zrealizowaliśmy wielki projekt „Edukacja dla pamięci”, gdzie zbadaliśmy sposób, w jaki młodzież chciałaby poznawać historię. Okazuje się, że to nie jest już ten czas, że młodzież chce się spotykać z profesorami historii, tylko wolą przebywać w autentycznych miejscach, gdzie wydarzyła się historia albo żeby to wszystko było w formie nowych technologii na przykład gier. Instytut Pamięci poszedł w kierunku realizacji tego wyzwania i ten koszt wynikał nie tylko z tego, że jest to licencja na 10 lat, ale ta gra musiała zostać również przerobiona. Tak jak wskazywali państwo posłowie – to nie jest tak, że jest ileś dostępnych gier, z których można korzystać. Kiedy byliśmy na wielkich targach gamingowych w Bostonie, gdzie było bodajże ponad 100 wystawców, to okazało się, że Instytut Pamięci Narodowej był w gronie wystawców jedyną instytucją, która przyjechała z grą, która odnosiła się do rzeczywistości. Wszystkie inne propozycje, jakie były skierowane do młodzieży, dotyczyły fikcji i fantazji, więc musimy pamiętać, że jeśli chcemy dotrzeć do młodego pokolenia z historią w sposób atrakcyjny, to musimy znaleźć na to środki. Ponieważ nie tylko pani poseł, ale jeszcze inni posłowie o to pytali, to powiem, że jeśli chodzi o zainteresowanie tą grą,

to ona w momencie startu była dostępna dla ponad pół miliona osób, które korzystały z poprzedniej wersji, natomiast jeśli popatrzymy na czas późniejszy i ile było pobrań gry, to jest ich 191 tys. Dzisiaj jesteśmy na Komisji związanej z wydatkami finansowymi i z realizacją budżetu, więc jeśli pomnożymy sobie 4000 tys. zł przez 191 tys. nowych użytkowników, to nie jest to jakaś oszałamiająca jednostkowa kwota. Przypominam, że nie jesteśmy nawet w końcówce roku realizacji tego projektu, bo dopiero w sierpniu będzie rok jego funkcjonowania, a więc jeszcze przed nami kolejne 9 lat korzystania z gry. Przed nami 80 rocznica wybuchu powstania warszawskiego i zadbamy o to, żeby zainteresować grą młodzież w związku z tą rocznicą. Pamiętajmy, że to jest bardzo ważna rocznica nie tylko dla Warszawy, ale dla całej Polski.

Pani poseł mówiła, że zamieszczaliśmy reklamy. My się nie reklamujemy. Jeśli chodzi o telewizję, to pokazujemy naszą działalność i nasze programy edukacyjne. Rzecznik prasowy Instytutu Pamięci Narodowej wielokrotnie wyjaśniał też, jaka była cena jednostkowa dotarcia do jednego odbiorcy i wcale nie wygląda to źle.

Przechodząc do pytań pana posła Sławomira Ćwika. Jak wynika z naszych ustaleń, te błędy nie wynikały ze złej woli pracownika. Oczywiście to nie powinno mieć miejsca i pracownik został pouczony, ale też wiemy o tym, że Najwyższa Izba Kontroli zamierza skierować sprawę do prokuratury, więc wynikną z tego naturalne konsekwencje.

Pan poseł Krystian Łuczak spytał, co doprowadziło do zmarnowania pieniędzy. Nie było zmarnowania pieniędzy i tu się nie zgodzimy. Szanowni państwo, odnosząc się do pani poseł Anny Milczanowskiej i do pana posła Sebastiana Kalety, stwierdzę, że my w zdecydowanej większości nie zgadzamy się z zarzutami Najwyższej Izby Kontroli. Oczywiście dziękujemy za tę dogłębną kontrolę. Kontrola, która była w tym roku – była niezwykle szczegółowa. Osoby kontrolujące były niezwykle dociekliwe i bardzo dobrze. NIK zwracała się do nas z nieustającą i olbrzymią ilością zapytań, których było chyba około 60 na piśmie i wszystkie zostały zrealizowane. Chcę, żeby państwo wiedzieli, bo to jest też ważne, że osoby kontrolujące nie zgłaszały zastrzeżeń co do przeprowadzenia kontroli, nie było żadnych utrudnień w ich przeprowadzaniu. Gdybyśmy uznali, że to co stwierdza NIK, jest ostateczne i nie ma od tego odwołania, to ta Komisja w ogóle nie byłaby potrzebna, tylko przyjmowalibyśmy to wszystko do wiadomości. Rozumiemy, że jest stanowisko NIK, natomiast my mamy inne stanowisko i tutaj się różnimy. Oczywiście będzie to ocenione przez Wysoką Komisję, później ewentualnie będzie ocenione przez prokuraturę, a może i sąd. Zobaczymy. Na tym etapie mimo przyznania się do tych nielicznych błędów, które miały miejsce, to z większością się nie zgadzamy.

Jeśli chodzi o kwestię wynajęcia przestrzeni na Przystanek Historia. Chcę wyraźnie powiedzieć, że ta przestrzeń Przystanku Historia, która była wynajmowana, a nie było w niej jeszcze sprzętu, wynikała z tego, że zostały unieważnione trzy postępowania przetargowe, a w jednym przypadku musieliśmy zawiadomić prokuraturę, bo podejrzewaliśmy próbę wyłudzenia środków przez jednego z oferentów. Powiem obrazowo, bo komuś, kto przeczyta zarzuty NIK dotyczące wynajęcia tej przestrzeni, może się wydawać, że rzeczywiście jest to coś bardzo niepokojącego i poważnego, ale przełożmy to sobie na taką rzeczywistość, którą łatwiej zrozumiemy. Jeśli chcemy coś zrobić w danym miejscu i danej przestrzeni, to żeby kupić dany sprzęt, najpierw musimy wiedzieć, gdzie to będzie umieszczone. Jeśli w mieszkaniu prywatnym chcemy umieścić zabudowanie meblowe, pralkę czy inne rzeczy, to musimy wiedzieć, jakie są tego rozmiary, gdzie może się to zmieścić i ile się zmieści. Z raportu NIK wynika, że równolegle powinniśmy zamówić ten sprzęt albo mieć go wcześniej i później włożyć do tych przestrzeni, ale te sprzęty mogłyby po prostu nie odpowiadać. Jak zrobić specyfikację do przetargu? Owszem, zgadzam się, że trwało to długo, bo aż 9 miesięcy, ale wynikało to z tego, że przetarg nie został zrealizowany. Jest prawo o zamówieniach publicznych i nie można realizować takich rzeczy z wolnej ręki.

Na pytanie pani poseł Katarzyny Piekarskiej już odpowiedziałem.

Jeśli chodzi o pytanie pana posła Kalety, to nie chciałbym się odnosić, jaka była intencja Najwyższej Izby Kontroli i jaka była intencja tego, że instytucja była wyjątkowo kontrolowana. Nie jesteśmy przeciwni temu, żeby dokładnie kontrolować. Spór nie dotyczy zakresu kontroli i jej szczegółowości, bo ona może być nawet jeszcze bardziej

szczegółowa i długotrwała, ale chodzi nam o kwestię interpretacji. Jeśli popatrzą państwo na zarzuty NIK i na nasze odpowiedzi, to za wyjątkiem dwóch spraw, do których się przyznajemy, czyli do tych błędów, to według naszej oceny są to kwestie interpretacji, czy coś jest dopuszczalne, czy nie. Na przykład kwestia ochrony osobistej też jest kwestią interpretacji, więc zobaczymy, co będzie skierowane do prokuratury.

Odpowiadając na ostatnie pytanie pana przewodniczącego. Jeśli chodzi o ilość prowadzonych śledztw, to musi pan wiedzieć, że w Instytucie Pamięci Narodowej są dwa pioniry prokuratorskie. To jest nie tylko Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, ale także Biuro Lustracyjne, które także zatrudnia prokuratorów. W tym sprawozdaniu mamy szczegółowo podane dane, ale nie wiem, czy pan sobie życzy, żebym je przytoczył? Mogę powiedzieć szczegółowo, ile było śledztw, ile było umorzonych śledztw i ile było spraw ścigania zbrodni.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Jeśli jest w raporcie, to dziękuję.

Zastępca prezesa IPN Mateusz Szpytma:

Wszystko jest wskazane w raporcie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Proszę o odpowiedź na to drugie pytanie, czyli jaka jest średnia pensja pracownika IPN spoza pionu prokuratorskiego.

Zastępca prezesa IPN Mateusz Szpytma:

Już podaję. Jeśli chodzi o pensje osób, które nie są prokuratorami, to jest 7613 zł brutto, natomiast jeśli popatrzymy na pensję prokuratorów, to one są zdecydowanie wyższe, bo to jest 28 tys. zł, ale wynikało to ze zwrotów nadpłat, które były z poprzednich lat. Wynika to z ustawy, że ustawa zobowiązuje do wypłaty wysokości pensji dla odpowiedniego prokuratora. Staralem się odpowiedzieć na wszystko, co państwo sobie życzyli. Jeśli coś trzeba dodatkowo, to chętnie odpowiem.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Ćwik, ale bardzo proszę dosłownie jednym zdaniem. Szanujemy czas.

Poseł Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Dziękuję. Panie prezesie, chcę dopytać, bo zaskoczył mnie pan ilością pobrań gry Warsaw Rising. Ta gra weszła jako wersja darmowa 20 sierpnia 2023 r. i prosiłbym o udzielenie informacji na piśmie, jak w kolejnych miesiącach kształtowała się liczba pobrań tej gry i z jakich platform była pobierana? Chodzi mi o stan pobrań po ukazaniu się wersji darmowej, a nie tych wcześniejszych.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Ta sama prośba do pana posła Tomczykiewicza, dosłownie jednym zdaniem.

Poseł Maciej Tomczykiewicz (KO):

Oczywiście. Chcę tylko jeszcze dopytać o kwestię odpowiedzialności pracownika, który miał poświadczyć nieprawdę w dokumentach, bo nie mam pewności, ale którą z kar przewidzianą przez Kodeks pracy zastosowano w tym przypadku? Upomnienie, nagana czy karę pieniężną?

Zastępca prezesa IPN Mateusz Szpytma:

Na to pytanie odpowie pani dyrektor generalna.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo proszę, pani dyrektor.

Dyrektor generalna IPN Magdalena Głowa:

Szanowni państwo, jak tylko dowiedzieliśmy się w trakcie kontroli NIK o nieprawidłowościach, to dokonaliśmy wyjaśnień ze strony pracownika. Ponieważ pracownik pracował u nas dopiero rok, to dostał upomnienie i zostanie poinstruowany, jakich rzeczy nie należy robić. Nie powzięliśmy żadnych negatywnych informacji, które na tamtym etapie

w jakikolwiek sposób naprowadzałyby nas na to, że zostało popełnione przestępstwo. Pracownik nieświadomie potwierdził na protokole odbiór sprzętu, ponieważ miał wiarygodne informacje potwierdzone za pomocą protokołów oraz potwierdzenia płatności przez wykonawcę, że te sprzęty zostały zamówione. Drodzy państwo, dlaczego te sprzęty nie dopłynęły na czas do Polski? Nie była to wina Instytutu Pamięci Narodowej, dlatego że na morzu były wtedy problemy i nic do nas nie dopłynęło. Oczywiście umowa najmu, która została podpisana i później umowa na dostarczenie tego sprzętu była do realizacji do 28 kwietnia, czyli jeszcze w trakcie kontroli Najwyższej Izby Kontroli. Wszystkie działania w trakcie tego czasu i również po kontroli NIK, która skończyła się z początkiem kwietnia, doprowadziły do tego, że w momencie, w którym ten sprzęt dopłynął do Polski, naliczyliśmy stosowne kary umowne w wysokości ponad 160 tys. zł, które stanowią ponad połowę wartości tego sprzętu. Doprowadziliśmy do takiej sytuacji, żeby w Skarb Państwa w żadnym stopniu nie był narażony na utratę środków finansowych. Pracownik na dzień dzisiejszy został upomniany i czekamy na wyjaśnienia, czy faktycznie było to świadome, czy nieświadome działanie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Proszę o zabranie głosu przez panią z NIK.

Pełniąca obowiązki dyrektor Delegatury NIK w Poznaniu Karolina Wirszyc-Sitkowska:

Bardzo serdecznie dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Chcę tylko zaznaczyć, że istotą stwierdzonych nieprawidłowości i sformułowanych na ich podstawie ocen przez Najwyższą Izbę Kontroli nie było podważanie roli znaczenia Instytutu w strukturze państwa lecz analiza ponoszonych przez niego wydatków. Kontrola została przeprowadzona na podstawie czterech ustawowych kryteriów NIK, tj. kryterium legalności, gospodarności, rzetelności i celowości oraz na podstawie zasad gospodarowania środkami publicznymi określonymi w ustawie o finansach publicznych. Wskazywane oświadczenia oraz wyjaśnienia były składane podczas prowadzenia czynności kontrolnych oraz złożone w ramach procedury zastrzeżeń. Zastrzeżenia te zostały rozpatrzone przez kolegium NIK. Wyniki, które państwu zaprezentowałam, są zawarte w ostatecznym wystąpieniu pokontrolnym, więc po przeanalizowaniu wszystkich złożonych wyjaśnień. Tutaj chcę tylko krótko odnieść się do kar umownych, o których wspomniała pani dyrektor. Należy wskazać, że IPN naliczył stosowne kary umowne za opóźnienie w dostawie i potrącił je z kolejnej faktury dopiero 26 kwietnia 2024 r., a zatem podjął działania po kontroli NIK w związku z poczynionymi ustaleniami. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Zastępca prezesa IPN Mateusz Szpytma:

Panie przewodniczący, ad vocem. Pani dyrektor Wicha powie słowo...

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo proszę, ale krótko.

Dyrektor Biura Budżetu i Finansów IPN Katarzyna Wicha:

Dzień dobry. Kary umowne zostały naliczone zgodnie z zawartą umową, więc wcześniej nie mieliśmy możliwości i podstaw do naliczenia tych kar. Po odebraniu drugiego etapu, zgodnie z przepisami i umową, kary zostały naliczone. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo za wyjaśnienie. Definitywnie zamykam już ten punkt dyskusji. Bardzo państwu dziękuję za obecność na Komisji.

Przechodzimy do kolejnego punktu części budżetowej 52 – Krajowa Rada Sądownictwa. Witam pana sędziego Rafała Puchalskiego, wiceprzewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa oraz panią Dorotę Machnik, dyrektor Wydziału Finansowego, główną księgową Biura KRS. Bardzo proszę o referent dysponenta tej części budżetowej.

Wiceprzewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa Rafał Puchalski:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Na wstępie zwrócę uwagę, że Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa w części 52 – Krajowa Rada Sądownictwa. Bardzo serdecznie proszę w imieniu Rady o pozytywne przyjęcie tego sprawozdania i zaopiniowania przez szanowną Komisję.

W 2023 roku Krajowa Rada Sądownictwa nie ponosiła wydatków z budżetu środków europejskich, nie wykorzystywano żadnych środków pochodzących z rezerwy ogólnej ani nie udzielano im dotacji. Podobnie jak w latach ubiegłych, nie zaplanowano dochodów, co wynika z charakteru zadań wykonywanych przez dysponenta. Co roku są jednak uzyskiwane niewielkie dochody. W 2023 roku była to kwota 20 tys. zł pochodząca z rozliczeń zwrotów z lat ubiegłych. W części 52 zaplanowano wydatki w wysokości 22 960 tys. zł, a rzeczywiście wyniosły one 20 797 tys. zł, to jest 90,6% planu po zmianach. Najważniejszymi powodami uzyskanych oszczędności były niższe koszty diet, podróży, zakwaterowania członków KRS, niższych kosztów działalności rzeczników dyscyplinarnych i zastępców, między innymi mniejszy niż planowano pierwotnie zakup materiałów i wyposażenia, usług pozostałych, usług obejmujących tłumaczenia, ekspertyzy, analizy i opinie prawne, usług remontowych i zakupów środków żywności, a także niższych wydatków związanych ze składkami na ubezpieczenia społeczne i fundusz pracy oraz nie wynajęcia dodatkowej powierzchni biurowej.

Wydatki bieżące mające największy udział w strukturze wydatków KRS zostały zrealizowane w 87,9% planu po zmianach, co zresztą było przedmiotem analizy przez kontrolerów NIK, ale nie wpłynęło to w żaden sposób na realizowane przez Krajową Radę Sądownictwa zadania. Świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 5021 tys. zł, to jest 99,2% planu po zmianach. Ta kategoria wydatków obejmowała wypłatę diet, kosztów podróży i zakwaterowania w związku z wykonywaniem obowiązków przez członków KRS, a także wydatki związane z działalnością rzeczników dyscyplinarnych, ich zastępców oraz delegowanych do współpracy sędziów i asystentów sędziów.

Wydatki majątkowe zostały zrealizowane w 99,4% planu. Środki te zostały wydatkowane na modernizację dedykowanego oprogramowania eKRS, zakup serwerów, zasilaczy UPS oraz urządzenia wielofunkcyjne.

Przeciętne zatrudnienie w 2023 roku wyniosło 63 osoby, a więc nie zmieniło się w żaden sposób w stosunku do roku 2022. Wynagrodzenie brutto w tej części wyniosło 10 100 zł i było nominalnie wyższe o 0,28%. W 2023 roku jako miernik stopnia realizacji zadań przez Krajową Radę Sądownictwa przyjęto średni czas dokonania oceny kandydatów do pełnienia urzędu sędziowskiego w dniach. Zaplanowana wartość miernika wolności wynosiła 90 dni, natomiast wykonana została szybciej, czyli 87,6 dnia. Bardzo dziękuję. Oczywiście jestem otwarty na pytania.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę przedstawienie analizy przez przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

Pełniąca obowiązki wicedyrektor Departamentu Budżetu i Finansów NIK Anna Rybczyńska :

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Anna Rybczyńska, pełniąca obowiązki wicedyrektor Departamentu Budżetu i Finansów. Kontrolę w tej części budżetowej przeprowadziła Delegatura Najwyższej Izby Kontroli w Katowicach. Jako przedstawiciel departamentu koordynującego całą kontrolę budżetową pozwolę sobie przedstawić stanowisko Izby w tym zakresie. Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2023 roku w części 52 – Krajowa Rada Sądownictwa. Podstawą oceny było szczegółowe badanie blisko 14% zrealizowanych w 2023 roku w tej części wydatków. Skontrolowane wydatki zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi na realizację zadań i celów prowadzonej przez KRS działalności. Pozytywnie oceniono także obszar sprawozdawczości w 2023 roku, nie stwierdzając nieprawidłowości. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Przeczytam konkluzję Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji: Wykonanie budżetu państwa w części 52 – Krajowa Rada Sądownictwa w 2023 roku nie budzi zasadniczych zastrzeżeń.

Otwieram dyskusję. Kto z pań i panów posłów zgłasza się do dyskusji? Pani poseł, bardzo proszę.

Posel Iwona Karolewska (KO):

Dziękuję bardzo. Chcę zapytać o przyczyny tak drastycznego wzrostu wydatków w ciągu jednego roku. Mamy tutaj wzrost wydatków o ponad 25%. Jest to znacznie większe tempo wzrostu niż dochodów, które wzrosły tylko ponad 7%, a nawet większe niż wzrost wydatków państwa. Mam pytanie, dlaczego akurat Krajowa Rada Sądownictwa wymaga tak ogromnego tempa wzrostu wydatków w stosunku do innych instytucji państwa? Drugie pytanie, bo największy wzrost dotyczy kategorii wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń, które zawierają między innymi ekwiwalenty, odprawy i równoważniki pieniężne – tutaj wzrost wynosi ponad 200%. Co jest przyczyną? Czy tutaj też mamy taką sytuację, jaka była w Trybunale Konstytucyjnym, czyli niegospodarny proces kumulowania urlopów na rzecz wypłaty ekwiwalentów? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję. Pan przewodniczący Woś.

Posel Michał Woś (PiS):

Bardzo dziękuję. Mam pytanie do pana sędziego, bo wspomniał pan, że wydatki na diety były niższe. Czyżby oznaczało to, że posłowie członkowie Krajowej Rady Sądownictwa kwestionujący legalność tego organu zaprzestali pobierania tych kilkudziesięciu tysięcy złotych diet, czy są jakieś inne przyczyny? Drugie pytanie panie sędzio, czy udało się w tym roku budżetowym wyrównać wynagrodzenia pracowników KRS w stosunku do pracowników sądów powszechnych? Zawsze było to pewnym punktem odniesienia, czy jakimś podnoszonym problemem, żeby pracownicy rzeczywiście nie byli pomijani przy innych podwyżkach, które dotyczyły strefy budżetowej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Pan poseł Kaleta, proszę uprzejmie.

Posel Sebastian Kaleta (PiS):

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chcę podpytać bardziej szczegółowo w zakresie diet, o które zapytał również pan poseł Woś. Mianowicie od grudnia zmieniła się reprezentacja parlamentarna w Krajowej Radzie Sądownictwa i diety wypłacane były nowym parlamentarzystom od grudnia, co jest objęte również tym sprawozdaniem. Była przewodniczącą Komisji pani Gasiuk-Pihowicz, która ochoczo pobierała diety, jednocześnie kwestionowała w sposób fundamentalny umocowanie tak ukształtowanej Krajowej Rady Sądownictwa i tego, jak ona funkcjonuje w stanie aktualnie obowiązującym. Mam pytanie do pana przewodniczącego, czy pani poseł i inni posłowie wybrani w grudniu w tej kadencji do Krajowej Rady Sądownictwa kwestionowali swoje uprawnienie do pobierania diet w określonej wysokości? Pragnę zwrócić uwagę na fakt, że pani poseł i inni posłowie czy senatorowie kwestionowali legalność zwoływania posiedzeń Krajowej Rady Sądownictwa, bo od faktu zwołania posiedzenia uzależnione było prawo do pobrania diety. Czy było to przez nich kwestionowane w trakcie wykonywania tego mandatu w związku z powyższym? Czy w świetle ich oświadczeń na temat legalności działania Krajowej Rady Sądownictwa pobrali oni coś na kształt nienależnego świadczenia? Odnoszę się tylko do ich poglądu na temat legalności Krajowej Rady Sądownictwa, ponieważ oczywiście nie kwestionuję w tym przypadku ani legalności, ani wysokości pobranych diet. Jeśli pani Gasiuk-Pihowicz zgłaszała się na posiedzenia i uczestniczyła w pracach, to oczywiście zgodnie z przepisami prawa było to świadczenie należne. Chcę bardziej zapytać o integralność poglądów prawnych. Czy były kwestionowane posiedzenia Krajowej Rady Sądownictwa, czy na przykład pani poseł nie zwróciła się do kadr, czy do księgowości z oświadczeniem, że zawyżono pobrane diety z tego powodu, że posiedzenie, w którym uczestniczyła, było zwołane przez nielegalne osoby KRS na przykład panią

sędzię Dagmarę Pawełczyk-Woicką, bo według jednego poglądu ona nie jest członkiem KRS dla pani Gasiuk-Pihowicz, ale jak rozumiem, do zwołania posiedzenia, które jest podstawą ustalenia wysokości diety, już była legalnym członkiem Krajowej Rady Sądownictwa. Panie przewodniczący, będę wdzięczny za wyjaśnienie tej nieścisłości i być może niekonsekwencji.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Zimoch.

Poseł Tomasz Zimoch (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję. Mam pytania do pana przewodniczącego, czy mógłby pan udzielić informacji, którzy sędziowie członkowie Krajowej Rady Sądownictwa mają wynajmowane mieszkania w Warszawie? Czy ta grupa się powiększyła w ubiegłym roku, czy też nie? Dlaczego te mieszkania są wynajmowane? Czy pan i inni sędziowie, którzy obradują zdalnie, bo to jest jedyny organ konstytucyjny, który nadal obraduje zdalnie, czy będąc na przykład w sądzie danego dnia, pobiera pan także diety za zdalny udział w obradach Krajowej Rady Sądownictwa? Trzecie pytanie, tak na marginesie jak już jesteśmy przy dietach, czy będąc w Sejmie na przykład dzisiaj, pan również pobiera dietę i czy będąc w Sejmie, czy na przykład na konferencjach u Tadeusza Rydyzka w Bydgoszczy, czy panowie sędziowie i panie sędziowie także pobieracie diety? Konkretne pytanie. Czy dzisiaj także pan pobierze dietę za udział w posiedzeniu Komisji z Krajowej Rady Sądownictwa?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Jabłoński.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Bardzo dziękuję. Również mam pytanie do pana sędziego, rozszerzając trochę pytanie zadane przez pana posła Kaletę w kontekście pobierania diet przez członków parlamentarzystów Krajowej Rady Sądownictwa. Zgodnie z informacją opublikowaną przez Krajową Radę Sądownictwa dwa dni temu poszczególni parlamentarzyści pobierali diety we wskazanych kwotach: pani Kamila Gasiuk-Pihowicz 58 tys. zł, pan Robert Kropiwnicki 74 tys. zł, Krzysztof Kwiatkowski 69 tys. zł, Kazimierz Ujazdowski 62 tys. zł, pani poseł Żukowska 67 tys. zł, pan poseł Tomasz Zimoch 78 tys. zł. Panie pośle, gratuluję rekordu. Czy ci posłowie, którzy rzeczywiście występują publicznie, wielokrotnie kwestionując istnienie Krajowej Rady Sądownictwa, rzeczywiście biorą udział w tych posiedzeniach, czy tylko podpisują listę, czy to jest realny udział w pracach Krajowej Rady Sądownictwa? W jaki sposób to w tej chwili wygląda?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Problem jest taki, że kwestionowanych jest piętnastu z dwudziestu pięciu członków Krajowej Rady Sądownictwa, czyli sędziów wybranych nieprawidłowo przez Sejm.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Nie da się być trochę w ciąży.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Proszę o zabranie głosu pana posła Zbigniewa Boguckiego, a panów posłów proszę, żeby nie przeszkadzać swojemu koledze w wypowiedzi i zadawaniu pytania. Dziękuję bardzo.

Poseł Zbigniew Bogucki (PiS):

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo. Oczywiście przyłączam się do tych absolutnie zasadnych pytań moich kolegów z Prawa i Sprawiedliwości i Suwerennej Polski. Mam zasadnicze pytanie. Panie przewodniczący, jak funkcjonuje organ, który jest częściowo legalny, a częściowo nielegalny w oparciu o kworum i inne przepisy, które miałyby być wypełnione? Rozumiem, że mamy nową konstrukcję prawną w stylu legalni członkowie nielegalnego organu. Ciekawe. Jeżeli chodzi o pytanie, które było zadane przez pana posła Zimocha, członka Krajowej Rady Sądownictwa, przed naszymi pytaniami, to rozumiem, że wszyscy posłowie, ale także członkowie innych instytucji, czyli Trybunału Konstytucyjnego, IPN, Najwyższej Izby Kontroli

czy KRS wykonujemy swoje obowiązki służbowe, będąc dzisiaj na Komisji, więc mam pytanie, czy w tym zakresie będą pobierane jakieś wynagrodzenia, bo wszyscy pracujemy dzisiaj na Komisji? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo za pytanie. Proszę o udzielenie odpowiedzi na wszystkie pytania.

Wiceprzewodniczący KRS Rafał Puchalski:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, dziękuję za zadane pytania i postaram się do nich odnieść w miarę precyzyjnie. Zacznę może od pytania pani poseł, która zapytała odnośnie do wzrostu wydatków – ta część pytania niejako pojawiała się też później. Szanowni państwo, ten znaczący wzrost wydatków o ponad 25% wynikał głównie z tytułu wzrostu podstawy naliczania diet dla członków Krajowej Rady Sądownictwa, co wynika z ustawy oraz jednocześnie z uwagi na wyrok Trybunału Konstytucyjnego, który również zmienił tę wysokość podstawy do naliczania uposażeń wynagrodzeń dla członków Krajowej Rady Sądownictwa, co siłą rzeczy wygenerowało znaczący wzrost w tym właśnie zakresie wydatków. Nie wynikało to w żaden sposób z jakichś działań pracowników Krajowej Rady Sądownictwa, tylko z ustawowego wzrostu, który przełożył się tak realnie, ale to dotyczy wszystkich wynagrodzeń. Zresztą za chwilę będziemy też mieli sprawozdanie dotyczące realizacji sądów powszechnych, które będą przedstawiać przedstawiciele ministerstwa i tam prawdopodobnie również będzie ta informacja. Ponadto skutkowało to też wzrostem wydatków na ubezpieczenia społeczne i fundusz pracy wynikający z wyższego w stosunku do 2022 roku funduszu wynagrodzeń. Wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę skutkował wyższymi kosztami usług sprzątnięcia i ochrony, wzrost kosztów wynajmu powierzchni biurowej i tak jak wspominałem wyższa podstawa, które wygenerowały zwiększone wydatki w tym zakresie. Aczkolwiek, tak jak wspominałem na wstępie, rzeczywiste wydatki wyniosły 90,6% planu po zmianach.

Odpowiedź na pytania pana posła Wosia – niższe koszty diet generalnie spowodowane były mniejszą ilością posiedzeń, bo z jednej strony wydatki wzrosły, natomiast realizacja całego planu była niższa i były też oszczędności na wydatkach bieżących.

Odpowiadając na pytania dotyczące wysokości diet i udziału w dietach. Również muszę się tutaj odwołać do ustawy. Wynagrodzenie diety członków Krajowej Rady Sądownictwa zgodnie z obowiązującą od 2000 roku i uchwaloną 2011 roku ustawą przysługują za pracę na rzecz Rady. Ustawa nie przewiduje, czy jest to praca taka jak w dniu dzisiejszym, czyli spędzamy cały dzień na posiedzeniu Komisji, czy jest to praca w mniejszym zakresie danego dnia, ustawa nakłada obowiązek wypłacenia takiej diety. Od 2011 roku ten element nigdy dotąd nie był kwestionowany.

Co do pobierania diet, to odpowiedź została już zawarta. Ustawa nakłada taki obowiązek, że sędziowie, posłowie i senatorowie pobierają dietę za pracę na rzecz Rady. Co do czasu pobytu podczas prac pozwolę sobie nie odpowiadać z tego względu, iż nie czuję się osobą upoważnioną do weryfikowania jak długo, który członek Rady czy poseł, czy senator przebywał i uczestniczył w posiedzeniu Rady również zdalnie. Pan poseł wybaczy, ale w tym miejscu jednak uchylę się od odpowiedzi na to pytanie. Ewentualnie mogę polecić oglądanie posiedzeń Krajowej Rady Sądownictwa i samodzielne dokonanie pomiaru czasu pracy przez posła czy senatora.

Pan poseł Kaleta słusznie wspominał, że dochodzi do sytuacji, w której z jednej strony jest kwestionowane, że pani sędzia Pawełczyk-Woicka jest nieprawidłowo wybrana, a z drugiej strony zwołuje ona posiedzenia, które stanowią podstawę wypłaty diety. Dla mnie osobiście jest brak spójności w tej koncepcji. Na podstawie posiedzeń zwoływanych przez panią przewodniczącą sędzię Dagmarę Pawełczyk-Woicką są wypłacane diety posłom, senatorom i sędziowskim członkom Rady. Według mojej wiedzy nikt z posłów ani senatorów nigdy nie zakwestionował prawidłowości zwołanego posiedzenia.

Jeszcze sprawa mieszkań. W 2023 roku Krajowa Rada Sądownictwa wynajmowała sześć mieszkań dla członków Krajowej Rady Sądownictwa. Przesłanką takiego wynajmu jest zamieszkiwanie członka KRS poza Warszawą oraz brak posiadania lokalu na terenie Warszawy? Dlaczego mieszkania są wynajmowane? Panie pośle, ponieważ mimo prowadzonych przez Krajową Radę Sądownictwa przetargów od wielu lat koszty

wynajmu hotelu dla członków Rady znacząco przewyższają miesięczny wynajem mieszkania.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle Zimoch, jak zadaje pan pytanie, to bardzo proszę do mikrofonu.

Poseł Tomasz Zimoch (Polska2050-TD):

Panie sędzio, dlaczego w takim razie nie 15 mieszkań, a tylko 6? Którzy sędziowie na stałe zamieszkują w Warszawie?

Wiceprzewodniczący KRS Rafał Puchalski:

Panie pośle, tak jak panu powiedziałem, jest to na wniosek członka Krajowej Rady Sądownictwa, który nie zamieszkuje w Warszawie. Część członków Krajowej Rady zamieszkuje na terenie Warszawy lub w pobliżu Warszawy i oni w ogóle nie korzystają ani z mieszkań, ani z hotelu. Jeżeli dobrze pamiętam, to około czterech członków Rady korzysta z hotelu. Proszę państwa, co do zasady jest to ich decyzja i oni w mniejszym zakresie przebywają w Warszawie.

Pan poseł Woś zadał jeszcze pytanie o wzrost wynagrodzeń pracowników w 2023 roku – był on jedynie w wysokości wynikającej z ustawy budżetowej, tj. 7,8%. Z tego co wiem, są podejmowane działania i starania, żeby udało się to zwiększyć i tak jak pan słusznie wspomniał, żeby to wynagrodzenie pracowników Krajowej Rady Sądownictwa było znacząco wyższe i atrakcyjne – tak jak powoli zaczyna się to dziać w sądach. Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Bardzo serdecznie dziękuję. Zamykam dyskusję w tym punkcie. Dziękuję państwu za obecność.

Przechodzimy do kolejnej części budżetowej 15 – Sądy powszechne. Ponieważ od pkt 8-14 referować będzie pan minister sprawiedliwości, proponuję żeby pan minister odniósł się w referacie do wszystkich części budżetowych, czyli sądy powszechne, sprawiedliwość, budżet wojewodów, zadania z zakresu administracji rządowej, dotacji podmiotowych instytucji gospodarki budżetowej i państwowe fundusze celowe.

Witam pana Arkadiusza Myrchę, sekretarza stanu oraz pana Artura Strumnika, dyrektora Departamentu Budżetu i Inwestycji. Witam pana Piotra Krasińskiego, dyrektora Departamentu Funduszy i Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, panią Marię Cywińską, zastępcę dyrektora Departamentu Funduszy i Nieodpłatnej Pomocy Prawnej oraz panią major Izabelę Wierzchowską, dyrektora Biura Budżetu Centralnego Zarządu Służby Więziennej. Proszę o zabranie głosu pana Arkadiusza Myrchę, sekretarza stanu. Będą odrębni referenci do poszczególnych części? Dobrze. Poproszę o zreferowanie budżetu sądów powszechnych.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Arkadiusz Myrcha:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Mając świadomość tego, że Komisja trwa już grubo ponad trzy godziny, a to jeszcze nie jest koniec, więc wypowiem się w telegraficznym skrócie. Część 15 – Sądy powszechne przede wszystkim uzyskała pozytywną rekomendację Najwyższej Izby Kontroli. W ustawie budżetowej za 2023 rok zaplanowane dochody w wysokości 2 800 000 tys. zł zrealizowane zostały na poziomie 155%. Podstawowym źródłem dochodów sądów powszechnych były oczywiście wpływy z opłat i kosztów sądowych uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowań sądowych. Opinia Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji w Kancelarii Sejmu dokonała oceny części 15 wykonania budżetu i nie wniosła zastrzeżeń poza drobnymi kwestiami dotyczącymi zawierania umów z poruszeniem reguł rządzącymi zamówieniami publicznymi, ale z efektem, który nie wpływał ostatecznie na wybór najkorzystniejszej oferty, w związku z tym ta opinia także jest pozytywna. Z uwagi na powyższe, żeby nie dyskutować o liczbach i o tym wszystkim co macie państwo dostarczone z ministerstwa, proszę o pozytywne zaopiniowanie wykonania budżetu w części 15.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Proszę o przedstawienie analizy przez przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

Pełniąca obowiązki wicedyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego w NIK Anna Mach:

Dzień dobry. Anna Mach, pełniąca obowiązki wicedyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego. W części 15 ocena Najwyższej Izby Kontroli jest pozytywna. Kontrolowaliśmy Ministerstwo Sprawiedliwości oraz sześć jednostek sądownictwa powszechnego. Stwierdzone w sądach jednostkowe nieprawidłowości dotyczące opóźnień w windykacji bądź zawierania umów niezgodnie z przepisami prawa zamówień publicznych, bądź procedurami wewnętrznymi nie miały wpływu na ocenę kontrolowanych jednostek. Jeżeli chodzi o Ministerstwo Sprawiedliwości ocena jest opisowa z tego względu, że z uwagi na fakt, że ministerstwo nie dokonuje wydatków w ramach tej części, po prostu nie badaliśmy tych zasad, natomiast pozytywnie oceniamy fakt nadzoru ministra nad sądami.

Niezależnie od pozytywnych ocen NIK stwierdza, że ministerstwo nie podjęło skutecznych działań w celu realizacji uwag sformułowanych w latach poprzednich. Jako nierozwiązane kwestie NIK wskazuje między innymi stosowanie zasady realizowania centralnych zakupów na potrzeby informatyzacji sądów powszechnych, według których wobec braku możliwości realizowania wydatków w części 1501 – Ministerstwo Sprawiedliwości tworzona jest swoista rezerwa na wydatki faktycznie realizowane na obszarach poszczególnych apelacji, a także brak jednoznacznych i czytelnych kryteriów finansowania tych zadań jednocześnie z części 15 – Sądy powszechne i części 37 – Sprawiedliwość. W związku z tym Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o wdrożenie rozwiązań formalnoprawnych, które umożliwią dokonywanie wydatków bezpośrednio z części 1501, a także wprowadzenie jednoznacznych i czytelnych kryteriów finansowania zadań w zakresie centralnych zakupów informatycznych dla sądownictwa. To są nasze główne ustalenia. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Chcę prosić o wszystkie te części, które dotyczą ministerstwa w jednym miejscu. Panie ministrze, proszę o referat części budżetowej 37 – Sprawiedliwość.

Sekretarz stanu w MS Arkadiusz Myrcha:

Dziękuję bardzo. To już jest część budżetowa, która pewnie wywoła trochę większą dyskusję na posiedzeniu Komisji. Część ta obejmuje plany finansowe instytucji gospodarki budżetowej. Mówimy tu o Mazowieckiej Instytucji Gospodarki Budżetowej Mazovia i Centrum Cyberbezpieczeństwa oraz państwowych funduszy celowych: Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej i Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieziennych Zakładów Pracy. Mamy kłopot, jeśli chodzi o dyskusję na temat wykonania budżetu za 2023 rok z prostej przyczyny, że nie mieliśmy okazji wykonywać tego budżetu, więc co najwyżej możemy zgodzić się lub nie z oceną Najwyższej Izby Kontroli w tym zakresie. Możemy również podzielić się własnymi wrażeniami, żeby nie wchodzić w poszczególne jednostki i kwoty, bo jest to w dokumentach, które są opisane i dostarczone członkom Komisji i członkowie Komisji mają okazję się z tym dokładnie zapoznać. Dostrzegamy sporo nieprawidłowości z funkcjonowaniem wspomnianych podmiotów i funduszy. Mamy tutaj bowiem do czynienia zarówno z Funduszem Sprawiedliwości, Funduszem Aktywizacji, mamy instytucje gospodarki budżetowej, Centrum Cyberbezpieczeństwa i do każdego z tych podmiotów w naszej ocenie uwagi dotyczące sposobu wydatkowania środków są uzasadnione.

Fundusz Sprawiedliwości w 2023 roku wiemy, że będzie przedmiotem szczegółowych kontroli Najwyższej Izby Kontroli, ale jest także przedmiotem badania przez różne instytucje państwowe. Ciężko nie mieć wrażenia, że fundusze te nie spełniły swojej ustawowej roli i ich finalna ocena może być w tym zakresie krytyczna, stąd też podzielimy te uwagi, które wskazuje przede wszystkim Najwyższa Izba Kontroli w szczególności w zakresie funkcjonowania Funduszu Sprawiedliwości. Podkreślę, że za rok 2023 był on przedmiotem klasycznej kontroli, a te pogłębione kontrole dotyczyły lat poprzednich, natomiast

wszystko wskazuje na to, że te mechanizmy, które dostrzegła wówczas Najwyższa Izba Kontroli, były powielane w latach kolejnych bez realizowania rekomendacji i bez wyciągania wniosków z wykniętych naruszeń prawa. W związku z tym ciężko ocenić pozytywnie wykonanie budżetu w tym zakresie.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Panie ministrze, czy w tej wypowiedzi objął pan również fragment części budżetowej 85, która dotyczy wojewodów w zakresie działu 755 – Wymiar sprawiedliwości?

Sekretarz stanu w MS Arkadiusz Myrcha:

Ograniczyłem się do oceny tych podmiotów, które wymieniłem bez tej części dotyczącej budżetu wojewodów.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Proszę jeszcze o referat także w tej części. Chyba, że pan minister nie widzi takiej potrzeby?

Sekretarz stanu w MS Arkadiusz Myrcha:

W tym zakresie nie mamy uwag, jeśli chodzi o wykonanie budżetu.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Czy Najwyższa Izba Kontroli ma dodatkowe uwagi do tych wszystkich punktów, które referował pan minister sprawiedliwości? Jeśli tak, to proszę o zabranie głosu.

Pełniąca obowiązki wicedyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego w NIK Anna Mach:

Dziękuję. Panie przewodniczący, Anna Mach, pełniąca obowiązki wicedyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Ocena Najwyższej Izby Kontroli w zakresie wykonania budżetu państwa w części 37 została dokonana w formie opisowej. Kontrolą objęto dwie jednostki, tj. Ministerstwo Sprawiedliwości oraz Centralny Zarząd Służby Więziennej. Jeżeli chodzi o Centralny Zarząd Służby Więziennej, to ocena była pozytywna i nie stwierdziliśmy nieprawidłowości. Nie badaliśmy także Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieszennych Zakładów Pracy z uwagi na to, że nasza analiza ryzyka wykazała w ostatnich latach brak nieprawidłowości w tym zakresie, w związku z czym ten Fundusz został wyłączony z badania.

Jeżeli chodzi o część 37, to najistotniejsze nieprawidłowości, na które zwróciliśmy uwagę, dotyczyły niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków na kampanię telewizyjną dotyczącą wejścia w życie zmian w Kodeksie karnym, co stanowiło naruszenie art. 44 ustawy o finansach publicznych, a także nierzetelnego zawierania i rozliczania umów cywilnoprawnych. Jeżeli chodzi o kampanię telewizyjną oraz zakup dodatkowego czasu antenowego na kwotę 2697 tys. zł, to w ocenie Najwyższej Izby Kontroli był niecelowy, niegospodarny i nie gwarantował uzyskania najlepszych efektów z danych nakładu. Uzasadniało to między innymi nieopracowanie kluczowych dokumentów potwierdzających zasadność przeprowadzenia takiej kampanii. W opracowanej dokumentacji nie wskazano korzyści z jej realizacji oprócz celu wizerunkowego, który został pokazany jako dbanie o postrzeganie ministerstwa jako instytucji dbającej o bezpieczeństwo obywateli, a także fakt, że spot ten miał wiele cech wspólnych ze spotami wyborczymi. Potwierdzała to także treść opinii prawnej sporządzonej na zlecenie ministerstwa już po wytworzeniu spotu i przyjęciu materiałów przez zamawiającego.

Stwierdziliśmy także nieprawidłowości dotyczące dotacji udzielanych dla Akademii Wymiaru Sprawiedliwości przede wszystkim w jej warszawskiej lokalizacji. Przeprowadzona analiza wykazała, że Akademia zaplanowała na lata 2023-2025 wydatki na inwestycje w kwocie ponad 425 000 tys. zł, w tym również w lokalizacji warszawskiej, jednakże ministerstwo nie dysponowało dokumentacją potwierdzającą rozwój tej uczelni, w szczególności biorąc pod uwagę niezbędne wydatki do poniesienia na ten cel. Należy zauważyć, że uczelnia tylko w 2023 roku otrzymała na własność trzy lokale niemieszkalne o łącznej powierzchni prawie 2000 m² oraz pięć lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 271 m². Stwierdzono, że dotacje w kwocie ponad 23 000 tys. zł zostały zatwierdzone do wypłaty bez merytorycznej oceny zasadności ich udzielenia. Doprowadziło to między innymi do sfinansowania budowy dwóch akademików oraz

sali audytoryjnej wraz z zagospodarowaniem terenu na terenie kampusu mundurowego Wyższej Szkoły Wymiaru Sprawiedliwości oraz zakupu nieruchomości przy Alei Wyzwolenia w Warszawie bez rzetelnego rozpoznania potrzeb, a w przypadku zakupu lokalu przy ul. Stawki w Warszawie dodatkowo do niecelowego przekazania dotacji w kwocie prawie 7000 tys. zł. Stwierdzono również ujęcie dotacji w materiałach do projektu ustawy budżetowej w kwocie obejmującej budowę akademików w Kaliszu, pomimo że dysponent nie posiadał uzgodnionego z inwestorem programu inwestycji, co stanowiło naruszenie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa. To są takie główne stwierdzone nieprawidłowości w tej części. Jeżeli chodzi o Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej czy Fundusz Sprawiedliwości, to nie były one objęte badaniem w ramach tej kontroli wykonania budżetu państwa, dlatego że trwa właśnie kontrola merytoryczna i kontrola planowa w tym zakresie, której wyniki będą prezentowane państwu zapewne na początku przyszłego roku. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Konkluzja Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji, jeśli chodzi o część 15 – Sądy powszechne brzmi: Wykonanie budżetu w zakresie dochodów i wydatków za 2023 rok w tej części nie budzi żadnych zastrzeżeń.

Jeżeli chodzi o opinię w zakresie części 37 – Sprawiedliwość, to w ocenie Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji wykonanie budżetu w tej części nie budzi większych zastrzeżeń. NIK sporządziła ocenę opisową z wykonania budżetu w części 37, wykazując pojedyncze nieprawidłowości w obszarze wydatkowania środków publicznych, udzielania zamówień publicznych oraz sporządzania realizacji zawartych umów. Najwyższa Izba Kontroli zakwestionowała potrzebę merytoryczną, celowość i zgodność działania w zakresie formalnoprawnym Ministerstwa Sprawiedliwości w związku z udzieleniem trzech dotacji dla Akademii Wymiaru Sprawiedliwości.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś z pań i panów posłów chciałby zabrać głos w tym miejscu? Pan poseł Woś, proszę uprzejmie.

Poseł Michał Woś (PiS):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, panie ministrze, państwo dyrektorzy, chcę dopytać o dwie sprawy. Jaki był budżet i jakie jest wykonanie tego budżetu na informatyzację zarówno w części 15, jak i w części 37, bo jeśli dobrze pamiętam i kojarzę są to setki milionów złotych, a ostatnio widziałem komunikat Ministerstwa Sprawiedliwości, w którym chwala się państwo i przekazują informacje o tym, że 15 000 tys. zł z Krajowego Planu Odbudowy to ma być ten gigantyczny przełom w informatyzacji sądownictwa i tych 15 000 tys. zł, czyli wrzucenie ksiąg wieczystych na mObywatela spowoduje, że informatyzacja w Polsce i w sądownictwie będzie kwitła dzięki Unii Europejskiej. W związku z tym proszę o proste porównanie – w państwa komunikacie o KPO było zawarte 15 000 tys. zł versus roczne wydatki w części 15 i w części 37 na informatyzację. Przypomnę, bo wielu z państwa tego nie wie, że wbrew pewnej narracji, która była kolportowana przez ówczesną opozycję, a teraz rządzących, nawet Komisja Europejska, która wściekle atakowała Polskę w różnych dziedzinach, wskazała, że Polska jest liderem w zakresie informatyzacji. W sprawach cywilnych byliśmy na pierwszym miejscu w Unii, w sprawach karnych na trzecim miejscu w Unii.

Formułując różnego rodzaju finansowe komunikaty w Ministerstwie Sprawiedliwości wskazujące dobroczynne działanie różnych funduszy, warto pokazywać skalę zaangażowania polskiego podatnika i ciężkiej pracy urzędników Ministerstwa Sprawiedliwości we właściwym świetle i właściwych proporcjach.

Druga rzecz, o którą chcę zapytać pana ministra albo pana dyrektora, czyli o skalę inwestycji, to znaczy ile inwestycji było prowadzonych w ostatnich latach i w ostatnim roku? Ile zostało zakończonych? Ile jest nowych inwestycji czy ile z nich jest kontynuowanych? Jak wyglądała w 2023 roku skala tych inwestycji i zaangażowania finansowego?

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Czy ktoś jeszcze z pań i panów posłów? Pan poseł Ćwik, bardzo proszę.

Posel Sławomir Ćwik (Polska2050-TD):

Chcę dopytać o Centrum Cyberbezpieczeństwa, bo formalnie siedzibę ma w Zamościu, ale trudno tam było znaleźć ślady tej działalności w większym zakresie. Wcześniej, bo w 2019 roku, minister Ziobro wraz z ministrem Romanowskim obiecywali utworzenie procedury przy sądach zamojskich w celu przyspieszenia informatyzacji i nie zostało to wówczas utworzone. Pan minister wspominał o Centrum Cyberbezpieczeństwa, dlatego chcę dopytać o jego przyszłość. Jak ona się kształtuje? W nawiązaniu do wydatków budżetowych za 2023 rok jak to będzie mogło wyglądać w przyszłości? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Nie widzę więcej pytań. Panie ministrze, czy mógłby pan odpowiedzieć?

Sekretarz stanu w MS Arkadiusz Myrcha:

Dziękuję bardzo. Kwestia informatyzacji wymiaru sprawiedliwości jest i będzie jednym z priorytetowych zadań ministerstwa. Mam nadzieję, że w tym roku będziemy mogli poświęcić jedno z posiedzeń Komisji Sprawiedliwości, żeby porozmawiać o istniejących już systemach, o tym, co jest planowane i jak faktycznie ten wymiar sprawiedliwości ucyfrowić, zdigitalizować i skrócić kontakt obywatela z sądem, ale także usprawnić komunikację pomiędzy sądami a profesjonalnymi pełnomocnikami. Odpowiadając na pytanie pana przewodniczącego Wosia, jeżeli chodzi o wydatki na informatyzację w części 1501, bo rozumiem, że pana pytanie dotyczyło sądów?

Posel Michał Woś (PiS):

Panie ministrze, poproszę łącznie, bo te części są rozbite – 01 schodzi później na apelację i pan dyrektor pewnie dobrze to podsumuje.

Sekretarz stanu w MS Arkadiusz Myrcha:

Nie ma problemu. Jeżeli chodzi ogółem o 2023 rok, czyli o rok, o którym w tej chwili rozmawiamy, to było 485 063 tys. zł. Jeżeli chodzi o obecny 2024 rok, to jest to kwota 645 824 tys. zł, a jeżeli chodzi o plan na 2025 rok, jest szansa, że przekroczymy kwotę 1 000 000 tys. zł. To, o czym pan mówi, czyli o finansowaniu pojedynczych programów ze wsparciem ze środków KPO jest to oczywiście niezwykle istotne. Dla nas wagą jest nie tylko to, jaka kwota ze środków unijnych zasila konkretny program, ale też jakie jest znaczenie tego programu. Możemy też pomówić o wsparciu ze środków norweskich, które poprzednie kierownictwo dość lekką ręką bagatelizowało i omijało szerokim łukiem z nieznanymi nam przyczyn, które też doskonale wspierają rozwój systemów informatycznych wymiaru sprawiedliwości. Staramy się szukać wszelkich środków finansowania nie tylko ze środków krajowych, ale ze środków zewnętrznych – nie tylko programów na informatyzację, ale ogólnie na wymiar sprawiedliwości. Może pan przewodniczący Woś będzie zainteresowany uczestnictwem w takim posiedzeniu Komisji, gdzie porozmawiamy o programach i systemach informatycznych, które będą planowane do wdrożenia, o nie najlepiej funkcjonującym chociażby systemie KRZ, który państwo wdrażaliście i co do którego jest bardzo dużo uwag? Możemy oczywiście porozmawiać i przygotować we wrześniu dużą konferencję na temat tego, jak ten system informatyczny wprowadzony za duże pieniądze skutecznie, bo dzisiaj narzekają na niego wszyscy i możemy mówić o kwocie wydatków, ale trzeba też mówić o efektywności tych wydatków. Można się chwalić, że zostało wydane ileś pieniędzy, ale ja zadaję pytanie, co za te ileś pieniędzy chodzi i jak to chodzi, żebyśmy nie ograniczali się w tych dyskusjach tylko i wyłącznie do tego, że ileś pieniędzy zostało wydane. Trzeba pytać też jak, przez kogo i jaki efekt osiągnięto w tym wymiarze? Jak rozwinęto system e-doręczeń, czy wykorzystano całą możliwą infrastrukturę informatyczną, czy też wykorzystano ją połowicznie? Będziemy sobie mogli o tym wszystkim spokojnie porozmawiać. Dzisiaj mówiąc o wydatkach za 2023 rok i o wykonaniu budżetu wskazałem na kwoty, o które pan przewodniczący pytał, a jeśli chodzi o dyskusję na temat informatyzacji, to zawsze będziemy gotowi do dyskusji.

Było jeszcze pytanie o inwestycje budowlane i ile jest w toku. Jeśli dobrze pamiętam, jest ich chyba około 30 w tej chwili, z dokumentacjami jest 59, ale które z nich zostały zakończone, to sądzę, że akurat pan przewodniczący będzie miał lepszą wiedzę

niż ja. Mogę się podzielić liczbami, jeżeli państwo pozwolicie. Na budownictwo inwestycyjne wydano kwotę 314 000 tys. zł, a w 2023 roku zrealizowano 42 zadania polegające na budowie, rozbudowie i przebudowie obiektów budowlanych za kwotę 310 000 tys. zł. Zakończono 17 zadań inwestycyjnych, poniesiono wydatki w kwocie 73 000 tys. zł, a największe wydatki to był Sąd Rejonowy w Bielsku Białej, Sąd Apelacyjny w Katowicach, Sąd Okręgowy we Wrocławku, Sąd Apelacyjny w Łodzi na alei Kościuszki, rozbudowa Sądu Rejonowego i przebudowa budynku Wydziału Ksiąg Wieczystych w Mielcu oraz rozbudowa budynku dla Sądu Rejonowego w Przemyśle.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. Pan poseł Bogucki, proszę uprzejmie.

Poseł Zbigniew Bogucki (PiS):

Dziękuję bardzo. Chcę dopytać, bo nie mam wiedzy i nie byłem w tym ministerstwie, a chodzi mi o działania inwestycyjne, organizacyjne i kadrowe – czy ustawa wprost wskazuje, z jakich źródeł mogą być finansowane? Czy nie ma tam zapisu, że one mogą być finansowane z budżetu państwa, a jeżeli taki zapis jest, to jak to się ma w kontekście informacji o korzystaniu ze środków chociażby z funduszy norweskich czy innych funduszy również funduszy europejskich, które bezpośrednio nie są przecież częścią budżetu? Stanowiło to bowiem absurdalny zarzut, wniosku o uchylenie immunitetu panu posłowi Wosiowi. Panie ministrze, czy mógłby pan przybliżyć, czy jest tam zapis o tym, że kwestie inwestycyjne wymiaru sprawiedliwości czy sądownictwa pochodzą z budżetu państwa? Jak mają się do tego fundusze norweskie? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie ministrze, jeśli można proszę o odpowiedź.

Sekretarz stanu w MS Arkadiusz Myrcha:

Albo niedobrze usłyszałem początek pytania albo nie do końca wyczułem intencję pana posła pytającego.

Poseł Zbigniew Bogucki (PiS):

Czy wymiar sprawiedliwości i sądownictwo ma być finansowane na takiej zasadzie jak w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Służbie Więziennej, czyli mamy wprost zapisy, że te służby są finansowane z budżetu państwa, co stanowiło zarzut, że skoro pieniądze pochodziły z budżetu państwa, ale środki zostały przekazane, to jest to przekroczenie prawa, a wręcz przestępstwo. Jak to się ma do pana sformułowania, że będziecie państwo pozyskiwać środki z funduszy norweskich, które nie pochodzą z budżetu państwa i nie są częścią budżetu państwa? Podejrzewam, że tutaj zapis jest bardzo podobny, czyli że wymiar sprawiedliwości, sądy i prokuratura mają być finansowane z budżetu państwa. Mówił pan o wspieraniu się z funduszy zewnętrznych, że będziecie dynamizować tę działalność. Chcę rozstrzygnąć wątpliwość, która powstaje w związku z uzasadnieniem wniosku o uchylenie immunitetu panu posłowi Wosiowi. Czy faktycznie można z tego korzystać mimo takiego zapisu, czy nie można? Dziękuję.

Sekretarz stanu w MS Arkadiusz Myrcha:

Jeżeli pan poseł pyta o to, czy na przykład na wydatki inwestycyjne można pozyskiwać ze środków zewnętrznych, bo rozumiem, że do tego zmierza pytanie, to w naszej ocenie przepisy pozwalają na pobranie środków unijnych na przykład na termomodernizację budynków.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Poseł Zbigniew Bogucki (PiS):

Dziękuję. To bardzo istotna informacja w kontekście uzasadnienia wniosku, który był procedowany.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. Zamykam dyskusję w tym punkcie. Bardzo dziękuję przedstawicielom Ministerstwa Sprawiedliwości za przybycie.

Przechodzimy do kolejnego punktu części budżetowej 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury. Witam pana Jarosława Onyszczyka, dyrektora Biura Prezydzialnego Prokuratury Krajowej oraz pana Lesława Wydrę, dyrektora Biura Budżetu i Majątku Prokuratury. Bardzo proszę o referat dysponenta tej części budżetowej.

Dyrektor Biura Prezydzialnego Prokuratury Krajowej Jarosław Onyszczyk:

Dziękuję bardzo. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, postaram się w skrócie przedstawić kwestie związane z budżetem powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.

Szanowni państwo, jak przysłuchuję się dzisiejszej Komisji, to okazuje się, że powszechne jednostki organizacyjne prokuratury dysponują jednym z największych budżetów, bo w ubiegłym roku w sferze wydatków obejmował on 3 840 094 tys. zł i został wykonany w 99,86%. Generalnie, jeśli chodzi o budżet prokuratury, obejmuje on wydatki w kilku działach, tj. obrona narodowa – obejmuje to kwotę 88 587 tys. zł, ubezpieczenia społeczne na kwotę 509 791 tys. zł i szeroko pojęty wymiar sprawiedliwości, a zatem to, co finansuje bieżącą pracę prokuratury i to jest kwota 3236 408 tys. zł.

Jeśli chodzi o wydatki, to oczywiście wydatki w sferze wojskowości dotyczą prokuratury wojskowej i tego wszystkiego co jest z tym związane. W ubiegłym roku uległy one zwiększeniu w kontekście planowanego budżetu i uzyskaliśmy środki z rezerwy celowej w wysokości 4616 tys. zł, ale myślę, że to nikogo nie dziwi. W tej sytuacji mamy do czynienia z koniecznością rozbudowy struktur wojskowych i pewnie te wydatki w kolejnych latach będą się zwiększać.

Jeśli chodzi o kwestie ubezpieczeń społecznych działu 753, to obejmuje ono oczywiście uposażenia prokuratorów w stanie spoczynku i uposażenia rodzinne. W tym aspekcie mamy 2379 prokuratorów w stanie spoczynku, którzy średnio uzyskują uposażenie w kwocie 15 008 zł, natomiast uposażenia rodzinne obejmują 589 osób i tutaj świadczenia są niższe i wynoszą 11 509 zł.

Dział 755 obejmujący wymiar sprawiedliwości, to oczywiście w głównej mierze kwestie wynagrodzeń. Te wynagrodzenia w ubiegłym roku też zostały zwiększone w związku z koniecznością zwiększenia czynnika waloryzacyjnego, który nie został uwzględniony w poprzedniej ustawie budżetowej i jest to znana kwestia. Przedstawię, że w kontekście tego, co usłyszałem, czyli jak kształtują się wynagrodzenia w Instytucie Pamięci Narodowej, to w prokuraturze średnie wynagrodzenie prokuratora wynosi 19 545,31 zł, asesora 12 231,02 zł, natomiast to nad czym ubolewamy najbardziej, czyli że bardzo niskie są wynagrodzenia urzędników prokuratury i one wynoszą 6092,11zł brutto na etat. Niestety skutkuje to tym, że mamy bardzo słabą obsadę kadrową i zmiany urzędników, którzy niestety w poszukiwaniu większych zarobków odchodzą z prokuratury, co na pewno dezorganizuje w bardzo istotny sposób pracę. W tym miejscu będziemy prosić Wysoką Komisję o to, aby w tym zakresie w przyszłości uzyskać pozytywną opinię dla poprawy wynagrodzeń urzędników prokuratury.

Jeśli chodzi o kwestie, które związane są już stricte z prowadzeniem postępowań i z realizacją ustawowych zadań prokuratury, to tutaj wydatki wynosiły 338 666 tys. zł. Obejmują one koszty opinii biegłych, ale co też w ostatnim czasie dostrzegamy, czyli kwestie tłumaczeń materiałów zagranicznych i koszty korzystania z tłumaczy przysięgłych. Ponadto skala pojawiającej się przestępczości międzynarodowej będzie determinować także wzrost kosztów prowadzonych postępowań. W tym zakresie oczywiście przedstawiliśmy kwestie związane z inwestycjami w prokuraturze i one nie były znaczące, bo obejmowały 25 890 tys. zł i związane były wielokrotnie z poprawą infrastruktury technicznej budynków i przestrzeni ją otaczającej.

Myślę, że to są te najważniejsze aspekty z działalności prokuratury. Jeśli chodzi o dochody, to prokuratura w zasadzie nie ma własnych dochodów, a te, które zostały ujawnione, wynikają oczywiście z odsetek za spłatę kredytów mieszkaniowych. W związku z tym, że stopy procentowe uległy wzrostowi, to dostrzegliśmy dosyć duży poziom spłat wcześniejszych udzielonych pożyczek przez prokuratorów, stąd też w tym aspekcie te dochody zostały zwiększone w stosunku do planowanych o ponad 115%, tj. 11 249 tys. zł.

Panie przewodniczący, myślę, że są to najważniejsze aspekty budżetowe z funkcjonowania prokuratury. Oczywiście gotowi jesteśmy udzielić odpowiedzi na pytania. Mogę tylko powiedzieć, że Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła sprawozdanie z realizacji budżetu prokuratury. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję. Bardzo proszę o przedstawienie analizy przez przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli w zakresie tej części budżetowej.

Pełniąca obowiązki wicedyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego w NIK Anna Mach:

Dziękuję bardzo. Anna Mach, pełniąca obowiązki wicedyrektora Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Tak jak było wspomniane, ocena wykonania budżetu państwa w części 88 jest pozytywna i taką ocenę otrzymały wszystkie objęte kontrolą jednostki. Badanie szczegółowe przeprowadzane na próbie 10% wydatków budżetu państwa wykazało, że były one dokonywane z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonymi w ustawie o finansach publicznych.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły między innymi braku należytego udokumentowania realizacji umów zlecenia dotyczących usług doradztwa w Prokuraturze Krajowej, odpłatnego zlecenia pracownikom prokuratury rejonowej podległej Prokuraturze Okręgowej w Gdańsku zadań należących do ich zakresu obowiązków służbowych i nieuzyskania od wykonawcy robót budowlanych wykazu przepracowanych godzin w ramach danej umowy z wyszczególnieniem roboczogodzin osób pozbawionych wolności. Dotyczyło to Prokuratury Okręgowej w Katowicach. W przypadku zamówień publicznych nieprawidłowości stwierdzono w Prokuraturze Okręgowej w Gdańsku, jednakże nie wpłynęły one na ocenę działalności kontrolowanej jednostki. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Przedstawię opinię Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji: W 2023 roku realizacja budżetu części 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury przebiegała dobrze zarówno w zakresie dochodów, jak i wydatków. Realizacja budżetu w układzie zadaniowym była dobra. Osiągnięto bowiem zgodny z planem po zmianach wskaźnik pozostałości spraw karnych, a także zrealizowano inne zadania.

Czy są jakieś pytania ze strony państwa posłów? Nie widzę. Zamykam dyskusję w tym punkcie. Bardzo dziękuję Prokuraturze Krajowej za przybycie i zreferowanie.

Przechodzimy do ostatniego punktu budżetowego, czyli części 89 – Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletnich. Witam panią Paulinę Rezler, dyrektora generalnego urzędu Państwowej Komisji oraz panią Elżbietę Korlak, główną księgową urzędu Państwowej Komisji. Proszę o zabranie głosu przez panią Paulinę Rezler.

Dyrektor generalny urzędu Państwowej Komisji do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 Paulina Rezler:

Dziękuję. Wysoka Komisjo, szanowni państwo, panie posłanki i panowie posłowie. Państwowa Komisja w 2023 ma nową nazwę, ale rzeczywiście pod taką nazwą, jak pan poseł wymieniał, dostaliśmy zeszłoroczny budżet. Komisja powstała w 2020 roku jako jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, a budżet posiada od 2021 roku jako osobną część budżetową. W roku 2023 nie planowaliśmy dochodów, a jedyne dochody, które dostaliśmy w wysokości 19 tys. zł, były związane z rozliczeniami ZUS i kar umownych. Oczywiście zostały one natychmiast przekazane do budżetu państwa.

Wydatkowaliśmy kwotę pełną z ustawy budżetowej, czyli 11 788 tys. zł, ale dostaliśmy również rezerwę celową i rezerwę ogólną w kwocie podstawowej, czyli 11 788 tys. zł w tym środki na świadczenia na rzecz osób fizycznych 5 tys. zł, wydatki bieżące 11 703 tys. zł i wydatki majątkowe w wysokości 80 tys. zł. Ponieważ uzyskaliśmy rezerwę na nową przestrzeń do postępowań wyjaśniających, wydatkowaliśmy 400% więcej, niż planowaliśmy na wydatki majątkowe, czyli 320 tys. zł, 2% więcej na wydatki bieżące, czyli 12 035 tys. zł i pełną kwotę na wydatki na rzecz osób fizycznych. Były to oczywiście

wydatki niezależne od wynagrodzeń, czyli takie naturalne wydatki typu BHP i ryczałt z tytułu pracy zdalnej.

Wydatki bieżące, czyli największa wartość, bo 12 035 tys. zł, zostały powiększone o 2,84% i zostały wydatkowane na wynagrodzenia wraz z pochodnymi, czyli 6535 tys. zł, na Fundusz Świadczeń Socjalnych – 71 tys. zł i PPK – 27 tys. zł, a pozostałe (5000 tys. zł) na wydatki bieżące. Pozostałe wydatki bieżące to przede opłaty stałe, czyli najem powierzchni, bo nie mamy własnego budynku, więc najmujemy powierzchnię biurową na siedzibę urzędu. Przystosowaliśmy również nową przestrzeń na postępowania wyjaśniające – to jest inna przestrzeń urzędu, ale w tym samym budynku. Dodatkowo spora część są to usługi pocztowe, które musimy wykonywać, usługi informatyczne, media, prąd, woda, licencja, cała telekomunikacja i usługi prawne w naszym przypadku niezwykle istotne. Dodatkowo działania prewencyjne, edukacyjne i promocyjne w zeszłym roku wyniosły 1132 tys. zł.

W 2023 roku plan zatrudnienia wynosił 51 etatów, w tym 7 etatów członków Państwowej Komisji i 44 etaty pracownicze. Na koniec roku zatrudnienie wynosiło 36 etatów, w tym 6 członków Państwowej Komisji i 30 etatów pracowniczych. Stan zatrudnienia w grupie pracowniczej był poniżej przyjętego z ustawy OSR i planem o 14 etatów. W ramach budżetu na wynagrodzenia udało się zatrudnić i utrzymać na tym samym poziomie jedynie 30 etatów, co w naszym przypadku jest niewystarczające do pełnej realizacji zadań statutowych.

W 2023 roku w zakresie wynagrodzeń pracowników planowano 5418 tys. zł na pracowników, jak i członków Komisji. Jest to kwota wraz z tak zwaną trzynastką, czyli dodatkowym wynagrodzeniem rocznym. Było to o 327 tys. zł więcej w porównaniu do roku 2022. Kwota w 2023 roku uległa zwiększeniu o 147 tys. zł w związku ze zwiększeniem o 50 tys. zł na specjalne dodatki motywacyjne dla pracowników, 37 tys. zł wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego, bo było ono zaplanowane o zbyt niską kwotę i o 60 tys. zł związane z ekwiwalentem za niewykorzystany urlop pracowników i członków Komisji, którzy odchodzili. Brak odpowiednich środków finansowych na wynagrodzenia powodował dużą rotację pracowników, przez co nie wszystkich pracowników udało się utrzymać w urzędzie. Ta sytuacja stanowi realne ryzyko dla nas, dla skuteczności urzędu i wciąż borykamy się z niewystarczającą kwotą na wynagrodzenia.

Najważniejsza grupa to jest podniesienie wydatków inwestycyjnych o 240 tys. zł więcej w stosunku do ustawy budżetowej, z przeznaczeniem na zakup sprzętu IT, oprogramowania serwerowego i urządzeń sieciowych FortiSwitch oraz depozytora kluczy dla odpowiedniego zabezpieczenia urzędu. Dodatkowo dokonano zakupów na wyposażenie części wysłuchaniowej – jest tam potrzebny system nagłośnieniowy dla teleportu, żeby osoba pokrzywdzona nie musiała kontaktować się z osobą sprawcy. Zakupiono też samochód osobowy i licencję praw autorskich. To wszystko.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Proszę o przedstawienie analizy przez przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli.

Pełniąca obowiązki wicedyrektor Departamentu Zdrowia NIK Marlena Połetek-Fudala:

Marlena Połetek-Fudala, pełniąca obowiązki wicedyrektora w Departamencie Zdrowia Najwyższej Izby Kontroli.

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo. Najwyższa Izba Kontroli oceniła w formie opisowej wykonanie budżetu państwa w 2023 roku w części 89. Podstawą wydania oceny było ponoszenie przez urząd wydatków z naruszeniem prawa. Łączna kwota zakwestionowanych przez nich wydatków wyniosła blisko 231 tys. zł, co stanowiło 1,9% zrealizowanych wydatków ogółem. Znaczące było niedochowanie zasady ponoszenia wydatków przez jednostki budżetowe bezpośrednio z budżetu państwa w kwocie blisko 122 tys. zł stanowiących blisko 1% ogółem zrealizowanych wydatków w 2023 roku. Nie we wszystkich przypadkach przestrzegano regulacji wewnętrznych dotyczących zastosowania właściwego wniosku o udzielenie zamówienia publicznego oraz zatwierdzania do wypłaty ze środków budżetowych.

Szanowni państwo, tym jednak co przykuwa największą uwagę, jest kwestia niezrealizowania w 2023 roku przez Komisję swojego podstawowego celu, do jakiego została powołana, tj. prowadzenia postępowań wyjaśniających kończonych wpisem w rejestrze stanowiącym część rejestru sprawców przestępstw na tle seksualnym. Wpis ten w założeniach ustawodawcy miał pełnić funkcję prewencji ogólnej. W uzasadnieniu do ustawy wskazano, że Komisja stanowi kolejny mechanizm walki państwa z istniejącym problemem przestępczości na tle seksualnym ze szczególnym uwzględnieniem pokrzywdzonych, którzy w chwili popełnienia czynów zabronionych nie ukończyli lat 15. Tak się jednak nie stało. Nie jest to wina samej Komisji, ale również braku reakcji organów państwa na okoliczności rezygnacji z funkcji przewodniczącego i członków Komisji. Najwyższa Izba Kontroli zarekomendowała Komisji uregulowanie sposobu dokonywania zwrotu środków za zakupy na rzecz urzędu ponoszonych przez pracowników, wzmocnienie nadzoru nad procesem udzielania zamówień publicznych, do których nie stosuje się przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych i realizowanie postanowień obowiązującej procedury zarządzania ryzykiem. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Pozwolę sobie jeszcze wskazać konkluzję Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji, a mianowicie warto zwrócić uwagę na pogarszającą się sytuację związaną z zatrudnieniem w urzędzie. Kolejny rok sygnalizowane są problemy z niewystarczającymi środkami na wynagrodzenia i brakiem odpowiedniej liczby pracowników. W minionym roku w urzędzie nieobsadzonych było 14 etatów.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś z pań i panów posłów chciałby zabrać głos? Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Dziękuję. Panie przewodniczący, mam pytanie, które oczywiście związane jest z tym, co zostało przedstawione w kontekście różnego rodzaju problemów z działalnością Komisji, ale tak naprawdę jest to pytanie trochę pro domo sua. W Komisji kilka tygodni temu zajmowaliśmy się sprawą dotyczącą zmian w składzie tej Komisji. Ponieważ posiedzenie było zamknięte, to oczywiście nie będziemy publicznie omawiali jego przebiegu, tym niemniej zostało ono przerwane, to jest fakt i od tamtego czasu nic się w tej sprawie nie dzieje, a wszyscy obecni, którzy tam byli, wiedzą doskonale, że okoliczności były rzeczywiście dość wyjątkowe. Czy my mamy w ogóle zamiar kontynuować tę pracę? To jest trochę pytanie do pana przewodniczącego.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Panie pośle, to jest pytanie do mnie. Wyjaśnię to, ale nie na tej Komisji, bo teraz zajmujemy się budżetem. Mam najświeższe informacje i po Komisji oczywiście podam informację w zakresie tamtej przerwanej Komisji. Dziękuję bardzo. Skoro nie ma więcej głosów, to zamykam dyskusję. Dziękuję bardzo paniom za obecność.

Szanowni państwo, na tym zakończyliśmy omawianie poszczególnych części właściwych dla Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Przechodzimy do przyjęcia opinii. Proszę, żebyście się państwo zalogowali, bo w niektórych wypadkach zapewne będziemy głosować. Czy wszyscy są gotowi? Szanowni państwo, przejdziemy po kolei te wszystkie punkty, o których mówiliśmy. Jeżeli nie będzie sprzeciwu, to uznamy, że Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu w danym punkcie za 2023 rok. Jeżeli będzie sprzeciw, to będziemy głosować poszczególne punkty.

Pierwsza część budżetowa 04 – Sąd Najwyższy. Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania sprawozdania z wykonania budżetu państwa w 2023 rok w tej części? Nie słyszę. Uznajemy, że Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu w tej części.

Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania sprawozdania z wykonania budżetu państwa w 2023 roku w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny? Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu w części 04 – Naczelny Sąd Administracyjny.

Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania sprawozdania z wykonania budżetu państwa w 2023 roku w części 06 – Trybunał Konstytucyjny. Jest sprzeciw.

Posel Patryk Jaskulski (KO):

Zgłaszam sprzeciw. Proszę o przejście do głosowania.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

W takim razie rozpoczynamy głosowanie w tym zakresie.

Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem sprawozdania z wykonania budżetu? Kto jest przeciw? Kto z państwa się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania. Głosowało 23 posłów: za było 6 posłów, przeciw było 17 posłów, wstrzymało się 0 posłów. Stwierdzam, że Komisja negatywnie zaopiniowała wykonanie budżetu w części budżetowej 06 – Trybunał Konstytucyjny.

Proszę państwa, czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania sprawozdania z wykonania budżetu państwa w 2023 roku w części budżetowej 08 – Rzecznik praw obywatelskich? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała sprawozdanie z wykonania budżetu w 2023 roku w części 08 – Rzecznik praw obywatelskich.

Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania sprawozdania z wykonania budżetu państwa w 2023 roku w zakresie części budżetowej 10 – Urząd Ochrony Danych Osobowych? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu w części budżetowej 10 – Urząd Ochrony Danych Osobowych.

Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania sprawozdania z wykonania budżetu państwa w 2023 roku w części budżetowej 13 – Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu? Jest sprzeciw. Przechodzimy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Zamykam głosowanie, proszę o podanie wyników. Głosowało 27 osób: za było 9 osób, przeciw było 17, wstrzymała się 1 osoba.

Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania sprawozdania z wykonania budżetu państwa w 2023 roku w części budżetowej 52 – Krajowa Rada Sądownictwa? Jest sprzeciw. Przechodzimy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o wyświetlenie wyników. Głosowało 25 osób: za było 8 osób, przeciw było 17 osób, wstrzymało się 0 osób. Stwierdzam, że Komisja negatywnie zaopiniowała wykonanie budżetu w zakresie części 52 – Krajowa Rada Sądownictwa.

Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania sprawozdania z wykonania budżetu państwa w 2023 roku w części 15 – Sądy powszechne? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu w części 15 – Sądy powszechne.

Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania sprawozdania z wykonania budżetu państwa w 2023 roku w części 37 – Sprawiedliwość? W tej części będziemy głosować wszystkie punkty, czyli budżety wojewodów ogółem, zadania z zakresu administracji rządowej, budżety wojewodów, dotacje podmiotowych, instytucji gospodarki budżetowej, państwowych funduszy celowych. Jest sprzeciw? Przechodzimy do głosowania w zakresie części 37 – Sprawiedliwość.

Kto z pań i panów jest za pozytywnym zaopiniowaniem sprawozdania z wykonania budżetu państwa w 2023 roku w części 37 – Sprawiedliwość, w której mieszczą się: budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 755 – Wymiar sprawiedliwości, zadania z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów, dotacje podmiotowe, instytucje gospodarki budżetowej, czyli Centrum Zakupów dla Sądownictwa Instytucja Gospodarki Budżetowej, Mazowiecki Instytut Gospodarki Budżetowej Mazovia, Centrum Cyberbezpieczeństwa, państwowe fundusze celowe, czyli Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywiąziennych Zakładów Pracy?

Kto jest przeciw? Kto z państwa się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników. Głosowało 25 posłów: za było 9 posłów, przeciw było 16 posłów, wstrzymało się 0 posłów. Stwierdzam, że Komisja negatywnie zaopiniowała wykonanie budżetu w części 37 – Sprawiedliwość.

Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania sprawozdania z wykonania budżetu państwa w 2023 roku w części 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury? Jest. Przechodzimy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem sprawozdania z wykonania budżetu państwa w 2023 roku w części 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania. Głosowało 26 posłów: za było 9 posłów, przeciw było 16 posłów, wstrzymał się 1 poseł.

Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania sprawozdania z wykonania budżetu państwa w 2023 roku w części budżetowej 89 – Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obywatelności wobec małoletniego poniżej lat 15? Czy jest sprzeciw? Skoro jest sprzeciw, to przechodzimy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem sprawozdania z wykonania budżetu państwa w 2023 roku w części 89 – Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności prawnej przeciwko wolności seksualnej? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników głosowania. Głosowało 26 posłów: za było 8 posłów, przeciw było 16 posłów, wstrzymały się 2 osoby.

W tej części obrad pozostało nam tylko i wyłącznie wybranie posła sprawozdawcy, który przedstawi opinię Komisji Finansów Publicznych. Proponuję pana posła Macieja Tomczykiewicza. Panie pośle, czy wyraża pan zgodę?

Posel Maciej Tomczykiewicz (KO):

Wyrażam zgodę.

Przewodniczący poseł Paweł Śliz (Polska2050-TD):

Czy jest jakiś sprzeciw wobec tej kandydatury? Nie słyszę. Zamykam pkt 1 posiedzenia.

Przechodzimy do pkt 2, który przewiduje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2023 roku w zakresie działania Komisji. Ponieważ część osób już opuściła posiedzenie Komisji, to gremialnie pozwolę sobie przywitać przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli. Pełne i szczegółowe sprawozdanie otrzymaliśmy w druku sejmowym. Bardzo proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli o naprawdę syntetyczne sprawozdanie z tej działalności, bo każdy z nas zapoznał się z tym dokumentem.

Pełniąca obowiązki wicedyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego w NIK Anna Mach:

Dziękuję bardzo. Anna Mach, pełniąca obowiązki wicedyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Pozwolę sobie zaprezentować wyniki tych kontroli z uwagi na to, że mój departament jest departamentem właściwym Wysokiej Komisji. Tak jak co roku, tak i w zeszłym roku, przedstawiliśmy wyniki kontroli wykonania budżetu państwa w 2022 roku. Oprócz tego Komisja otrzymała wyniki koordynowanej kontroli pod nazwą „Zapewnienie bezpieczeństwa i działalność resocjalizacyjna w zakładach poprawczych, schroniskach dla nieletnich i okręgowych ośrodkach wychowawczych”. Była to kontrola koordynowana prowadzona przez delegaturę NIK w Bydgoszczy. Oprócz tego prowadzone były dwie kontrole doraźne. Pierwsza z nich to kontrola pod nazwą „Realizacja działań związanych ze zmianą siedziby Prokuratury Krajowej” realizowana przez delegaturę NIK w Białymstoku i kontrola pod nazwą „Bezpieczeństwo funkcjonariuszy służby więziennej podczas wykonywania obowiązków służbowych w zakładzie karnym w Rzeszowie”. Była to kontrola prowadzona przez delegaturę NIK w Rzeszowie i miała ona klauzulę zastrzeżone. Oprócz tego na finiszu jest już informacja o wynikach kontroli dotyczącej poszukiwania osób ukrywających się przed wymiarem sprawiedliwości, która także zostanie niedługo skierowana do Wysokiej Komisji, a także prowadzona jest koordynowana kontrola Funduszu Sprawiedliwości. Jeżeli zyczą sobie państwo jakieś szczegółowe informacje na temat tych dwóch pierwszych kontroli, czyli bydgoskiej dotyczącej zakładów poprawczych, a także dotyczącej siedziby Prokuratury Krajowej to jesteście do dyspozycji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Patryk Jaskulski (KO):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Jednocześnie chcę określić czas wypowiedzi do jednej minuty. Czy są jakieś zgłoszenia? Jeżeli nie ma zgłoszeń, to zamykam dyskusję.

Czy jest sprzeciw wobec pozytywnego zaopiniowania sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2023 roku?

Posel Michał Woś (PiS):

Tak. Zgłaszam sprzeciw.

Przewodniczący poseł Patryk Jaskulski (KO):

W takim razie przechodzimy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2023 roku w zakresie działań Komisji? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o wyświetlenie wyników. Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała sprawozdanie z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2023 roku w zakresie działań Komisji.

Dziękuję przedstawicielom Najwyższej Izby Kontroli za prezentację i za udział w Komisji. Zamykam pkt 2 Komisji.

Stwierdzam, że porządek dzienny został wyczerpany. Dziękuję państwu za udział w posiedzeniu Komisji. Zamykam posiedzenie Komisji.